5177

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL.
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GYMNASIUM

കേരള സാഹിത്യ അക്കാഡമിയുടെ

പ്രത്യേക പാരിതോഷികം ലഭിച്ച ഗ്രന്ഥം

NATIONAL BOOK STALL
BPCS
LTD.
BR. KOTTAYAM

അവില്പൊതി

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL.
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & G MNAS

വി. കെ. ഗോവിന്ദൻനായർ

നവകേരള
കോ-ഓപ്പറേററീവ് പബ്ലിഷിങ് ഹൗസ് ലിമിററഡ്
കോഴിക്കോട്.

AVILPPOTHI

(Poems)

Author:
V. K. Govindan Nair,
"Gopavatam,"
Kothakurussi,
Panamanna.

Publishers:
The Navakerala Co-operative Publishing house Ltd.,
Calicut.

Printers:
Savio Printing Works, Amalapuri, Calicut-1.

First Impression:
October, 1964.

Copies: 1000.

Price: **3-00**

5177

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL.
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GYMNASIUM

അവിൽപ്പൊതി

5177

സമർപ്പണം

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL.
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GYMNASIUM

1959-ൽ കൊണ്ടയൂർ ജ്ഞാനാനന്ദാശ്രമത്തിൽവെച്ചു സമാധിയടഞ്ഞ, പൂവ്വാശ്രമത്തിൽ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനും കവിതാവിഷയത്തിൽ എനിയ്ക്കു മാർഗ്ഗദർശിയും ഉപദേഷ്ടാവുമായിരുന്ന, **ശ്രീ ശാശ്വതാനന്ദസ്വാമി**യുടെ പാവനസ്മരണയ്ക്കുമുമ്പിൽ ഭക്ത്യാദര പുരസ്സരം സമർപ്പിയ്ക്കുന്നു.

അവതാരിക

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL,
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GIMNASIUM

കേരളത്തിലെ സാഹിത്യപരങ്ങളായ കോലാഹലങ്ങളിൽനിന്നെല്ലാം വിട്ട്, മറുനാട്ടിലെ ഉദ്യോഗം നൽകിയ ഏകാന്തതയും സുരക്ഷിതത്വവും തികച്ചും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, ഫലപുഷ്ടമായ സാഹിത്യസേവനം ചിരകാലമായി അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്ന പ്രതിഭാശാലിയായ ഒരു കവിയാണ് ശ്രീ വി. കെ. ഗോവിന്ദനായർ. സഹജമായ വിനയത്താലും പ്രസിദ്ധിവൈമുഖ്യത്താലുമാവാം, സ്വന്തം ഏകാന്തനിമിഷങ്ങളെ ചൈതന്യധന്യങ്ങളാക്കുന്നതിനുമാത്രമായി കാവ്യകലയെ ആരാധിച്ചുവന്ന ശ്രീ ഗോവിന്ദൻനായരുടെ "ചിറകുവെച്ച വാക്കു"കൾ, വളരെ കാലത്തേയ്ക്കു നന്നേ അടുത്ത ഏതാനും സുഹൃത്തുക്കളുടെ വലയത്തിനുള്ളിൽമാത്രമേ പാറിപ്പറന്നിരുന്നുള്ളു. ഈ സുഹൃത്തുക്കളുടെ നിർബ്ബന്ധത്താൽ ഇവ പിന്നീട് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നപ്പോൾപ്പോലും, പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം ഒരു തൂലികാനാമത്തിനു പിന്നിൽ, അത്രവേഗം മറയ്ക്കുന്നതിനാവാത്ത തന്റെ വ്യക്തിത്വം ഒളിപ്പിയ്ക്കാൻ ശ്രമിയ്ക്കുന്നതു കാണുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ശ്രീ ഗോവിന്ദൻനായരുടെ ഇതുവരെയുള്ള കൃതികളുടെ ഏതാണ്ടു സമഗ്രമായ സമാഹാരമാണ് ഈ "അവില്പൊതി." അതിനൊരവതാരികയെഴുതുകയെന്ന ബഹുമതി എന്നിലർപ്പിച്ച ഗ്രന്ഥകാരന്റെ സൌഹൃദത്തിനു ഞാനെന്നും കൃതജ്ഞനാണ്.

മൂന്നു ഭാഗമായി തിരിച്ചിട്ടുള്ള ഈ സമാഹാരത്തിൽ ആദ്യത്തെ ഭാഗമായ "അവില്പൊതി" യിലുള്ളതു കൃതി

ഭാസുരങ്ങളായ പത്തു കൃതികളാകുന്നു. ഭക്തിയിൽനിന്നു് ഉത്തമകവിത ഉറന്നൊഴുകിയിട്ടുള്ളതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ശ്രീ ഗോവിന്ദൻനായരുടെ ഭക്തി മറ്റു ഭക്തന്മാരുടെ ഭക്തിയിൽ നിന്നു് അല്പം വ്യത്യസ്തമാകുന്നു. അതിൽ പ്രപഞ്ചവൈരാഗ്യത്തിന്റെ സ്പർശമേ ഇല്ല. ഭഗവാന്റെ അനുപമമായ സൌന്ദര്യവും, നിത്യമധുരങ്ങളായ ലീലകളുമാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ ആകർഷിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തി സക്തിയുടെതന്നെ മറ്റൊരു രൂപമാകുന്നു. ഭക്തിയുടെ മതപരമോ തത്വജ്ഞാനപരമോ ആയ വശമല്ല, സൌന്ദര്യാവബോധപരമായ വശമാണു് ഈ കവിയുടെ ഭാവനയെ ഉദ്ദീപ്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതു്. അതിനാൽ ആസ്തികനായാലും നാസ്തികനായാലും, സഹൃദയൻ ഈ കൃതികളുടെ സൂക്ഷ്മതയിൽ സ്വയം മറക്കുന്നു. മതമോ വിശ്വാസമോ അല്ല, പൂർണ്ണമായ സൌന്ദര്യാനുഭൂതിയാണു് ഇവിടെയുള്ളതു്.

"ഭദ്രദീപ"മെന്ന രണ്ടാം ഭാഗത്തിലുള്ളതു പ്രതിപാദനരീതിയിലും വിഷയത്തിലും ഭാവത്തിലും വൈവിധ്യം പുലർത്തുന്ന പതിനഞ്ചു കൃതികളാകുന്നു. ഇവയിൽ ചിലതു വികാരോജ്ജ്വലമായ ഒരു കഥ പറയുന്നു; മറ്റു ചിലതു പ്രകൃതിയുടെ നിത്യനൂതനങ്ങളായ ചില ഭാവങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു; ഇനിച്ചിലതു് ഉൽക്കടങ്ങളായ ചില വികാരങ്ങൾക്കു രൂപം നൽകുന്നു; വേറെ ചിലതു സവിശേഷങ്ങളായ ചില വ്യക്തിഭാവങ്ങളെ അനാവരണം ചെയ്യുകാട്ടുന്നു. ഓരോ കൃതിക്കുമുണ്ടു് അതിന്റേതായ ചില പ്രത്യേകതകൾ ഓരോന്നും ഹൃദയത്തിന്റെ അഗാധതകളിൽ ചില പ്രതിനാദങ്ങൾ ഉളവാക്കുന്നു.

എന്നാലും, ശ്രീ ഗോവിന്ദൻനായരുടെ അദ്വിതീയസംഭാവനയായി സഹൃദയർ കണക്കാക്കുക, ഒരു പക്ഷേ, ഇതി

ന്റെ മൂന്നാം ഭാഗമായ "മുത്തുകളി"ലുള്ള ഒറ്റശ്ലോകങ്ങളെയാണെന്നു വന്നേയ്ക്കും. അവയിൽ മിക്കതും ശൃംഗാരപ്രധാനങ്ങളാണു്. വിനോദശീലനായ കവിയുടെ സൂക്ഷ്മമായ ലോകനിരീക്ഷണം എല്ലാറ്റിലും മുറ്റിനില്ക്കുന്നു. "മുത്തുകൾ" എന്ന പേർ ഈ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് ഏറ്റവും യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. കാരണം, ഏണം കോണുമില്ലാതെ, വടിവൊത്തുരുണ്ടതിളങ്ങുന്നവയും, കവിപ്രതിഭയിൽനിന്നു്, ചിപ്പിയിൽനിന്നു മുത്തെന്നപോലെ, അനായാസമായി, അബുദ്ധിപൂർവ്വകമായെന്നതന്നെ പറയട്ടെ, നിഗ്ഗളിച്ചവയെന്നു തോന്നിക്കുന്നവയുമായ ഇവയോരോന്നും ദീർഘവും നിഗൂഢവുമായ സാധനയുടെ പരിണതഫലങ്ങളാകുന്നു. പണ്ടത്തെ മുഴുവൻ വെള്ളിയുറുപ്പികകൾപോലെ ആകാരപൂർണ്ണതയും മുഴക്കവുമുള്ളവയാണു് ഈ പദ്യങ്ങൾ. നമ്മുടെ പ്രാചീനമണിപ്രവാളകൃതികളുടെ പാരമ്പര്യം ഇവയ്ക്കു തികച്ചും അവകാശപ്പെടാം. അവയിൽ പലതും നിർമ്മിച്ചതു പൂന്തോട്ടമോ വള്ളിത്തോളോ ആണെന്നു പറഞ്ഞാൽ ധാരാളം ആളുകൾ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നതുണ്ടാവും. അത്ര മികവുറ്റതാണവയുടെ രചനാശില്പം. അതിനാൽ ശ്രീ ഗോവിന്ദൻനായർ ഭാവിയിൽ "ഒറ്റശ്ലോകങ്ങളുടെ കവി" യെന്നു് അറിയപ്പെട്ടാൽത്തന്നെ അതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാൻ ഒന്നുമില്ല.

ഈ കേവലകവിതയിലേയ്ക്കു്, സമ്പന്നമായ ഈ സൌന്ദര്യവിരുന്നിലേയ്ക്കു്, മലയാളത്തിലെ വായനക്കാരേ, നിങ്ങൾക്കേവർക്കും സ്വാഗതം!

മാതൃഭൂമി,
കോഴിക്കോട്ടു്,
3. ജൂലായ്, 1960

എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

ഒന്നാം ഭാഗം:

അവില്പൊതി

പേജ്

1.	അവിൽ	3
2.	അവിൽ കുറച്ചുകൂടി	9
3.	അവില്പൊതി വീണ്ടും	15
4.	അവിൽ പിന്നെയും	19
5.	ഒരു പൊതികൂടി	23
6.	ശ്രീകൃഷ്ണജയന്തി	26
7.	ആപദി ഭജന്തി	29
8.	പ്രച്ഛന്നവേഷങ്ങൾ	31
9.	താങ്ങും തണലും	34
10.	ധ്യാനത്തിന്നുമുമ്പ്	36

രണ്ടാം ഭാഗം:

ഭദ്രദീപം

1.	മേടപ്പുറം	41
2.	ഭദ്രദീപം	45
3.	ദിപസ്തംഭം	48
4.	ആടിമാസത്തിൽകൂടി	51
5.	അനാച്ഛാദനം	55
6.	അതിനും ഭാഗ്യം വേണം	63
7.	മോഹം	65
8.	സാഗരോന്മുഖം	68
9.	ഓണക്കാലം	72
10.	ചിത്രശാലയിലെ പ്രണയം	76

11. ഇടിമിന്നൽ 88
12 ഒരു സന്ധ്യാവലോകനം 90
13. ഗ്രെയ്സ് ഡാർലിങ്ങ് 96
14. വിരഹവും സമാഗമവും 107
15. അംബുജം ഉണർന്നില്ലേ? 111

മൂന്നാം ഭാഗം:

മുത്തുകൾ

ഒറ്റശ്ലോകങ്ങൾ 115

ഒന്നാം ഭാഗം

അവിലൊതി

അവിൽ

ആലിലത്തോണിയിൽ കല്പ–
കാലപ്രളയവാരിയിൽ
ഓളം കളിയ്ക്കുമോങ്കാര–
മൂലപ്രകൃതി മേ ഗതി!

മറക്കാ ഞാൻ മഴക്കാറിൻ
നിറക്കൂട്ടുള്ള കണ്ണനെ;
മറക്കാതൽ വിമുക്തിയ്ക്കു
തുറക്കും വാതിലെൻ പുരാൻ.

വെണ്ണത്തുമണമാന്ന വായ്മലരിനാൽ
ചുംബിച്ചെയ്മ്മയ്ക്കു മൈ–
ക്കണ്ണിൽ തിങ്ങിവഴിഞ്ഞിടുന്ന പരമാ–
നന്ദം സമീക്ഷിയ്ക്കുവേ,
വിണ്ണിൽപ്പോലുമലഭ്യമാമമൃതൊലി–
ച്ചീടുംവിധം ചെമ്മലർ–
ത്തൊണ്ണിൻ തുമ്പ വെളിപ്പെടുംപടി ചിരിയ്ക്കും
കണ്ണാ! കാക്കേണമേ.

മാണാവിൽജ്ജനനം, വളന്നതിടയ–
പ്പെണ്ണിന്റെ കൈത്തൊട്ടിലിൽ,
പ്രാണൻ കാത്തതു പെൺകൊലക്കൊരുമയാൽ,
വിദ്യാലയം ഗോഗൃഹം,
ക്ഷോണീരംഭകളാം വ്രജാംഗനകൾതൻ
ജാരത്വമുദ്യോഗ,മെ–
ന്താണാവോ! തവ മേന്മ! കംസവധമോ
പാത്ഥന്റെ സാരത്ഥ്യമോ?

പൂട്ടം പൂവിനു ശണ്ഠകൂട്ടമിരുപേർ
ദാരങ്ങൾ, കള്ളം കൂടി–
ച്ചാട്ടം ജ്യേഷ്ഠ,നഴന്ന കാട്ടിലലയും
ബന്ധുക്കളും തോഴരും,
കൂട്ടം പെൺകൊതിയാൽപ്പരന്റെ തടവിൽ–
പ്പാത്തോരു പൌത്രൻ; ഹരേ!
വേടൻതൻ കണ ശാഖിയിൽത്തവ ശവം
തുങ്ങാതെ രക്ഷിച്ചതോ?

വക്കത്തുല്ലുണ്ണിയാലുല്ലടരുജ തടവും
വല്ലവസ്നേഹിതന്മാ–
രാക്രന്ദിക്കെ,ക്കടക്കൺനനപൊട്ട പത്ര–
വൃന്ദങ്ങളങ്ങമ്പരക്കെ,
അക്കാപത്യാന്തരാളാദ്ഭുപരിയുയരുമ–
ക്കാളിയപ്പത്തിയിന്മേ–
ലക്കാർവണ്ണൻ നടത്തീടിന നടനകലാ-
വിപ്ലവം വെൽവുതാക!

പിച്ചനെല്ലുവിലിട്ടിച്ചു കൊട്ടിയ പഴന്തുണി-
ക്കിഴിയുമേന്തിയ-
ന്നച്യുതന്റെ തിരുമുമ്പിൽ വന്ന വനിരന്ന-
തില്ല ധനമെങ്കിലും
അച്ഛസൌഹൃദമുറച്ച ഭക്തിയിലണച്ചു
വേണ്ട വിഭവങ്ങൾ; നി-
ന്നിച്ഛ തുച്ഛതരമർഹനെങ്കിലതുളാത്ത-
തില്ല കരുണാകരൻ.

പാലാഴിക്കോളിരമ്പത്തിലുമൊരു പൊഴുതും
സ്വാപഭംഗം വരില്ലെ-
ന്നാലും മാതാവുഷസ്സിൽദ്ധധി കടയുമൊലി-
ച്ചാഞ്ഞുണർന്നില്ലതെന്തോ?
നീലക്കാർവർണ്ണ! ദേവക്കനുപമമമൃതം
നല്കുമത്താമരക്ക-
യ്യാലേ പാലും നറുംവെണ്ണയുമടവിലെട-
ത്തുണ്ണതെന്താരറിഞ്ഞൂ?

ചേലക്കള്ളൻ ചിലപ്പോൾ, ചില സമയമൊട്ട-
ങ്ങാതരക്കെട്ട ചുറ്റാൻ
നീളത്തിൽ പട്ട നല്കുന്നവ,നിടയനിട,-
ച്ചെപ്പൊഴും രാജരാജൻ.
ലീലാലോലൻ ചിലപ്പോളഖിലസമയവും
നിർഗ്ഗുണബ്രഹ്മ—മെന്നെ-
പ്പോലുള്ളോരെന്തറിഞ്ഞൂ പുരഹരവിധിമാർ
പോലുമോരാത്ത തത്വം!

"കാമക്കോവിലകത്തിനെന്തു കനക–
കൈവൊതിൽ വെയ്ക്കുന്നു? സ-
പ്രേമം കുപ്പുക താഴെനിന്നടനെ,യെന്നാൽ
ഞാൻ തരാമംബരം"
സോമശ്രീമുഖിമാരൊടേവമുരചെയ്യ–
ശ്രത്ഥശാഖയ്ക്കുമേ–
ലോമൽക്കാലുകളാട്ടി വാഴമരവി–
ന്ദാക്ഷൻ കടാക്ഷിക്കണം.

ലാളിച്ചീടാൻ യശോദാകരലതികകളിൽ–
പ്പിഞ്ചുകുഞ്ഞായി, ലോകം
പാലിച്ചീടാൻ കഠോരാസുരഭടനികര–
ദ്ധ്വംസിയായ്, കംസജിത്തായ്,
കേളിയ്ക്കാടാൻ വ്രജസ്ത്രീജനഹൃദയമണി-
പ്പൊത്തിലെത്തത്തയായും
മേളിച്ചീടുന്ന വാതാലയസുകൃതപതാ–
കയ്ക്കിതാ കൈതൊഴുന്നേൻ.

കാറോടിയ്ക്കും വപുസ്സും, രമ നിജകുചകും–
ഭത്തിലെക്കുങ്കുമത്താ–
ലാറാടിപ്പോരുരസ്സും, തിറമൊട്ട മയിലിൻ
പീലി ചൂട്ടും ശിരസ്സും,
കുറാട്ടം സന്മനസ്സും, നളിനപദരജസ്സും,
സ്വഭക്തനുവേണ്ടി
ത്തേരോടിയ്ക്കും യശസ്സും—കരുതുക മനമേ,
സാത്മമാം നിൻ ജനുസ്സും.

ഗോവിന്ദസ്മരണൈകനിഷ്ഠയൊട്ടണ–
ന്നാവൂ തുറന്നാവൂ ഞാൻ
കൈവല്യസ്മൃതിയോട്ട കൺമിഴികളെ–
ക്കണ്ണന്റെ രൂപങ്ങളിൽ,
നാവാദ്യം ഹരിനാമമാധുരി നുക–
ന്നാവൂ, മറന്നാവൂ ഹൃ–
ദ്ദൈവശ്യപ്രദമായ മുഗ്ധവിഷയ–
ത്തായം കളിക്കോപ്പുകൾ !

നാവിൻതുമ്പത്തു തുമ്പം കളയുമളികുല–
ശ്യാമളശ്രീമണാള–
സ്വാമിയ്ക്കുള്ളായിരം പേരുകളകമലരിൽ
സച്ചിദാനന്ദരൂപം
ഏവം ഞാനീപ്രപഞ്ചം മുഴവനുമവിട്ട–
ന്നെന്നു,മീ ഞാനുമെന്നും
ഭാവിയ്ക്കാറായ്കരട്ടേ ഭവഭയജലധി–
യ്ക്കക്കരെച്ചെന്നു പറ്റാൻ.

സംസാരാമയബാധയാൽ മഥിതനായ്
ഞാൻ പേയുരയ്ക്കാം, ഭവൽ–
സംസത്തിൽ സുഖഭോഗവസ്തുനിചയം
യാചിച്ചുവെന്നും വരാം,
കംസാരേ ! കൃപയാൽ ഭവാനനുവദി–
ച്ചീടായ്കതൊന്നും, ഭവ–
ധ്വംസാത്മം നിരവദ്യഭക്തിയരുളാൻ
മാത്രം പ്രസാദിയ്ക്കണേ !

മണ്ണും പെണ്ണും കൊതിയ്ക്കും, കവിതയുടെ വള–
പ്പിനേറ വേലിയ്ക്കൽ നിന്ന–
പ്പെണ്ണിൻ നീലക്കടക്കൺമുന പതിയുവതി–
ന്നാശയാലെത്തിനോക്കും,
ഉണ്ണാനുണ്ടെങ്കിലില്ലാത്തൊരു നിലനിരു.പി–
ച്ചുള്ളരുക്കും—ന്യജന്മം
കണ്ണാ, ഞാൻ പാഴിലാക്കിത്തുലയുവതിന്നമു–
മ്പെന്നെ രക്ഷിയ്ക്ക വേഗം !

അവിൽ കുറച്ചുകൂടി

അപ്പീലിക്കണ്ണു ചൂട്ടും തിരുമുടി, വലജി–
ദ്രുതസങ്കാശഫാലം,
മുപ്പാരെല്ലാം മയക്കും പുരികലത, ദയാ–
ലോലമാം നീലനേത്രം,
നല്പീതോദ്യദ്ദുകൂലം, മുരളിയുടെ മുഖ–
ത്തുമ്മവെയ്ക്കുന്ന വക്ത്രം,
ചിൽപ്പാരമ്യപ്രഭാരഞ്ജിതമൃദുഹസിതം,
കണ്ണാ, ഞാൻ കാണ്മതെന്നോ!

ആയാസത്താൽ വിയർപ്പിൻ കണികകളണിയും
നെറ്റിമേൽ പാതിയോളം
മായും സിന്ദൂരഗോപിക്കുറിയു,മുടലില–
ക്കാട്ടുചെമ്മണ്ണുമേന്തി
സായംകാലം പുണർന്നീടിന ഘനശകലം
പോലെ, മാടിന്റെ പിന്നിൽ
കായാമ്പൂവർണ്ണനെത്തും നയനമധുരമാം
ചിത്രമോക്കട്ടെ ചിത്തം.

എമ്പാടും സംഭ്രമത്തോടൊരു കയർമുറിയോ-
ടോടുമമ്മയ്ക്കു മമ്മ-
ട്ടമ്പേലും നാരദാദിത്രിദശമുനിമന-
സ്സിന്നുമജ്ഞാതനായി,
അമ്പോ! മായം കളിയ്ക്കും കപടനര, ഭവാ-
നെപ്പടിയ്ക്കൾപ്പെട്ടം പാ-
ഴമ്പാടിപ്പൈൺകിടാങ്ങൾക്കുടയ ചട്ടലമാം
നേത്രജാലാന്തരത്തിൽ ?

കാളിന്ദിപ്പുഴവക്കിലുണ്ടൊരരയാൽ-
വൃക്ഷം; കണിക്കൊന്നയെ-
ക്കാളും മഞ്ഞളുമായ മഞ്ഞവസനം
ചാർത്തുന്നൊരാളുണ്ടതിൽ;
കാളാംബുവിനകോമളാകൃതി കലാ-
പാലംകൃതോഷ്ണീഷനാ-
ണാ,രെൻ നിർഭരഭാഗ്യമേ! മദനഗോ-
പാലൻ മദാലംബനം.

കളായകുസുമങ്ങളേ, നവപയോദപോതങ്ങളേ,
മദാന്ധമധുപങ്ങളേ, മുദിതനീലകണ്ഠങ്ങളേ,
തമാലവിടപങ്ങളേ, യമുനയെത്തുമോളങ്ങളേ,
ഉണർത്തുക മുകുന്ദനെൻ നിനവിനങ്ങളിൽ തങ്ങുവാൻ.

മയിഞ്ചും തിരുമെയ്യ് ചെന്നു തടവും
നക്ഷം പദാബ്ജങ്ങൾ ഞാൻ,
പയ്യാറും മമ യാമുനോദകവുമാ
വൃന്ദാവനപ്പുൽകളും,

നിയ്യുതും മുരളീസ്വരം നുകരു,മെ–
ന്നായർക്കിടാവേ, വെറും
പയ്യായാൽ മതിയായിരുന്ന തിരുവ–
ന്വാടിയ്ക്കകത്തന്ന ഞാൻ.

എങ്ങുദ്യൽപ്രേമപാഥോനിധിയുടെയളവാ–
രാഞ്ഞു രാധാകുചച്ചെ.–
പ്പെങ്ങക്ഷാമക്ഷമാപവ്വതശിഖരതലം
തേടി ദിവ്യഷ്ടിപാദം,
എങ്ങസ്സൌഹാർദ്ദമാദ്ധ്വീമധുരിമ പരിശോ–
ധിച്ചു നെഞ്ചാൽ കുചേലൻ
മങ്ങാതങ്ങൻമനസ്സേ, മരുവുക മധുവി–
ദ്വേഷിതൻ മാവ്വിടത്തിൽ.

വേണ്ടാൽഘോഷം സ്രവിയ്ക്കും ചെറുതുളകളിലും
ചെറു ദൂരത്തു തന്നെ–
ക്കാണുമ്പോഴേ ചൂരക്കും ജനനിയുടെ മുല–
ക്കണ്ണിലും, മാറി മാറി,
നാണിയ്ക്കും ഗോകുലസ്ത്രീസ്തനയുഗളിയിലും
സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നൊരോമ–
ന്വാണിക്യക്കൈവിരൽത്തുമ്പുകളഭയമെനി–
യ്ക്കേകണേ ചക്രപാണേ!

"കളിച്ചു മൽപ്പുത്ത മുലപ്പടത്തിലാ–
യൊളിച്ചുവെച്ചെങ്ങു ഗമിപ്പു രാധികേ?
അഴിച്ചുകാ"ട്ടെന്ന പിടിച്ച കണ്ണനിൽ
പൊഴിച്ച പൂപ്പുഞ്ചിരി നല്ല മംഗളം.

ശുദ്ധം പാതിരയിൽ പ്രസിദ്ധമധുരാ–
കാരാഗൃഹത്തിങ്കൽനി–
ന്നോടിപ്പോയ്, ശിശുമോഷണക്രിയയിലും
കയ്യിട്ടു, ഗോപാലനായ്,
ആടിപ്പാടി നടന്നു, വല്ലവികൾതൻ
ചേതസ്സുമച്ചേലയും
കൂടിക്കട്ടുമുടിച്ചൊരത്തടവുപു–
ള്ളിസ്സായ് നമിസ്സാദ്യമായ്.

"മേൽക്കേറി, പൂക്കടമ്പിൻ തഴകളെ മുഴുവൻ
പൂണ്ടു, പൂവാൽ ചിരിസ്സു–
ന്നാക്കള്ളിക്കാട്ടുമുല്ലസ്സുടയൊരു മുടിലാ–
രത്തിലേസ്സോടി വത്സൻ;
ചിക്കെന്നുള്ളിൽ കടന്നപ്പുട്ടവികൃതിയെയൊ–
ന്നാനയിസ്സാൻ തുണസ്സെ–"
ന്നൽകണ്ഠാധീരരാധാകളമൊഴി പുളകം
ചേർത്ത കണ്ണൻ സഹായം.

കാരുണ്യക്കടലേ, പരക്കു ചുടലേ,
ഗോപാംഗനാമാനസ–
ത്താരേന്തും തുടലേ, തുനിഞ്ഞു തുടരെ–
ക്കാക്ക മറക്കാതലേ
സാരസ്യത്തളിരേ, മനസ്സു കുളിരെ–
ത്തുക്കണ്ണയച്ചാ,ഗമ–
ത്തേരോട്ടം കരമേ, കനിഞ്ഞു കുരു മേ
സാഹായ്യ,മോങ്കാരമേ!

ഞാനത്യത്ഭുതമാം ഭവൽക്കഥകളെ–
ച്ചിത്രീകരിച്ചീടുവാൻ
ധ്യാനിയ്ക്കുമ്പൊഴതാഞ്ഞു കേറുമിടയിൽ
പ്രാപഞ്ചികാസക്തികൾ;
നൂനം പാവനപാപപങ്കിലകഥാ–
ലേഖ്യങ്ങളൊന്നിയ്ക്കെയ–
ന്നൂനം മാമകചിത്തഭിത്തി ഗുരുവാ–
യൂരമ്പലം പോലെയായ്!

കള്ളക്കണ്ണിട്ടലട്ടും കളഭഗതികളെ–
ച്ചെണ്ടകൊട്ടിയ്ക്കുലോട്ടും–
തുള്ളൽ, സേവയ്ക്കു പറ്റും കുഴൽവിളി. വെടിപൊ–
ട്ടിയ്ക്കുലീ മട്ടിലെന്നും
ഉള്ളം "പൂരം" കഴിയ്ക്കും പൊഴുതിലുമദം
പൊട്ടിയക്കണ്ടതെല്ലാം
തള്ളിപ്പാഞ്ഞാവു, ഗോപീഹൃദയകമലിനീ–
മജ്ജനാമോദി ദന്തി.

മച്ചിത്തത്തിലടിച്ചിടും നിനവല–
ച്ചാത്തിങ്കലോരോന്നിലും
തച്ചുറ്റീമദ്ധരിനീലകോമളമുഖം
ബിംബിച്ചു കണ്ടാവു ഞാൻ,
കയ്ച്ചാലും മധുരിയ്ക്കിലും മധുരിപോ,
നിർബ്ബാധമായ് നിൽപദേ
വെച്ചാവൂ വിധിപോലെ, കൊച്ചുതുളസി–
പ്പൂപോലെ, മജ്ജീവിതം.

അങ്ങെന്നുള്ളിലിരുന്നെനിയ്ക്കു വഴി കാ–
ണിയ്ക്കുന്നതോരാതെ ഞാൻ
മുങ്ങിപ്പോയ് മുഴുമായയാൽ മതി മയ–
ക്കീടുന്ന ഭാവങ്ങളിൽ
മങ്ങിച്ചുങ്ങി മനസ്സു മത്സരമദ–
ക്രോധങ്ങളും കാമനും
തിങ്ങിക്കൂടുകയാലെനിയ്ക്കെനിയുമീ–
യെന്നെത്തിരിഞ്ഞീലഹോ!

അവില്പൊതി വീണ്ടും

പാലാഴിത്തിരമാല നാലുപുറവും
കൊട്ടിക്കലുക്കുമൊഴും
വേലപ്പണ്ടുടി രണ്ടുമാത്തകുതുകം
മെല്ലെത്തലോട്ടുമൊഴും
പാലിയ്ക്കുനമരഷിമാർ സ്തുതികഥാ–
ഗീതം പൊഴിയ്ക്കുമൊഴും
ചേലിൽ ചാഞ്ഞു കിടന്നുറങ്ങുമുടയോ–
നേകട്ടെയുത്തേജനം.

പച്ചക്കല്ലൊളിപൂണ്ട പൂവലുടലിൽ
പീതാംബരം ചാത്തിയ–
ക്കൊച്ചോടക്കുഴലും 'മുടിത്തെ' വടിയും
കൈക്കൊണ്ടുഷസ്സെത്തവേ
ഉച്ചയ്ക്കുണ്മതിനമ്മ തന്ന മധുരാ–
ഹാരപ്പൊതിക്കെട്ടെട–
ുത്തുച്ചം മാട്ടതെളിച്ചു പോകുമിടയ–
ക്കൊച്ചന്ന കുപ്പുന്ന ഞാൻ.

ഓരോരോ വ്രജസുന്ദരിയ്ക്കരികിലാ–
യോരോത ഗോവിന്ദനൊ–
ത്താരമ്യം വിരചിച്ച ലാസ്യപരിപാടി-
പ്രാഭവം കാണവേ,
സ്മാരദ്രാസവരത്നവും പവിഴവും
മേളിച്ചതാം മാലയോ,
സാരോദാരമണിപ്രവാളരചനാ–
വൈശിഷ്ട്യമോ, ശങ്കയായ്.

അമ്മാമൻ തന്റെ നെഞ്ഞത്തമരിലമരവേ
പോർമിട്ടുക്കിൻ തിളപ്പാൽ,
നിർമ്മായം കാളിയൻതൻതലയിൽ വിലസവേ
ലാസ്യമേളക്കൊഴപ്പാൽ,
സമ്മോദം ഗോപകന്യാരതികളിൽ വിഹരി-
ച്ചീടവേ കാമവാസ്യാൽ,
ചെമ്മേ തത്തിപ്പുളച്ചോരിടയനുടെയര-
ക്കെട്ടുറക്കട്ടെ ദുഃഖം.

കടങ്ങളേ, ധനങ്ങളേ, കനത്ത ശമ്പളങ്ങളേ,
കളങ്ങളേ, കലാഭിരഞ്ജിതാശയാങ്കുരങ്ങളേ,
കിടാങ്ങളേ, വിലാസിനീനിലസന്മുഖാംബുജങ്ങളേ,
ഇടം കൊട്ടുക്കുകബ്ജനേത്രനെന്നകത്തു തങ്ങുവാൻ.

കല്ക്കണ്ടം കളകണ്ഠമെന്നിവകളൾ-
ക്കുണ്ടുപമാർന്നു, കരി-
ങ്കൽക്കണ്ടം ഗ്രളഖണ്ഡമെന്ന നിലയായ്,
ക്ഷീണിച്ചു വീണാധരൻ,
ഉൾക്കൊണ്ടു മധു കുണ്ഠിതം, മധുരിപോ,
വീഞ്ഞിൻകണം "പൊക്കണം"
കൈക്കൊണ്ടു, കലികൊണ്ട തുള്ളിയമൃതം,
നീ വേണ്ട വായിക്കുവേ.

മണ്ണുണ്ണും, വെണ്ണയുണ്ണും, കട്ടതരവിഷസ-
മ്മിശ്രമാം സ്തന്യമുണ്ണും,
മണ്ണും കല്ലും നിറഞ്ഞോരവില്വമരയില-
ച്ചീരയും തീയുമുണ്ണും,

തിണ്ണം ബ്രഹ്മാണ്ഡമങ്ങേക്കുടവയർ; ഗുരുവായു-
രെഴും നാഥ, നീയെ-
ത്തുണ്ണി,ല്ലുണ്ണീ! നിവേദിപ്പൂ വനടിമലരിൽ
കുപ്പുമെൻ തപ്തബാഷ്പം.

"തുവെണ്ണപ്രിയനാണു പാൽക്കൊതിയനാ-
ണത്തുംഗഗോവർദ്ധന-
ക്കുന്നേറുന്നവനാണു പാവമിവ"നെ-
ന്നുള്ളോരപഖ്യാതിയെ
രാധേ! ഞാൻ കളയാൻ ശ്രമിച്ചു പഴതേ,
നിന്നേനി തുവെണ്ണതാൻ,
ക്ഷീരം പുഞ്ചിരി, നിൻെറ പോർമുലകളോ
ഞാനേറിട്ടം കുന്നുകൾ.

"നന്ദിപ്പൈൻ നന്ദി നാഥാ! പഴനിയുടെ സമീ-
പത്തിൽ നാമിത്ര വേഗം
വന്നല്ലോ! ചിത്രം,മുണ്ണിപ്പുടയ മയിലതാ-
പാമ്പിനെത്തിന്നു നിൽപൂ"
"വന്ദ്യം വൃന്ദാവനം താനിതു, കനകലതാ-
കമ്രയാം രാധയെസ്സാ-
നന്ദം പിഞ്ചാവതംസൻ"...ഗിരിജയുടെ
മുഖം നമ്രമായ് താമ്രമായീ.

കൃഷ്ണശ്ലക്ഷ്ണശിലാവിനിർമ്മിതമിതെ-
ന്നമ്മാമനും മല്ലരും,
കർപ്പൂരാഞ്ജനചന്ദനപ്പൊടികളാലാ-
ണെന്നു ഗോപീജനം,

അജ്ഞാനാന്ധ്യവിപാടനപ്രഭവമാം
ജ്യോതിസ്സിനാലെന്ന വൻ–
ഭക്തന്മാർ ഋഷിമാർ, നിനച്ചു വിവിധം
ശ്രീജാനിതൻ മേനിയെ.

വിടാതെ വീശും വിഷയേച്ഛയാൽ ശരി–
പ്പെടാതെയാടുന്ന മദീയമാനസം
കെടാതെ കാക്കാൻ മരുദാലയേശ! നിൻ–
കടാക്ഷമല്ലാതവലംബമെന്തു മേ?

തേടിത്തേടി നടന്ന കാലടി കഴ-
ഞ്ഞുട്ടേ, ഭവൽകീർത്തനം
പാടിപ്പാടി വരണ്ടുണങ്ങുകിലുണ-
ങ്ങീടട്ടെ ജിഹ്വാഞ്ചലം,
കൂടക്കൂടെ നടത്തുമച്ചന തള-
ത്തീടട്ടെ കൈ രണ്ടു,മി–
ക്കൂടാത്മാവു വെടിഞ്ഞിടുംവരെ ഹരേ!
നിന്നെ സ്മരിച്ചാവു ഞാൻ.

അവിൽ പിന്നെയും

മുട്ട കുത്തി, മണിചന്ദനസ്വനമു–
യന്നിടാതെ,യതിസാഹസ–
പ്പെട്ടിഴഞ്ഞു, കതകൊച്ചയററ വിധ–
മായ് തുറന്ന ചരിതാർത്ഥനായ്
കട്ടിലിൻ മുകളിലെത്തിനിന്നറിയിൽ
വെച്ച വെണ്ണ മലർവാസ്സുക–
ത്തിട്ട കട്ടപുലരുന്ന തസ്കരക–
ലാവിശാരദനു കൈതൊഴാം,

നമ്മോക്കതിപ്പുതുചെപ്പു മാധവ! സുഹൃൽ–
പാളിസ്സു, പാർത്ഥനു നൽ–
കുമ്മോൽബുദ്ധത നല്ലവോരുപനിഷൽ-
ത്തേനൂറിട്ടം താമര,
അമ്മയ്സ്സുത്തുടവിശ്വരൂപ,മമൃതം
രാധസ്സു, ഹൃംകാരമ–
ങ്ങമ്മാവന്ന—തിമോഹനം പരിലസി-
ച്ചീടുന്നു നിൻവായ്മലർ.

ഉമ്പർക്കുൾക്കിടിലം വളർത്തുമസുര–
ന്മാരെത്തുലയ്സ്സാൻ ഭവാ–
നമ്പാടിസ്സുഴകായ് പിറന്നതു മറ–
ന്നാൻപോൽ നിലിമ്പേശ്വരൻ;

ഡംഭംപൂണ്ട പൊഴിച്ച പേമഴയിൽ നീ
കുന്നേറുമാറായി, ഞാൻ,
ഉമ്പറേറാൻ, തവ പൊൽപ്പദങ്ങളെ മറ-
ന്നാലും പൊറുക്കേണ്ടയോ?

തീവ്രക്ഷോഭോൽഗളൽകാളിയഫണനിരമേൽ,
കക്കശോഗ്രാശ്മസാമ്യം
താവും കംസാസുരോരസ്സടകൂടിലതമേൽ
വെച്ച നിൻ പാദപദ്മം
വൈവശ്യശ്രാന്തമായ്, സ്സംസ്മൃതിയുടെ കുസൃതി-
ക്കുത്തരങ്ങായ്ക്കുഴങ്ങും
പാവത്തിൻ പിഞ്ചുനെഞ്ചിൽ ചെറുതിട മുദ്ദവായ്
വേദനിക്കാതെ വെയ്ക്കാം!

മീനാങ്കുന്നുള്ളിലേറാനിരുകതകുകുളി-
ക്കൺകളെന്നോർത്തു തന്നെ-
ത്താനാന്ധ്യം കൈവരിച്ചോൻ തവ പദ-
നളിനോപാസകൻ 'ശൂരദാസൻ'
തേനോലും ഭക്തിഭാവോൽഗളിതകവിത പാ-
ട്ടമ്പൊ,ഴപ്പുൽപ്പരപ്പിൽ-
സ്സ്നാനന്ദം കാത്തിരിപ്പും തവ മധുരകിശോ-
രാകൃതിപ്പായ് തൊഴുന്നേൻ.

ഏന്നാളും ചിത്തവൃത്തിപ്രചലിതനടനം
നിർത്തി,യോങ്കാരസച്ചിൽ-
കേന്ദ്രത്തിൽച്ചെന്നു പറ്റാൻ പലതവണ പണി-
പ്പെട്ട ഞാൻ തോറുപോയി;

നിമ്മായം നിന്റെ മായായവനികമമ ദുഃ-
ഖമണ്ഡലം വിട്ടമാറാൻ
സമ്മോദാലങ്ങു കല്പിപ്പതുവരെ ഗതി മ-
റെന്തു മേ പദ്മനാഭാ!

പൂവാലെയ്യ പുരാ പൂരാരിഹൃദയം.-
പോലും ചലിപ്പിച്ച നിൻ
പുത്രൻ മന്മഥനോമനപ്രിയയുമൊ-
ത്തെന്നുള്ളിലുണ്ടിപ്പോഴും;
മുഗ്ധൻ ഞാൻ പലവാറകത്തു വരുവാൻ
കെഞ്ചുമ്പൊഴെല്ലാമസ-
ന്ദിഗ്ധം നീയെഴിയുന്നതിന്റെ പൊരുൾ ഞാ-
നോക്കുന്നതു,ണ്ടെങ്കിലും!

കരങ്ങളിൽ വിളങ്ങിടും മുരളി നിൽപു കാളിന്ദിതൻ
കരയ്ക്കൊരരയാൽത്തറയ്ക്കുപരി, നീലവണ്ടിൻ നിറം
ആരയ്ക്കുരിയ മഞ്ഞയാം തുകിലുടുപ്പു,മച്ചിത്തമേ!
തിരിച്ചറിയുവാൻ പണിപ്പെടുകവേണ്ട ഗോവിന്ദനെ.

നൂറാണ്ടിൽപ്പാതിയോളം പകലിരവുമഹ-
ങ്കാരചർക്കയ്ക്കുമേലേ
നൂറേറൻ ഹാ! പാപനൂലിൻ കഴികളതു കൃപാ-
ലോല! ഞാൻ നെയ്തുടുത്തു;
ചുറ്റിക്കാണുന്നൊരിജ്ജീവിതവസനമുപേ-
ക്ഷിച്ചു, നിൻകാൽ തുടയ്ക്കാൻ
പറ്റീടും തോത്തുമുണ്ടോന്നിവനിനി വിരചി-
ച്ചീടുവാൻ നേരമുണ്ടോ?

ഒരു പൊതിക്കുടി

കാരുണ്യാഭ്രനദീതരംഗിത,മഖ–
ണ്ഡാനന്ദസാന്ദ്രം, രമോ–
ദാരപ്രേമപരിസ്പുരൽകരലതാ–
സംവാഹനൈരാദൃതം,
സ്വാരാജ്യപ്രതിപക്ഷവർഗ്ഗമഥന–
ക്രീഡാന്തരക്തം ഭവൽ–
സ്ഫാരശ്രീഹരിനീലപാദകമലം
ശൌരേ! സ്മരിക്കുന്നു ഞാൻ.

മന്ദാരപ്പൂക്കൾ വൃന്ദാരകവിധുമുഖിമാർ
ളുകവേ സന്തുനീനാം
വൃന്ദം നന്ദിച്ചു 'നാരായണ ഹരിഹരി'യെ–
ന്നുച്ചകൈരുച്ചരിപ്പൂ,
മന്ദസ്മേരാസ്യമാരാം വ്രജയുവതികളൊ–
ന്നിച്ചു നൃത്തം ചവിട്ടും
നന്ദൻതൻ പുണ്യപൂരം, പവനപുരകൃപാ–
കന്ദളം ഭാവയേഹം.

മൺകുംഭം നവനീതചോരണമനു–
ഷ്ഠിപ്പും വിധൌ, പോർമുല–
പ്പൊൻകുംഭം നവനീതഗാത്രികളുമായ്
ക്രീഡിച്ചിടും വേളയിൽ,

വൻകുംഭീശ്വരകുംഭമേ ച്യുത! രണാ–
രംഭത്തിലും ഭിന്നമാ–
യെങ്കിൽ, തേ മമ ജന്മദുർഘടമുട–
ച്ചാൻമാത്രമോ സങ്കടം?

"കുമ്പിട്ടീടാൻ കുനിഞ്ഞാൽ മതി,യുടനെയലി–
ഞ്ഞീടുമാനന്ദരൂപൻ;
തുമ്പത്തിൻ തുമ്പു കാണില്ലതുമുതലടിയാ–
ക്കെ"ന്ന ലോകം കഥിപ്പൂ;
കുമ്പം താനോ ചെവിക്കൊണ്ടതു? കവികൃതസു–
കല്പമാധുര്യമോ എ–
ന്നമ്പാടിച്ചെമ്പകാംഗീജനഹൃദയസമാ–
ഹ്ലാദചന്ദ്രൻ മുകുന്ദൻ?

കായുന്ന കരൾ; ആയിരം ഭയമുയ–
ർന്നീടുന്ന മേ; കാലനു–
ക്കായിപ്പായുകയാണനത്യയരയം
കാലാഹ്വയപ്പോർഹയം;
ആയുസ്സിന്നവസാനം—ആക്കറിയും?—ഇ–
ങ്ങാസന്നമാവാം; മുകിൽ–
ച്ചായേണമിയ്യേഴയിൽ.

കിട്ടീലെന്നു കഥിക്കുവാൻ വഴി തരാ–
തേകണ്ട കാലൻ മിന–
ക്കെട്ടെത്തിച്ചിതു മൂന്നു കണ്ണുകൾ: മറ–
ന്നാലോ മരിയ്ക്കും കഥ?

ഞെട്ടീലാ നര വന്നപോതു, നയനം
മങ്ങീടവേ, മാനസം
ചുട്ടീലാ ചില പല്ലു പോകെ; യമനെ–
പ്പാഴിൽപ്പഴിയ്ക്കില്ല ഞാൻ.

മുജ്ജന്മം ചെയ്ത കമ്മാവലിയുടെ വലിയാൽ
നേർവഴിത്താര മുമ്പിൽ–
ത്തഞ്ചുമ്പോഴും ചലിയ്ക്കും നിനവുകൾ ദുരിത–
ക്കുണ്ടിലേയ്ക്കാനയിച്ചു;
വഞ്ചിയ്ക്കും മായ വീശും വയലിലൊരു പരൽ–
ക്കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ വീണേൻ;
നിൻചെന്താർപ്പാദമൊന്നേ ശരണമിനിയന–
ന്താലയാനന്ദമൂർത്തേ!

തണ്ടാർത്തണ്ടൊത്ത കൈത്തണ്ടയിലതുലമയ:–
കൂടമുണ്ടെന്ന കംസൻ
കണ്ടെത്തുമ്പോൾ, നിലിമ്പാരവമുഖരവിഹാ–
യസ്സു പൂ തുകിട്ടുമ്പോൾ,
മിണ്ടാട്ടം വിട്ട പൌരാവലിയുദിതസമാ–
ശ്വാസനിശ്വാസപൂരം
പൂണ്ടപ്പോൾ, മുക്തയാം ദേവകിയുടെ മിഴിനീർ
തുത്ത കൈ കാത്തിടട്ടെ.

നീലം പൂമേനി, നീലോല്പലദലസുഭഗം
നേത്രമാനന്ദസാന്ദ്രം
കോലം, ലാവണ്യമാദ്ധ്വീമധുരിമയല ത–
ല്ലുന്ന തുമന്ദഹാസം,

ശ്രീലം പീതം ദുകൂലം, പരിമളതുളസീ-
മാല മിന്നുന്ന കണ്ഠം
കാലത്തോരോന്നുമോമ്മിയ്ക്കുണ,മതിനു കനി-
ഞ്ഞാലുമെൻ കഞ്ജനാഭ!

ദാരിദ്ര്യാഘാതമേറ്റിട്ടഗതധൃതിയാ-
യാപതിയ്ക്കുമ്പൊഴും, ഞാൻ
സാരൈശ്വര്യപ്രതാപക്കൊട്ടമുടിയിലിരി-
യ്ക്കുമ്പൊഴും തുല്യമായി
താരാർമാതിന്റെ മാറിന്നണിമരതകഭൂ-
ഷായിതം സർവ്വലോകാ-
ധാരം നിരന്ധ്രധാരാധരമധുരശരീ-
രം സ്മരിക്കാവു നിത്യം.

മേല്പുത്തൂർ പണ്ഡിതാഖണ്ഡലനമൃത-
വചോരത്നഭണ്ഡാര,മാരും
കൃപ്പും പൂന്താനവിപ്രൻ പവനപുരപരാ-
ധീനചിത്തൻ പവിത്രൻ,
അപ്പേരാളുന്ന ലീലശുകകവിയരവി-
ന്ദാക്ഷപാദാബ്ജഭൃംഗം
മുപ്പേരും നൽകുകാശിസ്സടിയനുടെ'യവിൽ-
ക്കുമ്പി'ളാസ്വാദ്യമാവാൻ.

പ്രബുദ്ധഹൃദയംഗമസ്തുതികളായ സാരസ്വത-
പ്രസന്നനവനീതവും മലരുമില്ല മൽക്കൈകളിൽ;
മുരാന്തക! പൊറുക്കുകീക്കരടുചേന്ന കട്ടച്ചതാ-
മവില്പൊതി, ഭവൽപ്പദത്തളിരിൽ വെച്ചുകുമ്പുന്ന ഞാൻ.

ശ്രീകൃഷ്ണജയന്തി

പിറന്നിട്ടുമുമ്പു 'യിരാചമിസ്സാ'
നമ്മാമനുൾക്കാമ്പുഴറിത്തുടിപ്പൂ
കാരാലയക്കുരിരുളിങ്കലന്നു
കാന്തിത്തഴപ്പൊന്നു തെളിഞ്ഞുദിച്ചു!

അമ്മയ്ക്കു കണ്ണിന്നമൃതായ്, പിതാവി–
ന്നാനന്ദവായ്പിന്നിറവായ് വിശുദ്ധം
വിളങ്ങിയാനീലവലാഹകത്തു–
ണ്ടു,രങ്ങിയക്കല്ലറ കാത്തിടുന്നോർ.

രാപ്പാതി, വഷോത്സവഭേരി,യാന–
ത്തുമ്പിക്കരപ്പേമഴ, പാഴിരുട്ടു,
തണുപ്പു; നിഷ്ഠുണ്ടകകംസഹിംസാ-
പിശാചുമാ വേളയുറങ്ങിവീണു.

ആനന്ദരൂപാമൃതപാനമത്ത–
രാപഞ്ചറിഞ്ഞില്ല പിതാക്കളപ്പോൾ;
സ്മരിക്കുമാർ മൃത്യുവിനെ,ക്കിടാവു
കൈകാലിളക്കിക്കളിയാടിടുമ്പോൾ?

അണച്ചു ചുണ്ടത്തമരാളിക്കൂടി–
യാശിസ്സുമാറുള്ളമുഴവട്ടം;
കഠോരനാകും വിധി മാതുലന്റെ
കയ്യാലതേഴും മണലിൽക്കളഞ്ഞു!

പുണ്യം നശിച്ചീല വധൂവരന്മാ–
ക്കല്ലോജനേത്രൻ പ്രിയപുത്രനായി;
അമ്മാമനല്ലംബുജജാതനാട്ടെ
നാരായണസ്വാമിയൊടെന്തെടുക്കും.?

കംസാട്ടഹാസാഭിനയം കണക്കെ-
പ്പെട്ടെന്നു മേഘസ്തനിതം ശ്രവിയ്ക്കേ
തായും പിതാവും തകരും മനസ്സോ–
ടാലോകനം ചെയ്തിതു ചുറ്റുപാടും.

ആനന്ദനീഹാരമഹിദ്രുശൃംഗാൽ
പതിച്ചുപോയ് ബന്ദികളന്ധരായി'
നൈരാശ്യഘോരാനലനാളമാള–
മാഴത്തിലേയ്ക്കുള്ള കരിഞ്ഞു കഷ്ടം!

എന്തെന്തിതത്യത്ഭുതമിന്ദ്രനീല–
ക്കല്ലൊത്തൊരക്കണ്ണനി, പിഞ്ചുപൈതൽ
വളർന്നു പെട്ടെന്നൊരു ദിവ്യകാന്തി-
പൂരം പരക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി.

കഴല്ലെഴും ചങ്ങല വാഴനാരിൻ
തളപ്പുപോലൂരി നിലത്തുവീണു;
കയ്യിൽക്കിടന്നോരു വിലങ്ങു പൊട്ടി-
ത്തെറിച്ചു നൽത്താമരനാലുപോലെ.

പൂട്ടിക്കിടക്കും തടവിൻ കവാടം
കാറത്തു നിശ്ശബ്ദമഹോ തുറന്നു,
ജൃംഭിച്ചിതപ്പോൾ ഘനഗർജ്ജനങ്ങൾ,
ഗംഭീരമായ് പേമഴയും മരുത്തും.

മൂണാളികാകോമളമായ നാല്വ
കയ്യുണ്ടതിൽശ്ശംഖഗദാബ്ജചക്രം,
കാരുണ്യമൂറും മിഴിയാണ—മഞ്ഞ
പ്പട്ടാണര:സ്സാരിയു, വിഷ്ണുതന്നെ!

മനസ്സലിച്ചീടിന പുഞ്ചിരിപ്പൂ–
നിലാവു തൂകിക്കമലായതാക്ഷൻ
അച്ഛന്നമമ്മയ്ക്കുമറിഞ്ഞിടേണ്ട
താതപങ്ങളോതി ക്ഷണമേ മറഞ്ഞു.

നീലക്കരിങ്കാറൊളി തൂകി മുന്നെ–
പ്പോലേ കിടക്കും ശിശുവായ്ക്കുഴിഞ്ഞു;
അനന്തവാത്സല്യനിറക്കുടങ്ങൾ
മിന്നുന്ന മാറിന്നു വിഭ്രഷയായി.

നിദ്രാഗാഢക്കയത്തിന്നടിയിലമരുമ–
ക്കംസനോ കാത്തുനില്പൂ
ക്ഷുദ്രന്മാരോ ധരിയ്ക്കാതളിയൊളി കലരും
കണ്ണനെക്കയ്യിലേന്തി
ചിദ്രൂപൻതന്റെ മയാമഹിമകളുപദേ–
ശിച്ച കാര്യം നടത്താൻ
ഭദ്രം കാരാലയം വിട്ടിതു യദുവരനാം
പുണ്യസമ്പൽക്കുബേരൻ.

ആപദി ഭജന്തി

നാകപ്രദ്വേഷിയോഷിജ്ജനനയനജല-
പ്പേമഴയ്ക്കാടിമാസ-
ക്കാർകാലം, നമ്രഭക്തമരമകുടമണി-
ത്താരകൾക്കിന്ദുലേഖ
ശ്രീകണ്ഠോരസ്തടോൽഭാസിതഭസിതസമാ-
പുഷ്പശൃംഗാരവല്ലീ-
"യാർക്കുന്നത്താ" * കുലത്രാണനനിപുണ വിള-
ങ്ങുന്ന വിശൈകശക്തി!

സച്ഛശ്വേതതുഷാരശേഖരവിശാ-
ലോത്തുംഗശൃംഗങ്ങളാ-
മച്ഛൻതൻ ചിരിമാറിൽ നിൻ മധുരമാം
ബാല്യം കഴിച്ചംബികേ,
സച്ഛന്ദം പതിയൊത്തു വെള്ളിമലയിൽ
ക്രീഡിച്ചൊട്ടക്കം പരം
ഉച്ഛൻമാരടിയങ്ങളെക്കരുതിയി-
ക്കുന്നാക്കി നിന്നാലയം!

---

* ആർക്കുന്നത്തുകാവ് എന്നും ആറങ്ങത്തുകാവ് എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന ഭഗവതീക്ഷേത്രം ഒറ്റപ്പാലം താലൂക്കിൽ തൃക്കടീരിക്കും ചെർപ്പുളശ്ശേരിക്കും ചളവറക്കും മദ്ധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. കഴിഞ്ഞ യുദ്ധകാലത്തെഴുതിയതാണീ പദ്യങ്ങൾ.

യന്ത്രത്തോക്കുകൾ ഭൈരവാരവമുയ-
ത്തീടട്ടെ,യീടററ ക-
ല്പാന്താംഭസ്സുഖിലം വിഴുങ്ങുകിൽ വിഴു-
ങ്ങിടട്ടെയെന്നിശ്വരീ!
എന്തായാലുമചഞ്ചലം മമ മനം;
ബ്രഹ്മാണ്ഡമങ്ങേക്കര-
ച്ചെന്താരിൽ ചെറുപന്ത,നന്തദയതൻ
പാലാഴി നിന്നുൾക്കളം!

വന്നാലെന്താണു വൈമാനികവിമതചമൂ-
സംഘ,മിപ്പട്ടണത്തെ-
ത്തിന്നാലെന്താണു സവ്വാശനകുശലചല-
ജ്ജിഹ്വയാൽ ധൂമയോനി?
എ''ന്നാർങ്ങത്താ'' സുരാസ്യഗ്വിമലിതനിശിത-
പ്പള്ളിവാളും കൃപാർദ്രം
മിന്നും നീലാരവിന്ദായതമിഴിമുനയും
ഭാതി;യെന്തിന്നു ഭീതി?

മുപ്പാരും നിന്നടിത്താമരയമരവധൂ-
കേശശൈവാലരമ്യം
കാപ്പാൻ സന്നദ്ധ'മാർങ്ങത്ത,'ടിയരുടെ കര-
വ്രാതമോ കൂപ്പുവാനും;
ജപ്പാൻ സാമ്രാജ്യ ദാഹത്തൊട്ടമടരിനട്ട-
ക്കുമ്പൊഴദ്ദുർമ്മദത്തെ-
ത്തുപ്പാൻ നിൻ നീലമേഘപ്പുരികുഴലിഴയേ
പോരു;മെന്തിന്നു ഭീതി?

SRIPURNA VILASINI LIBRARY
ORIENTAL COLLEGE P. O.
TRICHUR
OF CLUB & GYMKHANA

പ്രച്ഛന്നവേഷങ്ങൾ

കാരുണ്യം കിനിയുന്ന താമരക്കണ്ണും നവ്യ-
താരുണ്യം പൊടിക്കുന്നോരാ നീലമലർമെയ്യും
തുമണം തുളുമ്പുന്ന തുളസിപ്പൂമാലക-
ളോമനിച്ചീടും മാറും മണിയും ശ്രീവത്സവും
തുമിന്നൽക്കൊടിപ്രഭ തോറേറാട്ടം തുകിലിനാൽ
കോമളിമാവേന്തുന്ന കുശമാമരക്കെട്ടും
ഉത്തമസംഗീതത്തിന്നറവാം മുരളിയു-
മുൾക്കളത്തിങ്കലെന്നും ധ്യാനിപ്പോർ ധ്യാനിക്കട്ടെ!
ആയവക്കൊന്നും തന്നെ പിടിത്തം കൊടുക്കാതെ
മായകൊണ്ടനായാസം ചരിയ്ക്കും ഭഗവാനേ,
ആക്കമേ തിരിച്ചറിഞ്ഞീടുവാൻ സാധിയ്ക്കില്ല
നേക്കുങ്കു വന്നാൽപ്പോലുമെന്നാവാമഭിപ്രായം!
അത്രയ്ക്കുമാത്രം വേഷപ്പകർച്ച സാധിപ്പിയ്ക്കു-
മത്ഭുതകലാശില്പം സ്വാധീനം ഭവാന്നെന്നും.
അപസർപ്പകകഥാനായകനങ്ങന്നേ,തു
കപടംകണ്ടെത്താനാണീദൃശമറിമായം?

കൃത്രിമക്കരിങ്കുഴൽ വെച്ചുകെട്ടിയും മാറിൽ-
ക്കുത്തനെ കൊങ്കയുണിപ്പിച്ചുകളറപ്പിച്ചും
സാരിചുറ്റിയും പണ്ടമണിഞ്ഞുമൊരു പൂമാൻ
നാരിതൻ വേഷം കെട്ടി നാടകമാട്ടം നേരം

പ്രത്യക്ഷനൈസർഗ്ഗികഭാവങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചു
സത്യത്തെയറിയുന്ന കൊച്ചുബാലന്മാർപോലും.
ഈശ, നിന്നഭിവ്യക്തമുദ്രയേതന്ധന്മാക്കു—
മീക്ഷണം ചെയ്യാൻ സാധിച്ചീടുമാറതുപോലെ
ചിലപ്പോളസന്ദിഗ്ധം പ്രത്യക്ഷീഭവിയ്ക്കുന്നു—
ണ്ടുലകിൽ സുദർല്ലഭശുഭങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ട നി
കാരിരുമ്പാണിത്തുള്ളതോറും ചെഞ്ചോരച്ചാല
പാരിന്റെ പാപം കളഞ്ഞീടുവാനൊഴുക്കിയും,
കണ്ടകകിരീടത്തെ മൂർദ്ധാവിൽ ചൂടി, ലോക—
കണ്ടകന്മാരെക്കൂടി കണ്ണുനീർ പൊഴിപ്പിച്ചും,
കുരിശിൽ പ്രശാന്തനായ് സ്വയ്ക്കം മാപ്പേകുന്ന
കരുണാകരനാരെന്നറിയാമവിളംബം!
ഒട്ടകക്കുടർമാല ചൂടിച്ചും പൊടിമണ്ണിൽ
കൊട്ടകൊണ്ടഭിഷേകം ചെയ്യിച്ചുമരാതികൾ
മരുഭൂ മുഴുവനും പായിച്ചുമുലയാത്ത
പരമവിശുദ്ധന്റെ ഭക്തിതൻ സ്ഥൈര്യം കണ്ടാൽ
ആ പ്രവാചകനും പണ്ടിടയക്കിടയിലെ-
യപ്രമേയനുമൊന്നെന്നോരുവാൻ പണിയുണ്ടോ?
അത്രയും മഹത്വമുള്ളാകാരം ധരിച്ചിട്ട
ചിത്രമങ്ങനെത്തിരിച്ചറിഞ്ഞീലല്ലോ ലോകം!
കോടാനുകോടി വേഷം കെട്ടിയിബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിൻ-
നാഡിയായ് നട്ടെല്ലായിയുടലായുയിരായി,
സച്ചിദാനന്ദം വിഹരിക്കുമങ്ങയെക്കണ്ടെത്തുവാ-
നിച്ഛയുണ്ടെന്നാകിലുമടിയൻ പരാജിതൻ!

കൂട്ടിയായ് കിഴവനായേഴയായ് കുബേരനായ്
വിഡ്ഢിയായ് വിജ്ഞാനിയായ് ഭൃത്യനായ് ഭർത്താവായി,

ഒളിച്ചുനടന്നിതുമാതിരി വേഷംകെട്ടി–
ക്കളിച്ചു കബളിപ്പതെന്തിനെന്നറിഞ്ഞാവൂ!
സ്ഫീതകാരുണ്യത്തിൻെറ കോമളസങ്കേതങ്ങൾ,
ചൈതന്യം വഴിഞ്ഞൊഴകീട്ടമാ നീലക്കൺകൾ
അങ്ങൊരു കുരുടനാം പിച്ചക്കാരൻെറ രൂപ-
മംഗീകരിയ്ക്കും നേരമെങ്ങുപോയ് മറയുന്നു?
കാലൊട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്ന ടാറിട്ട റോഡിൽ, വേനൽ-
ക്കാലത്തു വിയർപ്പുപ്പു ദേഹത്തിൽ വിളയിച്ചു്,
കൈവണ്ടിയുന്തിത്തള്ളിക്കിതയ്ക്കും തൊഴിലാളി-
യാവുമ്പോൾ തവ നീലമോഹനകളേബരം,
ഗോകുലവിലാസിനീവൃന്ദത്തെ തീവ്രപ്രേമ-
വ്യാകുലലജ്ജാഹീനമാക്കിയ നിൻ സൌന്ദര്യം,
മൂടിവെച്ചതു കണ്ടുപിടിപ്പാൻ കഴിയാത്ത
മൂഢനായ് തള്ളീടരുതെന്നെ നീ ദയാലോല!
പട്ടിയെയെറിഞ്ഞാട്ടി, നാറുന്നൊരെച്ചിൽക്കുപ്പ-
ത്തൊട്ടിയിൽ വീഴുമില നക്കുവാൻ തക്കംനോക്കി,
ഹോട്ടലിൻ മുൻഭാഗത്തു നില്പുമിക്കൊച്ചൻ വെണ്ണ
കട്ടുണ്ടു വിഹരിച്ച കണ്ണനെന്നോർമ്മിച്ചാവൂ!
ഉദ്യോഗമദം പൂണ്ടു പൂവ്വൌഹൃദം മറ-
ന്നുദ്വേഗപൂർവ്വം ഭർത്സിച്ചീടുമദ്ധിക്കാരിയിൽ
തോഴനു തേരോട്ടിയ, കൊച്ചവിൽക്കിഴിയേന്തു-
മേഴുന്ന നിരാടോപമൈശ്വര്യമരുളിയ,
സച്ചിദാനന്ദരൂപം കണ്ടറിഞ്ഞീടാൻ വേണ്ട
ശക്തിയെൻ മിഴികൾക്കു കൈവന്നാൽ ജയിച്ചു ഞാൻ.

താങ്ങും തണലും

ഞരുവിക്കരയിലൊരരയാൽത്തറയു-
ണ്ടരവിന്ദാക്ഷന്നമരാൻ,
മറവി വരാറില്ലരുണന്നവിടെ-
ക്കരുമകുംഭം ചൊരിയാൻ.
പനിമതി പതിവായ് വരവുണ്ടത്തരു
വെള്ളിക്കസവാൽ പൊതിയാൻ,
പശുകുലമതിനുടെ ചുറ്റും കൂട്ടം
മുരളീനാദം നുകരാൻ.
ഉണരുക! മനമേ! കണികാണാനാ
പ്രണവപ്പൊൻമട്ടമലരേ:
തണലും താങ്ങുമതല്ലാതില്ലി-
സ്സംസൃതിഭാരാൽ തളരേ.

II

കമലക്കണ്ണൻ കമനീഹൃദയം
കവരാൻ കരളില്ലുറയ്ക്കേ,
യമുനക്കടവിൻ പടവിലൊരോട-
ക്കുഴലിൻ നാദം കേൾക്കേ,
പ്രണയസുധാകരദർശന കൌതുക-
മടിമുടിയോളം ചീക്കേ.
വിടരും താമരമലർകളിൽ മഞ്ഞിൻ
കണികകൾ പോലെ വിയക്കേ,

ഇടയപ്പെൺകൊടിമാലകളൊക്കിൽ
കുടവും താങ്ങി നടക്കേ,
പുഞ്ചിരി വിരിയും തിരുമുഖവും കൃപ
സഞ്ചിതമാം തിരുമിഴിയും
നെഞ്ചിൽ കാണുക നീയൊരു നിമിഷം;
ദുരിതം മുഴുവനുമൊഴിയും!

III

വീരരസത്തിൻ വിസ്തൃതമാകും
വ്യാഖ്യാനംപോലേ
വൈരവിചാരകടലലമാലക-
ളണിയിട്ടിരുപോലേ
കൗരവപാണ്ഡവസൈന്യപരമ്പര
നില്പിരു കണ്ണാലേ
കണ്ട,കമലരഴലാണ്ട പതിഷ്ഠും
ധീരനിലലിവാലേ
വിജയനു വിജ്ഞത വിളയും വിധമുപ-
നിഷദ്കൃതികളാലേ
വിശ്വവിമോഹനഗീതാമൃതരസ-
മരുളിയ ഗോവിന്ദം
വിശ്വാസത്തൊട്ടു ഭജ മമ മനമേ,
നേടാമാനന്ദം.

ധ്യാനത്തിനു മുമ്പ്

കണ്ണടച്ചല്പമിരുന്നു ഞാൻ താമര-
ക്കണ്ണന്റെ ചിത്രം വരച്ചുനോക്കാം.
ആടിക്കാർവർണ്ണന്റെ നീലക്കൽവിഗ്രഹം
മോടിയിൽ വീട്ടിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചാലും,
ആ പ്രഭുവിൻ പ്രതിച്ഛായാസഹസ്രത്താൽ
ദീപ്രം പൂമച്ചിൽ ചുമരെന്നാലും,
ച്ചായവും തൂവലും കൂടാതെ വല്ലപ്പോ-
ളായാലു,മാ യാദവന്റെ രൂപം
ചിത്തമാം ഭിത്തിയിൽ കുത്തിക്കുറിക്കാത്ത
മർത്ത്യന്റെ ജന്മം പഴുതെയല്ലേ!

കണ്ണടച്ചല്പമിരുന്നു ഞാൻ താമര-
ക്കണ്ണന്റെ ചിത്രം വരച്ചുനോക്കാം.
കാണിക്കാൻ ഭാവമില്ലാരേയും, പിന്നെന്തു
നാണിക്കാനാണിതു കേട്ടവന്നാൽ?
നന്നായില്ലെങ്കിലെന്തി,ന്നത്തെ സന്ധ്യയ്ക്കു-
ള്ളെൻ "നാമം ചൊല്ല"ലിതായിടട്ടെ.

ധ്യാനിച്ചു പോരുന്നിതാനന്ദരൂപനെ
നാനാവിധത്തിലായ് ഭക്തലോകം.
ആലിലക്കൃഷ്ണനാ,യോടക്കുഴലൂതും
ബാലനായ്, രാധികാകാമുകനായ്,

ദിവ്യസനാതനഗീതിയരുളുന്ന
നിർവൃതിമാത്മൈകസാരഥിയായ്,
ഞാനേതു മട്ടിൽ പ്രതിഷ്ഠ കഴിക്കേണ്ടൂ
മാനസക്കോവിലിൽത്തമ്പുരാനേ?
ചിൽപുരുഷന്റെ വിചിത്രചരിത്രത്തിൽ
ചിത്രീകരിയ്ക്കേണ്ടതേതു രംഗം?
ഉത്ഭവസ്ഥാനം മുതലാഴിയോളവും
അത്ഭുതലാവണ്യപൂർണ്ണമായി
എങ്ങുമിറങ്ങി മുങ്ങേണ്ടുന്ന തീർത്ഥമായ്
മംഗല്യഗാനമധുരയായി
വേനലും വർഷവും വ്യത്യാസമില്ലാതെ
വേലയെബ്ബാഢം പുണർന്നൊഴുകും
മോഹനസംഭവസാഹ്ലപങ്കജ–
വാഹിനി കണ്ണന്റെ സച്ചരിത്രം!
ആമാടപ്പൊന്നിൽ പുഴുക്കുത്തു കാണ്മൊരു–
മാ മഹാജീവിതകാവ്യത്തിങ്കൽ
സദ്രസപൂർത്തിയാ,ലാശയശുദ്ധിയാൽ,
സത്താമലങ്കാരസമ്പത്തിയാൽ,
ചിത്രസമൃദ്ധിയാ,ലാനന്ദം നൽകുവാൻ
പറ്റാത്തൊരേടെങ്ങാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

മൂത്തു പഴുത്തു തേനോലും കനികളും,
പൂത്തു മണം ചിന്നും വല്ലികളും,
കോമളകോകിലകാകളീനാദവും,
താമരപ്പൊയ്കയും,താതെന്നലും,

സന്മേളിച്ചാഹ്ലാദമാക്കും വളത്തുന്ന
രമ്യഭാഗങ്ങളെത്തേടിനോക്കാൻ
ഹന്ത! ഞാനന്ധനോ നന്ദഗോപാനന്ദ–
നന്ദനജീവിതനന്ദനത്തിൽ!

II

അല്ലെങ്കിൽ തുല്യഗുണമുള്ള വസ്തുക്ക–
ളെല്ലാമൊരുപോലെയാണെന്നെണ്ണാൻ
കാരണംകൂടാതെ രാഗവും ദ്വേഷവും
കാണിക്കും മത്സ്യൻ സമത്ഥനാമോ?
ആയിരത്തിൽപ്പരം പേരീശനുള്ളതി-
ലോരോരുത്തക്കിഷ്ടമോരോന്നാവം;
ആയതുപോലായർനായകഗായക–
സായുജ്യദായകഗാനങ്ങളിൽ
എല്ലാററിലും സമബുദ്ധി വഹിച്ചുവോ
വല്ലവമങ്കമാ,രാക്കറിയാം?
നിശ്ചയമായുമതുപോലെ ഗോവിന്ദ-
നിസ്തുലാനർഘാപദാനങ്ങളിൽ
പ്രത്യേകമൊന്നിനോടത്യന്തമാം പ്രേമം
ഭക്തജനത്തിനും സംഭവിക്കാം.

ഞാനേതു മട്ടിൽ പ്രതിഷ്ഠ കഴിഞ്ഞേണ്ടൂ
മാനസക്കോവിലിൽത്തമ്പുരാനേ?

രണ്ടാം ഭാഗം

ഭദ്രദീപം

മേടപ്പുറം

അകത്തു വെള്ളച്ചുമർ ചാരി, ലോഹ–
ജിഹ്വാഞ്ചലത്താൽ പതിവിൻ പ്രകാരം
തെളിഞ്ഞ നാദത്തിലുരച്ചു രണ്ടേ–
ന്നാ ''ക്ലോക്കു'' ഹൃൽസ്പന്ദനശബ്ദമോടെ.

മഹാപരീക്ഷാഗമചിന്തമൂലം
ഹൃൽഭിത്തിമേലക്ഷരവാക്സമൂഹം
കൺകൊണ്ടു കുത്രിച്ചു പതിഷ്ണയാണ–
ന്നാ രാവിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ ഞങ്ങളെല്ലാം,

വിശ്രാന്തിയില്ലാതരികത്തു മങ്ങി–
ക്കത്തുന്ന ദീപത്തിനൊടൊത്തു ഞങ്ങൾ;
തലയ്ക്കുകേറിപ്പുക ചുററി—ഭ്രവി–
ലസ്സാഹചര്യോൽഗമമൈകരൂപ്യം.

''മനസ്സിലാവില്ലിനി,യൊന്നുറങ്ങു–
കെ''ന്നോതുമെന്നോടൊരുമിച്ചതന്നെ
സതീർത്ഥ്യരും ദീപമണച്ചു നിദ്രാ–
മഞ്ചത്തിലേറിപ്പുഴതേ കിടന്നു,

വൈകിച്ചൊരെന്നോട്ട ചൊടിച്ചടച്ച
തൻ വാതിലെൻ നീദ്ര തുറന്നതില്ല;
ഞാൻ വിശ്രമാപേക്ഷയൊടേറെ നേരം
യാചിച്ചു പൂമുഖ തുറന്നുകിട്ടാൻ.

ഉഴന്നു ഞാൻ നില്പതു കണ്ടു മേട-
പ്പുറത്തെഴുന്നോരു നിലാവലിഞ്ഞു;
നിശ്ശബ്ദമായെന്നെ വിളിച്ചു, ചിന്ത-
മുലച്ചിട്ടും പുഞ്ചിരിയും പൊഴിച്ചു.

കുറച്ചുപേരെങ്ങിനെയോ മയങ്ങി-
ക്കിടന്നു, മറ്റുള്ളവരെന്നൊടൊപ്പം
പൂഞ്ചന്ദ്രികാപ്രസ്രവധാരയേറ്റു
നേത്രം കുളിപ്പിപ്പതിനായ് മുതിർന്നു.

ശശിപ്രകാശാമലദുഗ്ധപാരാ-
വാരക്കരയ്ക്കുന്നനിമേഷരായി
പ്രജാഗരാസ്രുക്പപലായിതന്താ-
രീ ഞങ്ങൾ വാഴ്ത്തീ ഹരിയെസ്സഹർഷം

വാണിജ്യചണ്ഡാനിലശക്തിമൂല-
മലച്ചിരുന്നും നഗരാങ്കണത്തെ
പ്രശാന്തമാക്കുന്നിതുനിദ്ര,യെന്തൊ-
ന്നിതിൻറെ ചൊൽക്കീഴിലൊതുങ്ങുകില്ല!

നിഴൽക്കരീഞ്ചേല നിവർത്തി മുന്നിൽ
വിരിച്ചുകൊണ്ടീ വഴിവക്കുതോറും
കാണുന്ന നാനാഗൃഹഭിക്ഷുവർഗ്ഗ-
മിതിശ്ശനാപ്പള്ളി നിറച്ചിരിപ്പൂ.

കാലപ്പെരുംഭൂതകരാളദംഷ്ട്രാ-
സമ്മർദ്ദനംകൊണ്ടുമുടഞ്ഞിടാതെ,
ചരിത്രശുഷ്കാസ്ഥികണക്കു മുന്നി-
ലിതാ മലങ്കോട്ട വിളങ്ങിടുന്നു.

പരാദ്ധ്യമാം ദക്ഷിണഭാരതത്തിൻ
പഴക്കമേറുന്ന ചരിത്രഭാഗം
അന്വേഷകക്കും ചിതലിന്നുമേകാ–
തിക്കോട്ടതന്നുള്ളിലൊളിപ്പതുണ്ടാം.

തുവെണ്ണിലാവേറു വിളങ്ങിടുന്ന
പൊൻതാഴികക്കുംഭമിതിൻ നിരപ്പിൽ
നോക്കുന്നവക്കൾക്കളിരേകിടുന്ന
ദുഷ്ശ്ലേശശീഷ്ടാഭരണേന്ദുപോലെ.

ശ്രീരംഗനാഥൻ സുഖനിദ്ര ചെയ്യും
പാലാഴി, നൽദ്രാവിഡഭാഗ്യലക്ഷ്മി,
തെന്നിന്ത്യതൻ ജാഹ്നവി,മിന്നിടുന്ന
കാവേരി,ജൈവാതുകദിവ്യഭാസ്സിൽ.

മനോജ്ഞയാമീ നദി വെൺമണൽപ്പു–
വിരിപ്പിലെപ്പാതിയിടത്തുമാത്രം
നിവന്നു നീണ്ടൊട്ട വലത്തുഭാഗം
ചെരിഞ്ഞുറങ്ങുന്നതുപോലെ തോന്നും.

നിശ്ശബ്ദമായ്ത്തന്നരികെക്കിടക്കു–
മിപ്പട്ടണപ്പൈതലുറങ്ങിയിട്ടും
കാവേരിമൂളും കളമമ്മരപ്പൂ–
ന്തോരാട്ടു നിൽക്കുന്നതിനില്ല ഭാവം.

നിളാനദിപ്പൂൺപു നമുക്കു പണ്ടു
തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനെയെന്നപോലെ
കാവേരിയാ ദ്രാവിഡവാണിയാൾക്കു
കമ്പാഖ്യനാകും കവിയെക്കൊട്ടത്താൾ.

പ്രശസ്തനാമക്കവിരാട്ടകൂടി
വണ്ണിച്ചൊട്ടങ്ങാത്ത ഭവൽപ്രഭാവം
ചിന്തിക്കുവാൻപോലുമസഹ്യമമ്മേ,
കാവേരി! ഞാൻ വീണു നമസ്കരിയ്ക്കുന്നാം.

പാശ്ചാത്യരോട്ടുള്ളതിമൈത്രി വംശ–
നാശംഭവിപ്പിച്ചതറിഞ്ഞിടാതെ
രാജപ്രസാദത്തിൽ മുഹമ്മദാലി–
യ്ക്കുള്ളാ ശവക്കല്ലറ പുഞ്ചിരിപ്പൂ.

കണ്ടും തിരിച്ചിങ്ങനെ മാറിമാറി
നോക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കു തലയ്ക്കുമീതെ
ഏതോ വിഹംഗം ചിറകാൽ തുഴഞ്ഞു
പൂഞ്ചന്ദ്രികപ്പാൽക്കടൽ നീന്തിടുന്നു.

ആകാശവാരാശിയിലങ്ങുമിങ്ങും
പാറുന്ന പഞ്ജന്യഹിമാനിയിങ്കൽ
പൂവമ്പിളിക്കപ്പല കപ്പെട്ടന്നു;
പാഴായ് വിപൽസൂചകതാരദീപം.

ശശധരകരധൌതാംഭോദചേലം കിഴക്കൻ
കതിരവനു ഹിതംപോലുള്ള ചായത്തിൽ മുക്കാൻ
പുതുപുലരി വരും കണ്ണഞ്ചിടും കാഴ്ച കാണും–
വരെയവിടെയിരുന്നു, ഞങ്ങളാനന്ദപൂവ്വം.

ഭദ്രദീപം

നാണത്താൽ തങ്കക്കൈതപ്പൂവൊളി വീശും ചാരു-
നാളത്തെപ്പൈമ്പാൽത്തെളിച്ചിമ്മിനി മറയ്ക്കിലും
മന്ദമായിളനീലപ്പുഞ്ചിരി തൂകിക്കൊണ്ടു
മംഗല്യമണിമച്ചിൽ പാതിരാവാട്ടക്കുമ്പോൾ,
മറുള്ള വിളക്കുകളൊക്കെയങ്ങണയവേ,
മുഖ്യയാം "കിടപ്പറക്കൊച്ചുദീപികാരത്നം"
വിലസീടുന്നു, നാഥന്നരികെ വ്രീളാഭാര-
വിവശീകൃതയാകും സദ്വധൂമണിപോലെ.
ദീപികേ, നിന്നിൽ ഗൃഹനായികയ്ക്കാദ്യം തീവ്ര-
സാപത്യം ഭവിപ്പതിലത്ഭുതമെന്തൊന്നുള്ളൂ?

ഉൽക്കടലജ്ജാവേശാല്യഴല്യാ നവോഢതൻ
ദുഷ്കിനു വിളക്കേ, നീ ദുസ്സഹതേജസ്സല്ലോ!
അന്നെങ്ങാൻ നിന്നെക്കെട്ടത്താതെയാച്ചേലത്തുമ്പു
കുന്ദപ്പൂപ്രചോദിതൻ കാമുകൻ തൊട്ടെന്നാകിൽ
നീലക്കണ്ണിടിമിന്നലുണ്ടാക്കും, കപോലത്തി-
ലാലോലം പ്രവഹിക്കും മയ്യെഴും മഴവെള്ളം.

അദ്ധ്വസംഫുല്ലബന്ധൂകാധരോദ്ഭവിതമാ-
മത്ഭുതപരിമളനിശ്വാസപൂരത്താലോ
കങ്കണകണൽകരാന്ദോളിതവിശറിയാൽ
നിങ്കലേയ്ക്കയയ്ക്കുന്ന വാർമണമരുത്താലോ
നിഹനിച്ചീടും നിന്നെ ത്രപയാലോളംവെട്ടും
മഹിളാമുത്തന്നാളിൽ കരുണാരഹിതയായ്.

കാമലോകത്തെപ്പിഞ്ചുപൈതങ്ങളവരോമൽ–
ക്കാൽ വെച്ചു 'പിച്ചപ്പിച്ച' നടക്കുമഴകുകൾ
കാണുവാനയയ്യാത്തക്കാരണമവരോട്ട
കാലുഷ്യം കരുതുന്നതുണ്ടാം നീയകക്കാമ്പിൽ.

പങ്കജശരവിദ്യാപ്രാരംഭപാഠം പാരം
ശങ്കിച്ചു തപ്പിത്തപ്പിപ്പഠിയ്ക്കും സമയത്തിൽ
അണച്ചിട്ടുന്ന നിന്നെയെങ്കിലാണുപകാര,–
മടക്കാൻ കഴിയാതെ നീ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചാലോ?

നാലുനാൾ കഴിയുമ്പോൾ നിന്നയിരെട്ടത്തിട്ടം
വ്രീളയാം കരവാളം മൂർച്ചകെട്ടറപൂകും.
പൂശരച്ചൂടേത്തുന്ന പൂരുഷകരം മങ്ക–
പ്പൂവള്ളിത്തയ്യിൻ മെയ്യിൽ തട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ
കാലതാമസം വേണ്ട വാടിവീഴുവാൻ പിന്നെ
കോമളലജ്ജാപുഷ്പദലങ്ങളോരോന്നായി.

കാണാത്തതുമാനിച്ചപ്പോഴും കളിയാക്കും
നാണമറിഴും പ്രാണസഖിമാരുടെ മുമ്പിൽ
നിഷ്പ്രഭം പ്രഭാതത്തിൽ ''ഞാനൊന്നും കണ്ടില്ലെ''ന്നു
നിശ്ശങ്കമഭിനയിച്ചീടും നിൻ വിരുതിനെ
കൊണ്ടാടാതിരിയ്ക്കുമോ? നീയെത്ര രഹസ്യങ്ങൾ
മിണ്ടീല! നിന്നിൽ പ്രിയമന്നതൊട്ടവൾക്കേറും.
കാമുകദുഷ്പ്രജബന്ധനത്തിങ്കൽക്കാമ–
ക്ലാന്തയായകപ്പെട്ട മൂലമോ, മറന്നിട്ടോ,
കാരണമെന്തായാലുമൊരു രാവുയിരോടെ
കാമിനീമണി നിന്നെ പാട്ടിച്ചാൽ ജയിച്ചു നീ.

നന്മണിയറക്കളിപ്പൊയ്കയിലവൾ പിന്നെ
നിർമ്മലവെള്ളത്താർമൊട്ടായിട്ടേ നിന്നെക്കാണൂ!

ആഹവമുഖത്തിങ്കലാവിലപ്പെട്ട തന്നാ-
ലാവില്ലിപ്പോരെന്നോതുമാരോമൽദ്വയിതയ്ക്ക്
മാരസംഗ്രാമാഗമമൂലകന്ദമാം നാഥൻ
കാരുണ്യപൂർവ്വമരുൾചെയ്യുന്ന ഗീതാസാരം
പാർത്ഥകേതുവിൽ പവനാത്മജൻപോലേ കേൾക്കാൻ
ഭാഗ്യം പൂവിളക്കേ, മറ്റാക്കാനുമുണ്ടോ വേറെ?

സുപ്രതിഷ്ഠിതം കൊച്ചുദീപമേ, നിന്നുദ്യോഗം
കല്പിച്ചു കന്ദർപ്പന്റെ കൈങ്കര്യം നടത്തു നീ.
സച്ഛമാം കതിർ വീശിയസ്തമിക്കാതെ, മണി-
മച്ചിനെ വിളക്കും പൂവമ്പിളി, ജയിയ്ക്ക നീ!

ദീപസ്തംഭം

വമ്പിച്ച കാറും കോളും വന്നടൻ വഴിതെററി–
സ്സംഭ്രമിച്ചുഴലുന്ന നാവികന്മാക്കെന്നേയ്ക്കും
സന്തോഷംകൊട്ടുക്കുന്ന മംഗളദീപസ്തംഭം
വൻതിരത്തല്ലുമേറുകൊണ്ടിതാ വിളങ്ങുന്നു.
തൻ കട്ടകോപത്തീയിൽ പാറയായ് സങ്കല്പിച്ച
വൻകപ്പലിരയായിത്തീരാത്ത കോപത്താലെ
ചീറിയാഞ്ഞടിയ്ക്കുന്ന ചണ്ഡമാരുതനേയു–
മേറിവന്നെതിർക്കുന്ന വമ്പിച്ച തിരയേയും
ഗണ്യമാക്കാതേകണ്ട പുണ്യമാം ധർമ്മം ചെയ്യു
വിണ്ണിലേയ്ക്കുയരുന്ന നിന്നണിമുഖത്തപ്പോൾ
ഭാസിയ്ക്കും ദീപക്കതിർച്ചാർത്തണിമൃദുമന്ദ–
ഹാസത്തിന്നർത്ഥം, ദീപസ്തംഭമേ, കണ്ടോരുണ്ടോ?
മാറാരിലനുകമ്പാപൂർണ്ണനാം നിന്നോടേറു
തോറെറാരു കൊട്ടുകാറും ശാന്തത പൂണ്ടിടുന്നു.
കാറിന്റെ നിർബ്ബന്ധത്താൽ ചെയ്തതാണെന്നു നിന്നോ–
ടേറുചൊല്ലുന്നു കാല്കൽ വന്നിതാ കല്ലോലങ്ങൾ.

ഓളത്തിലുടയുന്ന കപ്പലിൻ കൊടിയട–
യാളമക്കഴുതയോ കാമധേനുവോ എന്നും
വെള്ളത്തിൽ പതിതരാം പാന്ഥർതൻ തനു നൽത്തു–
വെള്ളയോ സ്വർണ്ണച്ഛായ ചേർന്നതോ, എന്നും മറും

ചിന്തിച്ച വകതിരിച്ചല്ലല്ലോ ഭവദ്ധർമ്മം
സന്താപവിമോചനസൽക്കർമ്മം സാധിക്കുന്നു.

വെൺനുരപ്പാഴ്പ്പുഞ്ചിരികൊഞ്ചലും സഹജമാം
തൻ തിരയണിച്ചില്ലിവില്ലാട്ടവിലാസവും
നോക്കിക്കൺമയങ്ങിപ്പോം നാവികരുണ്ടോ കണ്ടു,
അക്കടൽപ്പെണ്ണിന്നകക്കരിങ്കൽക്കുമ്പാരത്തെ!
ഇക്കരെയ്ക്കെത്തി വല്ല കപ്പലും പൊളിയുകിൽ
തക്കത്തിൽ ചിലതെല്ലാം കൈക്കലാക്കാമെന്നേവം
ചിന്തയാൽ കടൽത്തീരം ചുറ്റുന്ന നരനെങ്ങോ,
നിൻ ദീപ്രദീപപ്രഭാസൂക്തതല്ലജമെങ്ങോ!

തൻ ചാരുവക്ഷോഭ്രവിൽ വിശ്രമിച്ചീടുന്നോരെ
വഞ്ചിയ്ക്കാതടങ്ങാത്തോരിക്കടൽപ്പെരുംധൂളി
ലോകൈകനിയന്താവിൻ തർജ്ജന്യംഗ്രലിപോലെ,
ശ്രീകണ്ഠകരാഞ്ചിതപ്പൊന്നണിശ്ശൂലംപോലെ,
ദ്യോതിയ്ക്കും ഭവദീയരൂപത്തെക്കണ്ട പാരം
ഭീതയായാക്രന്ദിപ്പൂ തൻ വീചീരടിതത്താൽ.

ദേശികോത്തമ, ഭവൽപ്പാവനസംസ്പർശത്താൽ
പേശലാംഗിയാമേകപാശ്ചാത്യമനസ്വിനി
ഡമ്പൈകരതയായ് തൻ ത്യാഗശീലത്താൽ ലോക-
സമ്മതയായിത്തീർന്ന ചരിത്രം സുപ്രസിദ്ധം.

മൂടൽമഞ്ഞണിത്തനിത്തുവെള്ളിപ്പടംകൊണ്ട്
മൂടിയാൽക്കൂടിബ്ഭവൽത്തേജസ്സിന്നപകഷ്ടം
ചേരാതേയകമ്പിതാകാരനായ്, പ്രശാന്തസു-
സ്മേരനായ്, പ്രചേതസ്സിൻ പുണ്യസേവകനായി,
ജയിയ്ക്ക ലോകാദർശപുണ്യദീപമേ, നിത്യം;
ജയിയ്ക്ക ധർമ്മോൽകൃഷ്ടപാവനപ്രദീപമേ!

ആടിമാസത്തിൽക്കൂടി

മുപ്പതു യുഗത്തിന്റെ നീളം പോയ് കടം വാങ്ങി,
മുപ്പതു ദിവസങ്ങൾ നീങ്ങാതെയല്ലോ നീങ്ങി!
കാറൊഴിഞ്ഞൊരു 'ബലൂൺ' പോലെയെന്നുള്ളം ചുങ്ങി–
ക്കാത്തിരിയ്ക്കുകയാണു കാന്തേ! ഞാൻ ദിനമെണ്ണി.

ഇടറും വാക്കും, കണ്ണീർ പൊടിയും മിഴികളിൽ
പടരും വിഷാദവും കണ്ടതായ് നടിയ്ക്കാതെ
"പഠിയ്ക്കു ധൈര്യമെന്നിൽനിന്നെ"ന്നു നാട്യം കാട്ടി
പിടയ്ക്കും മനസ്സിനെപ്പിടിച്ചുനിർത്തിച്ചെന്നേ
നിന്നു ഞാനന്നാ പ്ലാറ്റുഫോറത്തിൽ; പച്ചക്കൊടി–
യൊന്നുരണ്ടാടീ, ഒറ്റയ്ക്കായി ഞാൻ നിമേഷത്തിൽ.
"വങ്കൻ നീ മഹാ വങ്ക"നെന്നൊരു വായ്ത്താരിയാ
വണ്ടിതന്നുരുളുകളലറുംപോലേ തോന്നി.
ആടിമാസത്തിൽ പിരിഞ്ഞിരിയ്ക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിയ്ക്കും
നീട്ടറീ പാഴാചാരപ്പിന്തിരിപ്പിന്റെ മുമ്പിൽ
താണൊരെൻ തലയ്ക്കു നേക്കാവണ്ടി പുകക്കൊടി
കാണിച്ചു പരിഹാസച്ചുക്കലും ക്ലുക്കിപ്പാഞ്ഞു!
വലിയ്ക്കും സിഗററിൻ ധൂമവും വിട്ടു ചൂളം
വിളിച്ചു മടങ്ങി ഞാൻ മറെറാരു തീവണ്ടിയായ്!

ക്ലിപ്തമായ് വിവരിയ്ക്കാൻ വയ്യാത്തൊരുൽക്കണ്ഠയും
"ശപ്തമെൻ പരിസര"മെന്നുള്ളൊരരിച്ചലും
ഒന്നിലും മനസ്സുന്നി നില്ക്കാത്തൊരാലസ്യവും
സുന്ദരി! കുറച്ചുനാളെന്നെ ഞാനല്ലാതാക്കി.
അല്പനാളുകൊണ്ടെനിക്കശ്രുമം നീന്തിക്കേറി–
യക്കരെപ്പറ്റാവുന്ന കൈത്തോടെന്നോർത്തോൻ ഭോഷൻ!
നാലടി നീങ്ങുംമുമ്പു നാഡികൾ തളർന്നുപോയ്,
നാക്കിലെ വെള്ളം വറ്റി;യെന്തിതു സമുദ്രമോ!
എന്തൊരു വിപര്യയം? മാദകമധുവിധു–
സ്പന്ദനം പ്രേമക്കടലേറ്റത്തിന്നുദ്യോഗിയ്ക്കേ
മച്ചിലക്കല്യാണപ്പൂമാലതൻ പരിമളം
മാച്ചിടാൻ മടിയ്ക്കുന്ന രാത്രികൾ കുതിയ്ക്കുവേ
പണ്ടവർ സങ്കല്പിച്ച ലീലാശൈലികൾ ലജ്ജാൽ–
ക്കണ്ണയിലൊളിപ്പിച്ചതോരോന്നായണയവേ
വധുവും വരനുമായ് പിരിഞ്ഞുവാഴാനാണു
വിധിപോൽ! തുലയട്ടെ സാമൂഹ്യമയ്യാദകൾ!

II

തേൻപഴം തിങ്ങും സ്നിഗ്ധകാനനമരങ്ങളിൽ
ഞാൻ പറന്നാനന്ദിക്കാൻ വിട്ടൊരെൻ തങ്കക്കിളി
എന്നു വന്നെത്തുമെന്നെന്നുദ്ധന്യനാക്കുവാൻ, തമ–
ശ്ശൂന്യമിക്കിളിക്കൂട്ടിലാനന്ദം നിറയ്ക്കുവാൻ!
ഇങ്ങഴിച്ചിട്ട പട്ടുസാരിയും ബ്ലൌസും മുമ്പിൽ
തങ്ങുന്നു പുവൽക്കിളിത്തുവൽപോലുൾപ്പൂ നിറവാൻ.

കത്തുകളിളംകാറ്റിൻ മോഹനതരംഗങ്ങ–
ളെത്താഞ്ഞാൽ പുകഞ്ഞകം നീറുന്നു; വന്നെത്തിയാൽ
താമസിയ്ക്കുതെയുതിക്കത്തിയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങുമായ്;
ഓമനേ! വിരഹാഗ്നി ശാന്തിയ്ക്കില്ലൊന്നുംഭുവിൽ.

വിധിയും വിപരീതമാണെന്നിക്കല്ലെന്നാകിൽ
പതിവില്ലാത്തീമേഘമാലകളെങ്ങുന്നെത്തി?
അന്തിയിലലരമ്പത്തല്ലുകൊണ്ടകം വാടി–
യമ്പരന്നോടും നിദ്രാദേവിതൻ കൃപ തേടി
മെത്തയിലുഴയുമ്പോൾ ശീതളം മണ്ണിൻ മണം
തത്തുമീ മഴക്കാറെൻ മച്ചിലെന്തിനായെത്തി?
ഈ മഴച്ചൊരിയലിലിക്കുളിർകാറുതുമ്പോ–
ളോമലേ, കയ്യും മെയ്യും മറന്നു പുണർന്നു നാം
ഇടി നാമാഘോഷിയ്ക്കും പൂരത്തിൻ വെടിയാക്കി,
മുടിത്തൊട്ടടിയോളം പുളകപ്പുതപ്പേന്തി,
രാവുകളാനന്ദത്തിൻ കാവുകളാക്കിയിണ–
പ്രാവുകൾപോലേ തങ്കം! വാഴുമായിരുന്നീലേ?
കിളിയെന്നല്ലോ ചൊല്ലി നിന്നെ ഞാൻ; സൌഭാഗ്യത്തിൻ
തളിരേ, തളരുന്നു; പറന്നു പറന്നെത്തു!
നമ്മളെയകറ്റിയോരാടിമാസത്തിൻ മേഘാ–
ഡംബരം കണ്ടു വിപ്രവാസത്തെസ്സഹിക്കാതെ
പണ്ടൊരു വിരഹിയുൾപ്പിച്ചേറി മുന്നിൽക്കണ്ട
കൊണ്ടലദ്ദൂതനാക്കിക്കൊണ്ടതു ശരിയാവാം.
ആഴിയിലെറിയാമോ നീന്തലഭ്യസിക്കുവാൻ?
ആടിയിൽ പിരിയ്ക്കാമോ വിരഹം പഠിയ്ക്കുവാൻ?

11

വീണ്ടും ദുർവിധി കേറിത്താണ്ഡവമാടീടുന്നു,
നീണ്ടതുപോരെന്നാവാം നീട്ടറ നരകങ്ങൾ!
ദുർഭഗനക്ഷത്രത്തെത്തുടരും കൊടിയാഴ്ച
നിർദ്ദയം മർദ്ദിക്കുന്ന നിർഭാഗ്യവാനാമെന്നെ.
ഇപ്പടിക്കുന്നാനന്ദമുപ്പിലിട്ടടിക്കുവാ-
നപ്രിയം ഭരണി! ഞൻ ചെയ്തതായോർക്കുന്നീല!
ഉള്ളകുള്ളികളറിഞ്ഞിടുമെൻ പ്രിയപ്പെട്ട
വെള്ളിയാഴ്ചയും യാത്രമുടക്കാൻ മുമ്പിൽച്ചാടി!
ആറേഴു തവണ ഞാനിനിയും കണ്ടേ പറൂ
സൂര്യനെറ നൊണ്ടിപ്പച്ചക്കുതിരസ്സവാരികൾ.
നേരിയ നിശ്വാസത്തിൻ കാറ്റലപ്പിച്ചുംകൊണ്ടു
താരകൾക്കൃഷി ചെയ്യുമദൃശ്യകരത്തിനെറ
കൊയ്യലും വിതയ്ക്കലും നിന്നിദ്രം കണ്ടേ പറൂ,
മയ്യേല്യം മിഴിയാളേ, ആറേഴു വട്ടം വീണ്ടും!
ആഴ്ചയൊന്നിനിയും ഞാൻ കാക്കണമെന്നെറ ഭാഗ്യം
കാഴ്ചവെയ്ക്കുവാൻ വെമ്പും തീവണ്ടിച്ചൂളം കേൾക്കാൻ.
ആഴ്ചയൊന്നിനിയും ഞാൻ കാക്കണമെന്നെറ പുണ്യം
കായ്ചീടും പൊൻപ്രേമപ്പൂവള്ളിയെദ്ദർശിക്കുവാൻ.
അന്നീലമിഴികളിലുറുനോക്കുവാൻ, പ്രേമം
ചിന്നുമാ മന്ദസ്മിതകാന്തിയിലലിയുവാൻ,
അക്കയിൽക്കളമൊഴിത്തേനൊന്നു നുകരുവാ,-
നക്കനിസ്തനങ്ങളെൻ നെഞ്ചിനെക്കുളിർപ്പിക്കാൻ,
ആറേഴു തവണ ഞാനിനിയും കണ്ടേ പറൂ
സൂര്യനെറ നൊണ്ടിപ്പച്ചക്കുതിരസ്സവാരികൾ!

അനാച്ഛാദനം

"കഷ്ടമെൻ 'ലീലേ', നീയുമെൻ മാറിലപഹാസ-
ദുഷ്ടമാം വാക്കാൽ കുത്ത കട്ടാരി തറച്ചല്ലോ!
മറുള്ളോരെന്തു തന്നെ ചിന്തിച്ചാൽ,പറഞ്ഞാൽ, പാഴ്-
ക്കുറങ്ങൾ കുന്നുകൂന്നായ് കൂട്ടിയാലെനിയ്ക്കെന്തോ?
എന്നനസ്സിൻെറയോരോ ഞരമ്പിൻ തുടിപ്പുകൾ,-
മെന്നിഴികൾക്കുള്ളോരോ ചിമ്മലും തുറക്കലും,
നാലഞ്ചു വയസ്സുതൊട്ടെനെൻെറ കല്യാണപ്പ-
ത്താലി തുങ്ങിയ പാശം കഴുത്തിൽച്ചുറ്റുംവരെ
അറിയും ലീലാവതി, സുസ്ഥിരസൌഹാർദ്ദത്തിൻ
നെറിയും നെറികേടുമറിയും മമ തോഴി!
പായിപ്പോക്കിമ്പത്തിനായ് പൊളിയാൽപ്പഞ്ചാരപ്പാൽ-
പ്പായസം നിർമ്മിക്കുന്ന പത്രികക്കാരെ നണ്ണി
തുണലും താങ്ങുമറേറാരെൻ നേക്കു നഞ്ഞൂറുന്ന
കണയൊന്നയച്ചല്ലോ—ഭഗവാൻ രക്ഷിക്കട്ടെ!
വിശ്വാസഭംഗത്തിൻെറ നഗ്നതാണ്ഡവംപോലെ
വിശ്വവിശ്രുതനായ 'സീസറിൻ' വക്ഷസ്സിങ്കൽ
നിതരാം കൃതഘ്നൻ നരാമനുയായികൾ വീശും
നിശിതക്കൈവാളുകൾ നിപതിച്ചീടും നേരം
'ബ്രൂട്ടസ്സി'ൻ കയ്യുദ്ദൃഷ്ടക്കുട്ടത്തിൽക്കാൺകെ, മമ്മം
തോട്ടിയാൽ മുറിപ്പെട്ട മത്തേഭവീരൻപോലെ
ചീറിയ 'നീയോ ബ്രൂട്ടസ്സെ'ന്ന വാക്കുകളുള്ളം-
കീറും നിൻ ദുർഭാഷണം കേട്ടപ്പോൾ ഞാനോർത്തിച്ചു.

താരുണ്യം തകർന്നപ്പോൾ, മേലാലാ വിരൽകളിൽ
തുലികയെടുക്കുവാൻ കെല്പില്ലെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ,
നേടിയ ധനം മുറ്റും രോഗശയ്യതൻ ചുറ്റും
കൂടിയ വൈദ്യന്മാക്കു പകുത്തു നൽകേണ്ടപ്പോൾ
തേവിടിത്തെരുവിലെച്ചേട്ടയും ചെയ്യാത്തൊരു
കേവലത്തൊഴി,ലിവൾ ചെയ്തെന്നോ? ശാന്തം പാപം.

II

ധർമ്മസങ്കടത്തിന്റെ ചെങ്കുത്തിലൊറ്റയ്ക്കെന്നെ-
ക്കണ്ണുനീർ കുടിയ്ക്കുവാൻ വിട്ടുപോയ് ഹതവിധി.
എങ്ങിനെ പറയും ഞാനക്കഥ? പറഞ്ഞെങ്കി-
ലെങ്ങിനെ മനുഷ്യന്റെ മുഖത്തു നോക്കും പിന്നെ?
മിണ്ടിയാലദ്ദേഹത്തിൻ കിത്തിപ്പാൽപ്പുഴച്ചാല്യ
പണ്ടാരുമറിയാത്ത കാകോളക്കടലാവും!
സത്യത്തിൻ കഴല്യ ഞാൻ കൊച്ചുപൂവൊന്നർച്ചിച്ചാ-
ലത്യഗാധമാം കുണ്ടിൽ പതിയ്ക്കും മൽപ്രാണേശൻ.
അന്നതൊട്ടെന്നെ നോക്കിയെറിയും കല്ലോരോന്നും
വന്നുവീഴുമെൻ മെയ്യിൽ തൈവാകമലർപോലെ.
എന്നിട്ടും സഹിക്കുവാൻ—നിശ്ശബ്ദം സഹിക്കുവാൻ—
തന്നെ ഞാനുറച്ചു; വായ്തുറന്നിലൊരാളോട്ടം.
കരഞ്ഞു തൊഴിയ്ക്കുമെൻ പെറ്റമ്മപോലും നീറി-
ക്കരിഞ്ഞു പുകയുമെന്നുൾത്തടം കണ്ടിട്ടില്ല.
എന്നിളംതലയിലപ്പൊന്നടിയുന്നി നിന്നാ-
ലെന്നാത്മനാഥനൊരു നാലടി പൊക്കം കൂടാം;
ആവട്ടെ;യസ്സാഹസകൃത്യത്തിൽ സഹായിച്ചാൽ-
ച്ചാവാം ഞാൻ കഴുത്തൊടിഞ്ഞു;കിലും കൊള്ളാം തോഴി!

III

വിസ്മരിച്ചിട്ടില്ലഞാനാ ദിവ്യമാം ഗാനരാത്രി,
വിസ്മയകരമാകും തൽക്കലാസൗകുമാര്യം—
ഏൻജലോ, വിൻസി, റൂബൻസ്, വാൻഡേക്കു മുതലായോ-
രഞ്ജലിയർപ്പിച്ചുണ്ടാം തുലികാവിലാസങ്ങൾ!
അട്ടത്തുനിന്നക്കീർത്തിസൗധത്തിനോരോ കല്ലും
പട്ടത്തുകേറും കാഴ്ച കണ്ട ഞാൻ മറക്കയോ?
സല്ലലാപ്രദർശനസമ്മാനമെഡലുക,—
ളുക്കലാലക്ഷ്മീപ്രേമചുംബനപ്പൊൻമുദ്രകൾ
നേടിയതെല്ലാമെൻറെ കണവനണിഞ്ഞാകിൽ
നേരെ നില്പുവാനാവി,ല്ലുത്തുംഗ കനം തുങ്ങും!
അഖിലകലാകാരനിലമേഘത്തിൻ മീതെ—
യഖണ്ഡമഴവില്ലായ് മിന്നുന്നിതിന്നും നാഥൻ!
ആവേശജനകമാമാലേഖ്യമോരോന്നിനു—
മായിരമാസ്വാദനലേഖനം പുറത്തായി.
ഇനിയും കാണാം, കണ്ണും കരളുമുള്ളോരതിൽ
ധ്വനിയും രസങ്ങളും ഭാവനാദർശങ്ങളും!
ചിത്രങ്ങളോരോന്നാം കണ്ണിനുള്ള വിരുന്നൂട്ടും
സത്രങ്ങൾ, സനാതനസൗഭാഗ്യസങ്കേതങ്ങൾ,
ഏഴുതന്നോങ്ങലോരു രബ്ദിപ്പും ഹൽസ്പന്ദന,—
ളേടലർമകരന്ദം നാകം മിളിതങ്ങൾ,
പൈകിളിക്കിളിക്കൊഞ്ചൽ പകർത്തും പൂങ്കണ്ണങ്ങൾ,
തേന്മഴ പെയ്യിട്ടുന്ന ചുവകപ്പുതോട്ടങ്ങൾ,
യൗവനം തുടിക്കുന്ന, ലാവണ്യം തുളുമ്പുന്ന,
നിർവ്യാജപ്രേമോളംവെട്ടുന്ന സരസ്സുകൾ,

സുസ്ഥിരപാതിവ്രത്യവിജയപതാകകൾ,
നിസ്സുലഭസന്തോഷാഭക്തി കൃത്താട്ടമമ്പലങ്ങൾ!
തൂലികയെട്ടത്താത്മരക്തത്തിൽ മുക്കി,ക്കലാ–
ലോലമായ് വിചിത്രമായ്ത്തീർത്ത ചിത്രങ്ങളെല്ലാം
പാരാകെ നെഞ്ചിലേറ്റി ലാളിയ്ക്കുമദ്ദേഹത്തിൻ
പേരിൻെറ പരിമളം ഞാൻ കെട്ടുത്തുമോ തോഴി?
അത്രയുമഭിജാതനായൊരു കലാകാരൻ,
അത്രയുമഭിരാമനായൊരു ചിത്രകാരൻ
പുൽച്ചെറുപ്പുരയിലാണെങ്കിലും, ശരീരത്തിൽ–
പ്പുറുപോൽ പുണ്ണുള്ളൊരു രോഗിയായ്ത്തീർന്നാലും
സഖി, ഞാനുപേക്ഷിയ്ക്കില്ലെന്നത്യശ്വാസംകൊണ്ടും
സുഖമായ് വീശും; കണ്ണുനീരിനാൽ കുളിപ്പിയ്ക്കും!

IV

എങ്ങിനെ പറയും ഞാനക്കഥ? പറഞ്ഞുകി–
ലെങ്ങിനെ മനുഷ്യൻെറ മുഖത്തുനോക്കും പിന്നെ?
കല്പിതകഥകളിൽമാത്രമല്ലിടയ്ക്കുറ-
മിത്രത്തിൽ കാണാം 'ജെക്കിൻ' 'ഹൈഡാ'യി മാറും ദൃശ്യം;
തൊഴത്തിൽക്കുത്തും കുലദ്രോഹിയാമൊരുത്തൻെറ-
യെഴുത്തും പ്രസംഗവുമൈകമത്യത്തെപ്പറ്റി:
വ്യാധൻെറ കണയേറ്റ കിളിമേൽ കണ്ണീർ തൂകും
'സാധു'വിനുണ്ണാൻ കോഴിക്കറിയും മീനും വേണം!
അത്തരം വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ സാധാരണങ്ങൾ— എൻെറ
ഭർത്താവിനിതുമൂലം ശത്രുവായ്ത്തീരില്ല ഞാൻ.

ലീലേ, നീയോക്കുന്നിലേ നിങ്ങളെല്ലാമെൻ ലജ്ജാ-
ശീലത്തെക്കളിയാക്കി യാത്രയാക്കിയ ദിനം?
വധുവിൻ മനസ്സിങ്കലുയരും സഹജമാ
മധുരപ്രതീക്ഷയാൽ പുളകം പൂണ്ടോരെന്നെ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടുദ്ദേഹം പോയ് പ്പാർപ്പിച്ചതൊരു പുലി-
ക്കൂട്ടിലാണെന്നീപ്പുതുലോകത്തിന്നറിയാമോ?
അപ്പട്ടു മൂടും മെയ്യിലുണ്ടൊരബ്ബുദവ്രണ,--
മുപ്പനുന്യാശ്രമഭ്രവിലുണ്ടൊരു ഭ്രമം,
അപ്പവമ്പഴത്തിലുള്ളുരുക്കുമൊരു കത്തി,-
യപ്പനിരലർച്ചെണ്ടിൽക്കൊത്തുന്ന പാമ്പിൻ പത്തി!

കുത്സിതം, ബീഭത്സം, നിസ്സഹനമവിഷഹ്യം
മൽസ്സുഖി,യുദ്ദേഹത്തിൻ ജീവിതപരിപാടി:
എ'ന്മധുവിധു' പൂണ്ടകലയോടുദിയ്ക്കും മു-
മ്മുവി,ന്നെൻ ഭർത്യയ്ക്ക്. ഞാനൊരു സപത്നിയായ്.
തൊട്ടെങ്കിൽ കീറിപ്പോകും തളിരോ, ചെറുകാറ്റു
തട്ടുമ്പോൾ വാട്ടം തൊട്ടാവാടിയോ വധുവായാൽ
അടിയ്ക്കും ചൂലെടുത്തു തലയ്ക്കു വെപ്പോരുണ്ട-
പ്പടിയ്ക്കു ശങ്കിക്കേണ്ട; ഞാനല്ല കാറക്കാരി!
തൻ ചിത്രശാലയ്ക്കകം വന്നു കേറുകയായീ
കൊഞ്ചിയും കുണുങ്ങിയും 'മാതൃകാസൌന്ദര്യ'ങ്ങൾ
നഗ്നലാവണ്യത്തിന്റെ സൌഭാഗ്യം പകർത്തലിൽ
ഭഗ്നചരിത്രത്തിന്റെ ചരിത്രം സൃഷ്ടിയ്ക്കയായ്.
ചിത്തജചിത്തരോഗശാലയാണതു, വെറും
ചിത്രങ്ങളെഴുതുന്ന ശാലയല്ലെന്നു തോന്നു!
പഠിയ്ക്കാൻ പോകും കൊച്ചുപെൺകിടാങ്ങൾതൻ രൂപം
പടിയ്ക്കൽച്ചെന്നിരുന്ന വരച്ചു കൊടുത്തീടും,

പതുക്കെപ്പതുക്കെത്തൻ മോഹനവലയത്തിൽ—
പ്പതിപ്പിച്ചീട്ടും, ശ്രദ്ധം ലയിപ്പിച്ചിട്ടും പിന്നെ.
കണ്ണിന്റെ കളികൊണ്ടു സ്വപ്നാശം വർണ്ണിക്കാനും
ചുണ്ടെന്നാ കോട്ടിച്ചെറുപുഞ്ചിരിക്കാനും
ഭ്രൂവിലാസത്താൽ കേളീസങ്കേതം കാണ്മാനും
ഭാവംകൊണ്ടഭവരാധികൃം പകർത്താനും
പൂഞ്ചിരി ചുകിന്നുകി ലജ്ജയെയുറക്കാനും
സഞ്ചിതവിരുതനാണെൻ നാഥൻ, കലാനാഥൻ!
കൂച്ചുമാസം മാത്രം ശ്രമിച്ചാലെന്റെ കണ്ണ—
മാക്കാൻ!... പിന്നിടെല്ലാം പരസ്യം പരിഹാസ്യം!
അഴിഞ്ഞാൻ ക്ലിപ്തമാക്കാത്ത വഴക്കോ, ക്രിയാശൈലി—
പ്പുളപ്പോ മൂഢം പട്ടുജാക്കാറു കീറിപ്പുകെ
മാത്തടം കയ്യാൽ മൂടിനിന്നിട്ടൊരുവൾക്കു
മാറി മറവാനാ നൽകാനെന്നോട്ട കല്പിച്ചയായ്!
കോഴിയും കുരുവിയും ക്രൗര്യമൊരു കലാ—
കോവിദനുള്ളിൽക്കേറിക്കൂടിയോയെന്നായ് തോന്നാം.
സ്ഥലമോ സമയമോ വയസ്സോ ഗണിച്ചാത്ത,
നിലയില്ലാത്ത, കാമക്കയമാണായാളെന്നും.
തൽക്കാമദേവനേറെ കാലവും വസന്തം താൻ;
തിക്കുണ്ടക്കൊട്ടം കാറും മാലേയമന്ദാനിലൻ;
ചാണകച്ചളിക്കുണ്ടും ചന്ദനലിപ്താങ്കണം—
'നാണ'മെന്നൊരു വാക്കു കാണില്ല, നിഘണ്ടുവിൽ!
—ഒന്നെനിച്ചുറപ്പുണ്ടൊരായിരമനുകൂല—
സുന്ദരിമാരടങ്ങും മോഹനമന്തഃപുരം
സ്വാധീനമായാൽപ്പോലുമിസ്സുൽത്താൻ, കാവൽക്കാരാം
സാധുക്കൾ ഷണ്ഡന്മാരായ് മേളിപ്പാൻ വഴി നോക്കും!

V

മാനവസമുദായ സംസ്കാരാഭിധാകും
മാളിക മാളം തിന്നു വിഴുങ്ങുന്ന പെരുച്ചാഴി,
ആഭാസശൃംഗാരമാമാലവാലത്തിനാ-
ത്മ ഭാസൽക്കലാകല്പ വല്ലരി വളമെന്നോ,
ബ്രാണ്ടിയാൽ നിരന്തരം നനയ്ക്കിലതിൽസ്സ്വയ-
പ്പെരുക്കുള്ള പാകമെന്നോ നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL,
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GYMNASIUM

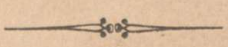
വാതണി വാരാംഗനാഹസ്താവലംബത്തോടും
മാരിതഭൃണമാലാളിതികണുത്തോടും
മാത്രയേയൊരു കലാകാരനാവേശം നൽകാൻ
യാത്രയാവുകയുള്ള സൽക്കലാലക്ഷ്മിയെങ്കിൽ
ആയിര'മജന്തകൾ' നേടാമെന്നിരുന്നാലും
സ്വായത്തമായീടേണ്ട ദുർഭഗകലാലാഭം!

പാപത്തിൽസ്സഹകരിച്ചീടുന്ന പാതിവ്രത്യം
ശാപത്തിൻ പര്യായമാണംഗനാജനങ്ങളിൽ!
കുടുംബവിശുദ്ധികളോരോന്നായ്ക്കുത്തിക്കിള-
പ്പൊട്ടിക്കും കൊടുംതേറാക്കാരനാം പിച്ചന്നിയെ,
കന്യകാനൈർമ്മല്യത്തെത്തീണ്ടുന്ന പാഷണ്ഡനെ,
മംഗല്യച്ചരടുകൾ കരളും ചിതലിനെ,
വേൾക്കേണ്ടിവന്നാൽ സീതാസാവിത്രിമാരെപ്പറ്റി-
ക്കേൾക്കേണ്ടിവരുമായിരുന്നില്ലാ നമുക്കാക്ഷം!
പ്രണയാം കണവനെത്തോളത്തു കേറി,പ്പാവം,
ഗണികാഗൃഹത്തോളം മുങ്ങുന്ന ശിലാവതി

വേട്ടതിപ്പിശാചിനെയാണെങ്കിലക്കോദയം
നീട്ടുവാനല്ല, നേരത്തെയാക്കുവാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചേനേ.
അറിയും കഥകളുള്ളുരുക്കും വിഷാദങ്ങൾ,
മറച്ചു കഴിച്ചു ഞാൻ; സഹിയ്ക്കാൻ വയ്യാതായി.
ഞാൻ പരിത്യജിച്ചതു ധർമ്മദാരത്വമല്ല,
വമ്പെഴും പാതിവ്രത്യചോരന്റെ ചാരത്വം താൻ.
കൈവെടിഞ്ഞതു സഹധർമ്മിണീപദമല്ല,
ദുർവ്യഭിചാരശാലാമേസ്തിരിപ്പന്നിമാത്രം!

തെറ്റൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ,തോഴീ! ദുർഭഗരോഗമുദ്ര
പറ്റിയ്ക്കുമക്കശ്മലജന്തുവിൻ ഹൃദ്കത്തിൽ
അഴുക്കു പുരണ്ടൊരെൻ പാണികൾ കഴുകാതെ
പുറത്തു കടന്നതെൻ ഭീമമാമപരാധം!

കണ്ണുനീരൊപ്പുവിലേ, ഞാനാണു കരയേണ്ടോൾ;
മണ്ണായിത്തീരും മുമ്പേ മറ്റെന്തുണ്ടവലംബം?"

അതിനും ഭാഗ്യം വേണം

തൻകടം തീർത്താ മണിപ്പൊൻകൂടം പോയീ! മേലിൽ
സങ്കടക്കടലലത്തല്ലുമോറുഴലാം നാം.
"പൊഴിച്ചിട്ടുണ്ടാം കണ്ണീരെത്രപേരിതിൻമുമ്പും
പഴിച്ചിട്ടുണ്ടാം ദുഷ്ടവിധിയെപ്പലവട്ടം.
മരിച്ചുപോയാൽ പിന്നെ ഭീരുവോ ധീരാത്മാവോ
തിരിച്ചു വരില്ലെന്നു നിശ്ചയമെല്ലാവക്കും.
മരണം വെറും ദേഹാവരണം മാറും വിദ്യ;
കരുണം കേഴാ;ജ്ഞാത്മദീപിക പൊലിയില്ല."
ഇപ്പടിയനവധി തവ നക്ഷത്രവ്രാതം
ദീപ്തമാക്കീടാം ശാന്തചിത്തമാമാകാശത്തെ.
അഴലാം കൊട്ടംമഞ്ഞു മൂടുമ്പോളതിലൊന്നിൻ
നിഴലുംകൂടിക്കാണില്ലുൾത്തട്ടു വിളക്കുവാൻ!

മറെറാന്നാം കരുതാനി;ല്ലീശ്വരപരിപാടി
കുറമററതെന്നല്ലേ പഠിപ്പിച്ചതു നമ്മെ?
കാരണപുരുഷനാണദ്ദേഹം – പ്രപഞ്ചൈക–
സാരഥി, സനാതനൻ, കാരുണ്യപാരാവാരം!
കോടാനുകോടി ലോകംകൂടിത്തൻ സാമ്രാജ്യത്തിൻ
കോടിയിൽ കിടക്കുന്നോരാഴക്കു മണലെങ്കിൽ,
നിർമ്മമൻ നാരായണൻ നിശ്ചയിച്ചീടും കർമ്മ–
മ്മത്തെ ഗ്രഹിക്കുവാൻ നമ്മളാലസാദ്ധ്യംതാൻ.

ഭക്തികൊണ്ടുക്കാനും യുക്തികൊണ്ടളപ്പാനും
ശക്തിയില്ലാത്ത നമ്മെയദ്ദഹമെന്തിന്നാവോ
തൃഷ്ണനായ് പലപ്പോഴും കണ്ണുനീർ കുടിപ്പിപ്പൂ?
തൃഷ്ണനായ് ചില നേരം പുഞ്ചിരി പൊഴിപ്പിപ്പൂ?

ധന്യരെന്നോത്തീടേണം നമ്മ,ളുത്തുക്കിളി-
ക്കന്യൂക പറന്നുപോയെങ്കിലും; അല്പം കാലം
തേനഞ്ചും കിളിക്കൊഞ്ചലാലസ്സൽഗൃഹത്തിന്റെ
തൂണിനും പുളകം ചേർത്തക്കുഞ്ഞു ജീവിച്ചല്ലോ!
നേടിയിട്ടുണ്ടു പുണ്യമെമ്പാട്ട,മല്ലെന്നാകിൽ
കൂട്ടമോ കാണാൻപോലുമാ പ്രാവുപ്പമൊട്ടിനെ?
അഞ്ചാറു വസന്തങ്ങളാ നറുംനിലാവിനെ,
മഞ്ജുളഗാനം തുകും കിന്നരിക്കിടാവിനെ,
സഞ്ചിതപുണ്യപുഷ്പലതിയ്ക്കതിനെ,
നെഞ്ചിലും തലയിലുമേല്പ്പവാൻ ഭാഗ്യം വേണ്ടേ?

മോഹം

"അത്രയ്ക്കൊരഭിമാനമില്ലാത്തൊരാളല്ലെന്റെ
പുത്രനെന്നോർത്തന്നച്ഛൻ വിശ്വസിച്ചില്ലക്കഥ;
കുറവും കുറവും കണ്ടോരുക പരസ്പരം
തെറ്റു തീർക്കലെന്നോക്കുമുറ്റ തോഴന്മാർപോലും
ശങ്കിച്ചു മിണ്ടീലൊന്നും; സന്ദിഗ്ധചാരിത്രയാം
മങ്കയെങ്ങു,പങ്കിലശീലനാം യുവാവെങ്ങോ!
ഒട്ടുമില്ലാവക്രം സംഗതി മനസ്സിലായ്;
പിന്നും മനസ്സോടേ ശപിച്ചാനെന്നെയച്ഛൻ.
ഉത്തുംഗതരംഗിതദുഷ്പ്രവാദാംഭോരാശി
നിത്യം നൂറഗസ്ത്യന്മാരാചമിച്ചാലും തീരാ.
ഹാസദുർവ്വിഷലിപ്തതജ്ജന്യംഗുലികളാം
പ്രാസങ്ങൾ തൊടാതെതാൻ നെഞ്ഞിനെ തുളയ്ക്കുവേ
സൌഹാർദ്ദമകരന്ദസമ്പന്നരെൻ മിത്രങ്ങൾ
സങ്കടം തുളുമ്പുന്ന നോട്ടങ്ങൾ കൈമാറവേ
ഞാനെന്റെയാത്മശരീപ്രസാദോന്മുഖനായി
മാനസം പിടിച്ചുള്ളും വഴിക്കു നടക്കയായ്.

സുഷുപ്തമാം പ്രേമത്തിന്റെ ശക്തിയോയിതു്? തപോ-
നിഷ്ഠയെക്കടിത്തള്ളും കനപ്പക്കൊട്ടമയോ?
ഞാനപഗ്രഥിക്കുവാനശക്തനപാജ്ജിച്ചി-
ലാ നല്ല പരിജ്ഞാനം വീട്ടിലും കോളേജിലും.

മാലോകക്കപഹാസപാത്രമായതിൽ ചിത്തം
മാലിയന്നീടുന്നുവെന്നല്ലാതെയവരോടോ
വാത്സല്യനിധിയാകും മൽപ്പിതാവുള്ളം നൊന്തു
മാത്സര്യംതന്നിൽ ശാന്തി തേടിപ്പോയതിങ്കലോ
ക്ഷോഭമില്ലണുമാത്രം—പാവങ്ങളുണ്ടോ കണ്ടു
ലോഭനീയയാമെന്റെ ശാന്തതൻ തനുകാന്തി?
കണ്ടാലുമറിയാത്തോരെത്രയുണ്ടു,ൽഫുല്ലമാം
തണ്ടലർച്ചാത്തിൻ മദ്ധ്യവർത്തികൾ മണ്ഡൂകങ്ങൾ!
അവളാണനവദ്യലാവണ്യത്തുവിണ്ണാറു്,
ഭുവനം കാണാൻ വന്ന ദേവകന്യകാരത്നം!
അച്ചലച്ചിത്രതാരാകദംബസൗഭാഗ്യത്തെ—
യൊക്കെയുമെടുത്തൊരു പെണ്ണിനു കൊടുത്താലും
കാന്താംഗിയപ്പെണ്ണെങ്ങു്, മാമകസർവ്വേന്ദ്രിയ—
ക്രാന്തിയാം സുദർല്ലഭമുന്തിരിച്ചാറെങ്ങിവൾ?

മാമൂലാം റെയിലിന്മേലോടുന്ന മഹാജനം
മാന്മഥപ്രലപനമെന്നോർക്കും ഞാൻ വണ്ണിച്ചാൽ.
നിർഭരപരിഹാസനിഷ്ണാതർ, മനശ്ശാസ്ത്രം
നിഷ്കൃഷ്ടം പഠിച്ചവ,രെന്തൊക്കെപ്പറയില്ല!

"മന്മഥൻ പദപ്രൗഢി മൂകനും കൊടുത്തേയ്ക്കും
തന്മനോരമയാകും പെണ്ണിനെ വർണ്ണിക്കുമ്പോൾ.
ഏവനുമാവാം കാവ്യനായികാപ്രകീർത്തന—
ഭാവന കടം വാങ്ങാൻ മറെറാന്നും തോന്നില്ലെങ്കിൽ.
ആട്ടക്കാരത്തിപ്പെണ്ണിൻ വെറും തോൽമിനുപ്പിൽ, കൺ—
കാട്ടത്തി,ല്ലുള്ളാട്ടമ്പോളഴകിന്നതിരവൾ.

വ്യക്തികൾതോറും മാറാം സൌന്ദര്യബോധം, ചിന്താ–
ശക്തിയുള്ളവക്കെല്ലാം യുക്തിയാൽ സമർത്ഥിയ്ക്കാം."
അതുമും ശരിയാണ,സ്സൌന്ദര്യപാരമ്യത്തിൻ
കീർത്തനംകൊണ്ട സാധുകരിക്കാൻ വയ്യെൻ കൃത്യം.

x x x x x

ഞാനൊന്നും വർണ്ണിച്ചില്ല, ഞാനൊന്നും വാദിച്ചില്ല,
ഞാനേതും ചോദിച്ചില, ന്യനം ഞാൻ ഖേദിപ്പീല!
ഒന്നു നിശ്ചയമാണെൻ 'ശാന്ത'യെന്നുയിരാണ്",
കൊന്നാലും ശരി, ലോകം തിന്നാലും ശരിയെന്നെ.

സാഗരോന്മുഖം

"കൻ ജീവിതം നീട്ടുവതിന്നു വേണ്ടി–
യന്യന്റെ ജീവാമൃതമുണ്ടിടുന്നോർ
ജല്പിച്ചിടാം നിസ്സുപ,മാത്മഘാതി
വൻപാപിയെന്നും പടുഭീരുവെന്നും.

നിഷ്കിഞ്ചനന്നും വിടുവാൻ തെരുക്കും–
തോന്നും പ്രപഞ്ചപ്രതിപത്തി പാടേ
കളഞ്ഞു രതജ്ഞരുമഞ്ചിടുന്ന
യാത്രയ്ക്കൊരുങ്ങുന്നവനല്ല ഭീരു.

സർവ്വജ്ഞനീശൻ കനിവാൻ തന്ന
മജ്ജീവിതഗ്രന്ഥമൊരേടുപോലും
മനസ്സിലായില്ലതു നന്ദിപൂർവ്വം
തുടക്കിയേകുന്നതു പാപമാണോ?

ശാഠ്യം പിടിച്ചും മിഴിനീർ പൊഴിച്ചും
സ്വാർത്ഥത്തിനായ് നെഞ്ഞു വൃഥാ തിരഞ്ഞും
പിണങ്ങിടും പൈതലിനെ സ്വമാതൃ–
വക്ഷസ്സിലപ്പിപ്പതു പാപമാണോ!

മടുത്തുയോ ഞാൻ, ഹരി! വിട്ടിലുള്ള
ശേഷിച്ച പൊട്ടും പൊടിയും മുടിഞ്ഞാൻ?
സഹിഷ്ണുവായ്ങ്ങിനെയങ്ങു ചെന്ന
ഞാൻ ദുർഭഗൻ മാതൃമുഖത്തു നോക്കും!

പഠിപ്പുവാനായ് പണമില്ലയെന്ന–
ന്നമ്മാമനോതുമ്പൊഴകം കലങ്ങി
തേങ്ങിക്കരഞ്ഞീടിനൊരെൻ കരത്തിൽ
തൻ ഭ്രഷയോരോന്നുമഴിച്ചു നല്കി,

മൂഢ്യാവിലാനനജലം ചൊരിഞ്ഞു
മുകനൊരെന്നമ്മയിവൻ നിമിത്തം
ഒരിയ്ക്കലും പണ്ടറിയാത്തതായ
ദാരിദ്ര്യദു:ഖങ്ങളിലാണ്ടുപോയി.

പഠിപ്പു തിന്നാല്യടനങ്ങെനിയ്ക്കു
പണം പെറും നൽപണിയൊന്നു കിട്ടും,
അന്നാൾമുതല്ലമ്മ മദീയനവ്യ
സമ്പത്സുധാമാധുരിയാസ്വദിയ്ക്കും –

ഇമ്മട്ടു ഞാൻ തങ്കമനോരഥത്തി–
ലെന്നമ്മയെക്കേറിയനേകവട്ടം
ചരിച്ചു സാങ്കല്പികമായ് രചിച്ച
ചൈത്രോജ്ജ്വലച്ചിത്രരഥത്തിലൂടെ.

എന്നാൾ കണ്ടോരു കിനാവതെങ്ങാ–
ണെ,ങ്ങിന്നു ഞാൻ വീണു ദുരന്തഗർത്തം?
ഉണ്ടിട്ടു നാൽ മൂന്നു കഴിഞ്ഞു,തെന്തു–
കണ്ടിട്ടു നീട്ടേണമിവന്റെ ജന്മം?

കലാലയപ്പാഴ്ബിരുദാം ചിരട്ട
കാണിച്ചു കാഷ്യാലയവാതിൽതോറും
ഉദ്യോഗഭിക്ഷയ്ക്കു നടന്നു തോറ്റു
നേരം വെളുക്കുംമുതലന്തിയോളം.

തുനിഞ്ഞു ഞാൻ വില്പതിനെന്നെയെന്നാൽ
മേടിയ്ക്കുവാനില്ലൊരു 'വീരബാഹു',
ഇപ്പട്ടണപ്പേച്ചുടലപ്പറമ്പിൻ
കാവൽക്കുപോലും നിയമിയ്ക്കുവാനായ്!

ഞാൻ കണ്ടിതുത്തുംഗപദത്തിലുള്ളോ–
രെൻ നാട്ടുകാരിൽപ്പലരേയുമെന്നാൽ
കാണിച്ചു പുച്ഛം ചിലർ; നൂറുവട്ടം
നടത്തി, 'ഇല്ലെ'ന്നു പറഞ്ഞിതന്യർ.

അഭ്യസ്തവിദ്യയ്ക്കുമൊഴിപ്പതൊന്ന–
ല്ലാഹാരമെന്നുള്ളതു വിസ്മരിച്ചു
വിദ്യാലയത്തിയിലെരിച്ചിടൊല്ലേ
സമ്പച്ചയം നിശ്ചയമായൊരാളും.

തൻ പൌരുഷം, വിദ്യ, കുലം തുടങ്ങി–
യെല്ലാം മറന്നിട്ടപരന്റെ മുമ്പിൽ
കൈക്കുമ്പിൾ കാണിച്ചു വിശപ്പടക്കാൻ
നോക്കുന്നതേക്കാൾ മരണം മനോജ്ഞം.

സ്വാവശ്യസമ്പാദനസക്തിയാറു
കാണ്മോക്കുകക്കാമ്പുരുകുന്ന മട്ടിൽ
മനുഷ്യവംശാവമതിയ്ക്കൊരുങ്ങി
വാഴുന്നതേക്കാൾ മരണം മനോജ്ഞം.

എൻ ഭാഗ്യചക്രം തിരിയാമൊരിയ്ക്കൽ;
അക്കാലമെത്തുംവരെയെന്തു ചെയ്യും!
ഇപ്പട്ടണശ്രീയലിവാൻ നല്ലം
പയസ്സിനാലെത്ര ദിനം കഴിയ്ക്കും?

താരങ്ങളങ്ങിങ്ങു തറച്ച തങ്ക–
പ്പരാണി, വിൺതട്ടിനുറപ്പു കൂട്ടാൻ;
തുറിച്ചുനോക്കും നയനങ്ങളെന്നു
നടുങ്ങി നില്ക്കാനൊരു ഭീരുവോ ഞാൻ!

അഹസ്സു മുറ്റും രവിയോട്ട വാസ്സു–
വാങ്ങി പ്രദോഷം മുതലിപ്രകാരം
തുവെള്ളിവാരിച്ചിലവാക്കിടുന്ന–
ധാരാളി, പൂവമ്പിളി, നീ ചിരിച്ചോ!

കടം പിരിയ്ക്കാൻ കരുതിക്കിഴക്കേ
വാതിൽക്കലക്കൻ നിലകൊണ്ടിടുമ്പോൾ
വിളഞ്ഞു വാരാശിയിലേയ്ക്കു ചാടി
മാനം പുലഞ്ഞും ജളനല്ലി നീയും!

മുന്നോട്ടുവായെന്നു വിലോഭനീയ–
ഫേനാഞ്ചിതപ്പുഞ്ചിരി തൂകിയെന്നെ
വിശ്രാന്തിയേറും വിരിമാറിലേയ്ക്കായ്
വിളിപ്പതിസ്സാഗരമൊന്നുമാത്രം.

മരിയ്ക്കുതാൻ നല്ല—സമുദ്രഗർഭ–
തല്പത്തിലാണിന്നു സുഷുപ്തി തായേ!
അനുഗ്രഹിയ്ക്കുന്നെനെയിതാണെനിക്ക–
ള്ളനന്ത്യപ്രണാമം, ശിവരാമരാമ!"

പിറേറന്നുഷസ്സു കണികണ്ടതു വെൺമണൽപ്പു–
ന്തട്ടിൽത്തനിച്ചു ഹിമബാഷ്പകണാർദ്രമായി
ഉൽക്കണ്ഠയോടിളകുമാഴിയിലേയ്ക്കു, പാവം,
നോക്കിക്കിടക്കുമഴകറൊരു 'കോട്ട' മാത്രം.

ഓണക്കാലം

നീരദമാമലകളിൽനിന്നുമാ വിൺനദികളിൽ
നീരാടി, ച്ചിനകരത്താൽ തുവർത്തിപ്പിച്ചും,
അന്യദേശസുദുർല്ലഭസുവസ്തുസുനങ്ങളാലും
ധന്യധാന്യക്കതിർക്കുലക്കെട്ടുകളാലും,
അകലുഷരജതശ്രീവഹിയ്ക്കും വാഹിനികളാ-
ലമലപുഷ്പകസവിട്ട ലസിച്ചീടുന
വിസ്തൃതമാമിളന്തളിർപ്പല്ലണിപ്പട്ടകളാലും
നിസ്തുലനെൽവയൽപ്പുഉപ്പടവയാലും
പരിശോഭനാംഗിയാക്കി മമ മാതൃഭൂമിയെ നൽ-
പ്രകൃതി ലാളിയ്ക്കു 'മോണക്കാല' മിതല്ലോ!
ഉൽക്കടദാരിദ്ര്യമൂത്തി ദിഗ്ജയാരംഭങ്ങൾ നിത്തി
'കക്കടക്കൊടി' മടക്കി മടങ്ങിടുമ്പോൾ,
നിർമ്മലകന്യയിൽ ലോകനന്മയ്ക്കായ് ജനിയ്ക്കാൻപോകും
നെന്മണിക്കിടാങ്ങളെ സഗർഭത്തിലേന്തി
നെൽച്ചെടിപ്പൈൻകൊടിക്കൂട്ടമരയ്ക്കൊപ്പം ജലത്തിൽനി-
ന്നിച്ചുപോലിളംകാറ്റേറ്റു കളിയ്ക്കുന്നേരം,
കറുകപ്പുൽച്ചട്ടയിട്ട വരമ്പിലങ്ങിങ്ങു പൂക്കും
ചെറുതുമ്പപ്പടപ്പിന്റെ നടുവിലായി
കളകണ്ഠോൽഗളന്മധു സുലഭം തുകിടും പച്ച-
ക്കിളിക്കൂട്ടം ചിറകാട്ടി വിഹരിക്കുമ്പോൾ,
മണിമുറ്റം മെഴുകിപ്പൂക്കളം പുതുസുമങ്ങളാ-
ലണിയും പൈതങ്ങൾതൻ കൈമലരും കാത്തു

വേലിയിൽപ്പടരും പച്ചവള്ളികളിൽ വെള്ളിപ്പാത്രം–
പോലെ മിന്നുമോണപ്പൂക്കളാടി നില്ക്കുമ്പോൾ,
സച്ഛമാകുമിളംകണ്ണും ഉറന്നു തുമധുരമാ–
യുച്ചമാക്കും കിടാങ്ങൾതൻ നിർഘോഷം കേട്ട്
അതിമോദാകുലയായ് നിരദപടം നീക്കി വാനാം
സതി സൂരക്കതിർപ്പൈമ്പാൽ ചുരത്തീടുമ്പോൾ,
മാബലിത്തമ്പുരാന്റെ പൊൻതേരുരുളിൻ ഘോഷം കേട്ട
മാതിരിയ്ക്കു തല പൊക്കി നിവന്നു നോക്കി,
ഇളംമുളക്കമ്പുകളൽബലമില്ലാതാനന്ദത്താ–
ലിളകിത്തെത്തെന്നലോറു ചാഞ്ചാട്ടുന്നേരം,
കേരളീയസമ്പല്സമൃദ്ധി താരെതിർക്കാലടി വെച്ചു
സ്വാരാജ്യശ്രീദേവിയ്ക്കൊപ്പം നൃത്തമാടുമ്പോൾ,
വരുന്നു നല്ലോണക്കാലം, കേരളീയഭാഗ്യമൂലം,
പുരാണസൌവർണ്ണകാലസ്മരണോത്സവം !
മലനാട്ടിൻ 'മഹാജനസഭ'യേതോ മഹത്മാവിൻ
വിലയേറുമുപദേശമനുസരിച്ചു്
ദാരിദ്ര്യഭ്രതാധികാരഭീഷണിയിൽപ്പെട്ടുഴലി–
ബ്ഭിരുത്വം കാണിച്ചിടാതെ സ്വതന്ത്രരായി,
നിശ്ചഞ്ചലഭക്തി പൂവ്വമേവരും കൊണ്ടാടാനായി
നിശ്ചയിച്ച നിരുപമദേശീയവാരം !

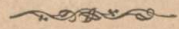
ആരൊരുങ്ങുന്നില്ലിശ്ശുഭകാലമാദരിയ്ക്കാ; നിതു
ഭ്രരിപക്ഷനിയന്ത്രിതപ്രസ്ഥാനമല്ലീ ?
ഭ്രഷണാദികളാൽ സവിശേഷാലംകൃതകളായി
യോഷമാരും സ്വദേശീയനൃത്തമാടിയും,

തുലയറ്റ രണശൂരത്തലവന്മാർ വിളയുമീ
മലയാളമഹീതലമഹിമ കാട്ടാൻ
പുരുഷന്മാർ പുരുമോദം പല 'കയ്യാങ്കളി'യിലും
പരമപൌരുഷശക്തി പ്രകടിപ്പിച്ചും,
ബാലികാബാലന്മാർ പല ലീലകളിലാമഗ്നരായ്
നാലു ദിക്കും മുഴങ്ങുമാറാർത്തു കൂകിയും
തിരുവോണമഹോത്സവത്തിരക്കിലാബാലവൃദ്ധ–
മൊരുപോലെ പങ്കെടുത്തു വിഹരിയ്ക്കുന്നു.

സപ്രജാഭരണാദർശപ്രദീപം, ശ്രീമഹാബലി,
ചിൽപുരുഷാനുഗ്രഹീതസൌഭാഗ്യമൂർത്തി,
മുപ്പാരും മൂന്നരിമണിപോലെ ദാനം ചെയ്ത ലോക–
കല്പകദ്രുമപ്രകാണ്ഡം സത്യസുസ്ഥിരൻ
എഴന്നെള്ളും സുമുഹൂർത്തമലസമായ് കളയില്ലീ–
യഴകുറ്റ ദേശത്തിലെ പുല്ലുകൾപോലും!
തല താഴ്ത്തിയിതാനിൽപ്പു സഫലജന്മമാം രംഭാ–
കുലം കുലവാഴകളായ് കുതുകപൂർവ്വം!
പടന്നു നിന്നിട്ടും ചേന പറമ്പിലങ്ങിങ്ങു പച്ച–
ക്കുട പിടിയ്ക്കുന്ന തന്നാൽ കഴിയുംവണ്ണം!
മോടി കൂട്ടും മരതകത്തോരണമായ് നില്പൂ കാറ്റി–
ലാട്ടും നെട്ടോകായ്കളുള്ള പയറുവള്ളി!
വളഞ്ഞ കാലുള്ള ശീലക്കുട കൂട്ടി മുളകിൻ തൈ–
യിളംചില്ലയ്ക്കെത്തണ്ടയിൽ തൂക്കി നില്പൂ!
'വെള്ളിലപ്പു'പ്പൊൻകമ്മല്യ, 'മരിപ്പൂ'ച്ചെങ്കൽത്തോടയും
വല്യമട്ടണിഞ്ഞു വേലിത്തറികൾപോലും

വിലസുന്നോരോണക്കാലം പ്രകൃതിതന്നിന്ദ്രജാലം
മലർമാതു കേരളത്തിൽ സുഖിപ്പും കാലം !

വരട്ടെയമ്മഹാരഥൻ, വരട്ടെയാ മഹാബലി,
വരട്ടെയെൻ കേരളത്തിൻ ഭാഗ്യനായകൻ !
അവിടത്തെപ്പാദപദ്മ പരാഗസമ്പക്കമെല്ലി–
യിവിടെയീ ഫലപുഷ്പിപ്പൂറ കാരണം ?

ചിത്രശാലയിലെ പ്രണയം

"ഓമലേ, ഞാൻ വെറും ചിത്രകാരൻ; ഭവൽ–
പ്രേമം കൊതിപ്പതോ ചക്രവർത്തി!
എങ്ങീ ഞാൻ ദാസൈകദാസനലക്ഷണൻ,
എങ്ങാ യവനകുലപ്രദീപം!
കണ്ടെന്നും കണ്ണെന്നുമുള്ളോരീയന്തരം
കണ്ടെ,ന്റെ ഭാഗ്യം ഭയന്നില്ലല്ലോ!
പാവനേ, ഞനൊരു ദുർഭഗൻ, സ്വാമിതൻ
ദേവിയാകേണ്ടും ഭവതിയേയും
അത്തമ്പുരാനെയുമൊന്നിച്ചു വഞ്ചിച്ചു
കാത്തല്ല്യപാപവിചാരമെന്യേ.
ആവർത്തിച്ചീടാൻ ബ്രഹ്മാവിനുമാവാത്തോ–
രീ വരലാവണ്യധാമത്തിന്റെ
ഛായയെഴുതാൻ നിയുക്തനാം ഞാനെന്ത–
ന്യായമാണയ്യോ, തുടർന്നതേവം?
ചുറ്റിയ ചേല ചുളിഞ്ഞതിലോ, ചാരു–
കവർക്കാർകുന്തൽ ചുരുണ്ടതിലോ,
നെറ്റിയിൽപ്പറ്റും കുറുനിരച്ചാർത്തിലോ,
തെറ്റിത്തെറിയ്ക്കും മിഴികളിലോ,
തങ്കത്തളിരൊളിമെയ്യിലോ, സവ്വ്യാ
തങ്കും മൃദുഹാസഭംഗിയിലോ,

അല്പവും തെറ്റു വരുത്താതെയെൻ കലാ–
ശില്പസാമർത്ഥ്യസഹായമെന്യേ,
കാലത്തിൻ കൈകൾക്കും മായ്ക്കാൻ കഴിയാത്താ
പ്രേമപ്പൊൻചായംകൊണ്ടെൻ മനസ്സിൽ
ഇട്ടിവ്യസൌന്ദര്യോച്ചായ വരച്ചു ഞാ–
നാദ്യം നിമിഷനേരത്തിനുള്ളിൽ!
രണ്ടാമതൊന്നു നോക്കാതെ വരയ്ക്കുവാ–
നുണ്ടകത്തിക്കൊച്ചുമെയ്യെങ്കിലും
നിത്യം ഭവദ്രൂപദർശനകൌതുകാൽ
പിതൃകാരന്റെ ദുസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ
റും കാണിച്ചു ഭവതിയെ ഞാൻ ബുദ്ധി–
ട്ടിച്ചിരുത്തിനാളേറെ മുന്നിൽ.
സ്വാർത്ഥക്കെട്ടനിരൊഴക്കിന്റെയുൽഭവം
മാത്രമേയാദ്യം വെളിപ്പെട്ടുള്ളു;
സാഹസി ഞാന,ത്തുലച്ചിരമ്പും മഹാ–
വാഹിനിയാക്കി പ്രവഹിപ്പിച്ചു!
റാണിപദത്തിലേയ്ക്കേറുവാൻ പൊന്തുമി–
ച്ചുണർന്ന ചേവടിത്താരിൽത്തന്നെ
താനപ്പിടിക്കുന്നപോൽ പ്രേമം! കൂടിലിലേ–
ക്കാനയിപ്പിടിക്കുമെൻ 'സ്വാർത്ഥ'പ്രേമം!
ന്തു! ഗഭീരനാ സ്വാമിതൻ മുൻകോപ–
ച്ചെന്തീയിലിയിളംപൂവല്ലിയെ
കൊണ്ടുപോയ് ത്തള്ളും കൊടുംപാപി ഞാൻ ലോക–
കണ്ടകസാമ്രാജ്യചക്രവർത്തി!

എൻ കരളയ്യോ പിടയുന്നു, ഞാൻമൂലം
തങ്കമേ,''— ശേഷം പറഞ്ഞിടുവാൻ
ആവാതെയാ യുവാവാത്തനായ്, പൌരുഷ–
ഭാവം മിഴിനീരിൽ ചേന്നലിഞ്ഞു.

തൻ പ്രാണേശന്റെ വിശാലവക്ഷസ്സിലുൾ–
ക്കമ്പത്തോടോമൽക്കപോലം ചായ്ച്ച്
പൊന്നിളംകൈകളാലാശ്ലേഷണംചെയ്തു
നിന്നിടുമപ്പൂന്തളിരുടലാൾ
ഉൽക്കണ്ഠയുക്തയായ് തുകിനാളുൾപ്രേമ–
വിക്ലബമാധുര്യവാക്പീയൂഷം.
''തന്നെത്താനേവം മറന്നിച്ചുടബാഷ്പ–
മെന്നെക്കുറിച്ചു പൊഴിച്ചിടൊല്ലേ!
ഭാവിയിലേയ്ക്കെത്തിനോക്കുമ്പോളസ്പഷ്ട–
ഭാവത്തിൽ കാണും നിഴലശേഷം
ആപത്തെന്നോക്കുകിലെന്നും നരജന്മം
നൈരാശ്യഭീകരകാളഗർത്തം!
സ്വാത്മദോഷാന്വേഷകൌതുകമേറിയോൻ
ആത്മവിശ്വാസരഹിതനല്ലോ.
ഉള്ളിലൊതുങ്ങാൻ കഴിയാഞ്ഞു ലജ്ജയെ–
ത്തള്ളി മൽപ്രേമം പ്രഥമമായി
പ്രസ്ഫുരിച്ചെന്നതോക്കുമ്പോളപരാധം
പ്രത്യക്ഷമെന്നിൽത്താനല്ലി നാഥ?
അല്ലെങ്കിൽ, സ്വാർത്ഥത്താൽ പങ്കിലമല്ലാതെ–
യില്ല മനുഷ്യചരിത്രഭാഗം.

എൻ ജീവനായക, ത്വൽപാദദാസ്യമെ–
ന്നഞ്ചിതപട്ടമഹിഷീപദം!
ഞാൻ പാറയായ് ച്ചൂററിപ്പാറുമെന്നോർത്തുവോ
സാമ്പത്തികാനന്ദത്തീനാളത്തിൽ?
സ്വന്തം മനസ്സനുകൂലിയ്ക്കുയില്ലെങ്കിൽ
അന്ധതാമിശ്രാതാനന്തഃപുരം!
പോരും പരിതാപം; നിർഭാഗ്യമൂർത്തിഞാൻ–
കാരണമങ്ങും കരയാറായി,
ക്ഷോഭിച്ചനുകമ്പാഹീനനായ് നമ്മളെ
വേർപിരിച്ചീടുമരചനെങ്കിൽ,
കോപം സഹിയ്ക്കാതെയദ്ദേഹമങ്ങസ്സൈാ–
രാപത്തണയ്ക്കുമെന്നാകിലിപ്പോൾ,
ജീവൈകനാഥ, ഞാൻ കാൽക്ഷണമെങ്കിലും
ജീവിയ്ക്കുയില്ലിതു നിശ്ചയം താൻ.''

നിശ്ചയദാർഢ്യം നിഴലിയ്ക്കുമീ'സ്സത്യ'–
മുച്ചരിച്ചുൽക്കടദുഃഖമോടെ
ആ വരവക്ഷസ്സിൽനിന്നു തൻ പാടല–
പ്പൂവൊളിപ്പുകവിളൊന്നുയർത്തി
നിശ്വാസത്താലൊരടപ്പിട്ട വാങ്മധു–
നിഷ്ക്രമസ്ഥാനത്തിന്നുല്പലാക്ഷി.
പ്രേമനദിപ്പൂൺപവിഴ്ത്തുമൊഴുകുമെ–
ന്നാമോദംകൊണ്ടതില്ലെന്നാകിലും
ദുർമ്മരണക്കൊടുംചെമ്മണൽക്കാട്ടിലാ–
ണമ്മഹിതാപഗസ്സൗഭ്യമെന്നായ്

ഓത്തീല തെല്ലുമക്കാമുകൻ; സങ്കല്പ–
മാത്രത്താൽ ദുഷ്പിപത്താരളക്കും?
ചീത്തോരഴൽച്ചൂടാ,റാതാക്കാനിച്ചിന്ത
തീണ്ടു നെരിപ്പോട്ടൾത്തട്ടിൽത്തന്നെ!
സാന്ത്വനമോതാൻ കുഴങ്ങി നിന്നാളവ–
ളന്തർവ്യഥാസ്തബ്ധചിത്തയായി.
വാടിയ പൂവു കരിഞ്ഞപോലേ വര–
വാർമുഖം കണ്ടു പകച്ചു സാധ്വി.
പ്രേമപരിമളോദ്വാഹിയാകുമിളം–
താമരത്തണ്ടെതിർക്കൈപ്പൂമാല,
ഭർത്തൃകണ്ഠത്തിൽ സമർപ്പിച്ചിതുൾക്കനം
വിട്ടു ചുംബിച്ചാളുദ്വേഗപൂർവ്വം.
ആ നീലക്കണ്ണുകൾ തുകും ചുടുവെള്ള–
മായുവാവിൻ ചുമലാർദ്രമാക്കി
സാന്ത്വനവാക്കിനു ശക്തിപോരാത്തിട–
ത്തേന്തുന്നു മൌനമെന്നല്ലോ ഞായം.
ശ്രീലവിശാലമാം രാജകീയചിത്ര–
ശാലതൻ ജാലകമാശ്രമായി
തക്കത്തിലുള്ളിൽക്കടന്നു നിശ്ശബ്ദനായ്
തൈക്കുളിരന്തിപ്പൂന്തെന്നലപ്പോൾ.
വാർമുല്ലവള്ളിത്തളിർത്തല കാറേററു
വാതായനത്തിലേയ്ക്കെത്തിനോക്കി
തൂക്കരം നീട്ടിത്തഴുകാനരുണ–
ഭാസ്കരദേവൻ മുതിർന്നിടവേ
മാറിയൊഴിയുന്ന നൽക്കലാനാഥന്റെ
മാറിലേയ്ക്കോമനക്കാദംബിനി.

ആരിതു വാതില്ലൽ? എന്തിനി ചെയ്യുമീ
നാരീലലാമവും കാമുകനും?
അയ്യോ, ചതിച്ചല്ലോ! തമ്പുരാൻ വൻകോപ–
ത്തിയ്യയത്തീട്ടം മുഖവുമായി
വന്നുനില്ക്കുന്നതി ദ്ദുഷ്ടോഗദശ്ശരെ,–
ന്തി,ന്നിയും കണ്ടിട്ടില്ലെന്നോ? കഷ്ടം!
മാറലർച്ചോര കൂടിച്ചു മതിയായ
മാണിക്യപ്പൊൻപിടിക്കൈവാളതാ
ഊരിക്കഴിഞ്ഞു! കരിങ്കോപക്കാളിയ്യു
പാരണയ്യുള്ള മുഹൂർത്തമായി!
പാരിന്നതിരോളം സാമ്രാജ്യസീമയെ–
പ്പോരൊന്നുകൊണ്ടു സംവർദ്ധിപ്പിച്ചോൻ
അങ്കത്തിരുവേളിരംഗം വിജയപ്പു–
മങ്കയെക്കൂടാതെ വിട്ടിടാത്തോൻ,
ഊരിനില്ലും കരവാളത്തിൻ മുമ്പിൽ നി–
ന്നാരുണ്ടരുതെന്നരയ്യുവാനായ്?
ആവൂ! നൃപാലന്റെ കോപാരുണാനന–
ഭാവത്തിനുണ്ടായിതൊട്ട മാറ്റം.
ക്രോധം പിടിച്ചുള്ളമച്ചക്രവർത്തിതൻ
കാലനങ്ങീലാ വിവേകംമൂലം.
ഒട്ടിടനേരമടങ്ങിനിന്നദ്ദേഹ–
മിട്ടാൻ കരവാളുറയിൽത്തന്നെ.
നൽപരിഹാസവെൺചാരം പൊതിഞ്ഞുള്ള
കോപക്കനൽക്കട്ടവാക്കുകളാൽ
നിർദ്ദയമേവമെറിഞ്ഞാനനന്തരം
നിർഭാഗ്യഗർത്തനിപതിതരെ:

"ആശ്ചര്യം;മെന്തൊരു ശില്പവൈദശ്യമി–
പ്പുംശ്ചലീകാമുകാശ്ലേഷചിത്രം!"

ഞെട്ടിപ്പിടഞ്ഞാ നിമിഷത്തിലന്യോന്യം
വിട്ടാരക്കാമിനീകാമുകന്മാർ.
രണ്ടു പേരും ഭയവിഹ്വലരായ് നോക്കി–
ക്കൊണ്ടാർ പരസ്പരം മാത്രനേരം.
പാഞ്ഞുചെന്നത്തിരുമേനിതൻ തങ്കത്തൃ–
പ്പാദതാരിങ്കൽ നമസ്കരിച്ചാർ.

"വീണ്ടും തുടങ്ങു നൃപേന്ദ്ര'നത്യത്ഭുതം'!
കണ്ടതു ചിത്രമല്ലാരിതോത്തു?
മാപ്പു,–റിഞ്ഞില്ല ഞാനെൻ ചിത്രശാലയെ
മാററി മണിയറയാക്കിയതായ്";
തീക്കട്ടയില്ലുമ്പേറിക്കളിക്കുന്നു,
പാക്കുന്നു പൂക്കളിൽ പാഴ്പ്പുഴക്കൾ!
രാജ്യത്തിനെന്നുമഭിമാനഹേതുവായ്
രാജഭക്തക്കണിമാണിക്യമായ്
കണ്ടു നാം കൊണ്ടാടിയോരീ യുവാവിനെ
ക്കന്നിപ്പേനായയെന്നാർ നിനച്ചു!
പാരസീകാവനീ നാഥന്റെ കൊട്ടാരം
പാരിനോടൊപ്പം നിരത്തും മുമ്പേ
ബന്ധുപരിത്യക്തയായ് തത്ര കണ്ടോരീ
ബന്ധുരചാരിത്രലക്ഷ്മീദേവി,
ഭാവിയവനസാമ്രാജ്യൈകനാഥ,യെൻ
പാവനപ്രേമത്തിന്നാദ്യപാത്രം,

നന്ദി പറവാനും ലജ്ജകൊണ്ടാവാതെ–
യന്നു നിലകൊണ്ടാരിക്കുലസ്ത്രീ,
തേവടിപ്പെൺകുലംകൂടി വെറുക്കേണ്ടും
ദുർവ്യഭിചാരദുർമ്മൂർത്തിയായി,
കാത്തഹല്യക്കാകോളപ്പച്ചലിപ്പാമ്പായി,–
ക്കാമപ്പിശാചാട്ടം പേൺകുരങ്ങായ്,
കാണുമെന്നാരോർത്തു? നാം കഷ്ടമെന്തിനീ
നാണമില്ലാത്തോരെ ബ്ഭർത്സിയ്ക്കുന്നു!"

"ആരവിടെ?"— ക്രോധപാരുഷ്യശബ്ദത്തി–
ലാരാഞ്ഞു മന്നവൻ തൻ ഭടനെ.
വന്നാരിരുപേർ, "പിടിച്ചു കാരാഗൃഹം
തന്നിലിട്ടീടിനിവരെ"യെന്നാൻ.
നിർഭാഗ്യത്തിൻ കളിക്കോപ്പുകൾ, ദുർവ്വിധി
ദുർഭഗരാക്കിയോരാ യുവാക്കൾ
ആരാലെഴുന്നേറുനിന്നാർ മുഖം താഴ്ത്തി,
നൈരാശ്യഭ്രൂതത്തിൻ കോമരങ്ങൾ.

"പൊന്നുതിരുമേനി," ചൊന്നാൻ യുവാവാദ്യ–
"മൊന്നുണർത്തിപ്പാനനുജ്ഞ വേണം."

ചക്രവർത്തി കരസംജ്ഞയാൽ കല്പിച്ചാൻ
"നില്ലുട്ടെ"യെന്ന ഭടരോടപ്പോൾ.
"എൻ പിഴയ്ക്കുൻ തല നൽകാൻ തയ്യാറു ഞാൻ,
അമ്പിനർത്ഥിപ്പതില്ലക്കാര്യത്തിൽ.
പക്ഷേ വിടാധമനെന്നോർത്തടിയനെ–
ശ്ശിക്ഷിയ്ക്കുതെന്റെ തമ്പുരാനേ,

ഉന്നിദ്രപൂതപ്രണയനിബദ്ധരീ–
പ്പൊന്നാടലാളുമീയേഴ ഞാനും.
അങ്ങയെ വഞ്ചിയ്ക്കുമോത്തിട്ടി,ല്ലുച്ചിന്ത
തങ്ങിയിട്ടില്ലിരു ചിത്തത്തിലും!
ഇക്കൊച്ചുപെൺകൊടിയല്ലപരാധിനി,
യൊക്കെയ്ക്കും ഞാൻതാൻ; സഹിപ്പേൻ സർവ്വം.
എന്നിലനുരാഗമുള്ളോരബല, ഞാൻ
ചൊന്നതുപോലെ നടക്കുമല്ലോ.
അന്ത്യമായൊന്നു യാചിയ്ക്കുന്നേ,നെൻ ജീവ–
നന്തമണയ്ക്കുവാൻ വൈകിയ്ക്കൊല്ലേ!
പ്രാണനെയിട്ടു വറുക്കുന്നിതെത്രയോ
പ്രാവശ്യമോരോ നിമിഷങ്ങളും.''
സശ്രദ്ധമെല്ലാം ശ്രവിച്ചു നരപതി
സംശാന്തചിന്താപരനായ് നിന്നാൻ.

വാടി വിളർത്ത വരാംഗിതൻ വക്ത്രത്തിൽ
കൂടിയോരത്ഭുതകാന്തി മിന്നി.
അദ്ധീരശാന്തസ്ഫുരൽപ്പൊൻകതിരുകൾ
സാദ്ധ്വിതൻ തുമിഴി ചുറ്റും ചിന്നി.
കണ്ണുമിടറാതെ, കണ്ണീരു തുകാതു–
ള്ളുണ്ടയും കാട്ടാതെ,ത്തേൻമൊഴിയാൾ
താണതൊഴുതു പറഞ്ഞു, ''മഹാരാജ–
മാണിക്യമേ, ഞാൻ കുലടയല്ല.
അന്യനെച്ചിന്തിയ്ക്കുപോലും ചെയ്യാത്തോൾക്കീ
മന്നിലപ്പേരു പറയാറില്ല!

വൻപടവെട്ടാനിനി രാജ്യമില്ലാത്ത
സങ്കടം കൊള്ളുമെൻ തമ്പുരാന്റെ
പട്ടമഹിഷീപദത്തിലഭിലാഷ-
പ്പെട്ടിട്ടുന്നില്ല ഞാനല്പം പോലും.
മായമരച്ചുകൊട്ടുന്ന സഹായിച്ചീ
മായമറ്റ കലാകോവിദന്റെ
കൊച്ചുപുരയ്ക്കകം വാഴുമെൻ ജീവിതം
സ്വച്ഛപ്രണയപരമാനന്ദം!''
[ഭാഗ്യത്തിൻ പുഞ്ചിരിപ്പൊന്നൊളിയിൽ, പുത്തൻ-
ഭാസുരപ്രേമപ്രദീപാഭയിൽ,
ചെങ്കോലായ്ത്തീരുന്ന ചിത്രകൃത്തിൻ വർണ്ണ-
പങ്കിലമാം പഴന്തൂലികയും]
''ഉള്ളിണങ്ങാത്ത ദുസ്സാരകജീവിത-
ക്കുല്ലറയ്ക്കുള്ളിൽ കൂട്ടുകൂവാനോ
എന്നെയഗതിയായ്ക്കണ്ടനുകമ്പയാൽ
പൊന്നു തിരുമേനിയന്നു കാത്തു?
പൊട്ടിയ്ക്കുമെൻ മനമെന്നാലെൻ കണ്ണുത്തിൽ
വെട്ടിക്കഥകഴിയ്ക്കുണം വേഗം!
താവകകാരുണ്യമൊന്നുതാനാലംബം
ഭവല്ലഭോത്തംസ, ഞങ്ങൾക്കെന്നും.''
വീണ്ടും തൊഴുതു വിനീതയായ് തൻ മുഖ-
ത്തണ്ടലർ തയ്യലാൾ താഴ്ത്തി നിന്നാൾ.
ചീത്ത കോപക്കരിംകാറൊഴിഞ്ഞാ നൃപ-
വക്ത്രചന്ദ്രൻ ശാന്തിരശ്മി തൂകി.

SAHITHYA VILASINI LIBRARY
AYATHIL
KILIKOLLOOR P. O.
QUILON.
SPORTS CLUB & GYMNASIUM

നാനാവികാരത്തിൻ തള്ളലാൽത്തമ്പുരാൻ
മൌനം വെടിഞ്ഞില്ലൊരല്പനേരം,
രാഗവാനമ്മഹാൻ ചെയ്വാനുറയ്ക്കുന്നാ
ത്യാഗം സുകരമല്ലല്ലോ, പാവം!
കൈവിരലാട്ടത്താൽ വന്ന ഭടരോട്ട
പോവാനാജ്ഞാപിച്ച ശേഷം ചൊന്നാൻ:

"പ്രേമപ്രഭാവമറിയാത്തോനല്ല നാം;
ആമോദത്തോടിതാ മാപ്പുതന്നേൻ.
നേരിട്ട നമ്മോട നേരത്തെച്ചൊല്ലാഞ്ഞ–
കാരണം തെറ്റിദ്ധരിച്ചതത്രെ!
ഉൽകൃഷ്ടദാമ്പത്യവീഥിയിൽ കാൽപ്പടം
വെയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾക്കു കൈവിളക്കായ്
മിന്നട്ടെയെന്നുമീ പ്രേമ, മല്ലാതെയെ–
ന്തൊന്നാശംസിയ്ക്കേണ്ടു നാമിവിടെ?"
ആനന്ദതുന്ദിലരച്ചക്രവർത്തിതൻ
പാദത്തിൽ വീണ്ടും നമസ്കരിച്ചാർ.
ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്ത സംതൃപ്തിയോടവൻ
പോയാനലക്കാണ്ടർ മന്നോർമന്നൻ.

* * * * * *

ആനന്ദത്തേനോലുമുൽപ്പലത്തുമിഴി–
യാലവരന്യോന്യമൊന്നു നോക്കി,
രാജാവിൻ കയ്യിലെച്ചെങ്കോലല്ല. ധർമ്മ–
രാജാവിൻ ഭീമമുസലംകൂടി

തങ്ങളെ വേർപിരിച്ചീടുകില്ലെന്നാരു-
ത്തുംഗവിശ്വാസംകൊണ്ടെന്നപോലെ
അക്ഷയപ്രേമസുബദ്ധമാകും ചാരു-
വക്ഷസ്സുകൾചേത്തണച്ചു പുൽകി!

ഇടിമിന്നൽ

നന്മഴക്കാറിൻ കുളിർമയിൽനിന്നോ നീ
ജന്മമെടുത്തതിടിത്തീവാളേ!
മാരണവിത്തു വിതയ്ക്കുമിപ്പുഞ്ചിരി-
യ്ക്കാരയേ, നിൻ ഗുരുനാഥനായി?
സാഹസികത്വവും സാധുത്വവുമെല്ലാം
സാഹചര്യസ്ഥിതിമൂലമെന്നായ്
തത്വജ്ഞരോതും വചസ്സിലണുപോല്യം
സത്യമില്ലെന്നല്ലീ നീ കഥിപ്പൂ?
നാമെല്ലാമാനന്ദപൂർവ്വം നിരീക്ഷിയ്ക്കു-
മാ മഴവില്ലിൻ സഹോദരത്വം,
കഷ്കഹർഷസമുൽക്കഷ്കാരനാം
വർഷകാലത്തിൻ വയസ്യഭാവം,
സുസ്ഥിരതൈജസഗോളകദംബത്തിൻ
നിസ്തുലാപൂർവ്വസമ്പക്ഭാഗ്യം,
എന്തുലോചിച്ചാലും മിന്നലേ, നീ ലോക-
ഹന്താവായ്ത്തീരുവാനില്ല മാർഗ്ഗം!

കല്പാന്തത്തീയിന്റെ ദാഹകശക്തിയും
കാളിയപ്പാമ്പിന്റെ കാകോളവും
ആസുരവംശത്തിന്നത്ഭുതമായയും
ആശുഗവേഗവുമാർന്ന നിന്നെ
പാവനവിഷ്ണുപദത്തിൽ സുവിസ്രബ്ധം
കാൽവെപ്പാനാരുവാൻ സമ്മതിച്ചു?

കല്മഷമില്ലാത്തൊരാകാരശ്രീയാലും
കണ്ണഞ്ചും മോഹനലാസ്യത്താലും
വിണ്ണിലും മണ്ണിലുമിച്ചപലകൾക്കു
പുണ്യദേശങ്ങളും സ്വാധീനങ്ങൾ!

വാഷ്പികലക്ഷ്മീഘനനീരംബോജല-
ഭ്രഷണോൽഘോഷണമേഖലയായ്
മാരിക്കരിങ്കാറിൻ മാണിക്യമാലയായ്
താരപ്പൂവേന്തും പൊൻവള്ളിയായി
ശക്രനേറ കൈവാൾത്തിളക്കമായ് സപ്പ്ത്തിൻ
ശാത്രവസൌവണ്ണ്ണച്ചാട്ടവാറായ്
ചഞ്ചലേ, നിന്നെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന മുദ്ധർ, നിൻ
പുഞ്ചിരിയിൽ കണ്ണു മഞ്ഞളിച്ചോർ.

ഒരു സന്ധ്യാവലോകനം

നേരിയ ഘനക്ഷൗമ'ദാവണി'യോടും വെള്ള–
നീലിമ കോലും ചാരുപൂമ്പട്ടാംബരത്തോടും
പശ്ചിമദിഗംഗനാമുത്തിനെ മുന്നിൽക്കണ്ട
നിശ്ചലമിഴികളാൽ നോക്കി ഞാൻ വിടൻപോലെ.
വീശുന്നോരിളംകാറ്റിൽ തൻമുലമുകിൽക്കച്ച
ലേശമൊന്നങ്ങുമിങ്ങും പറന്നുകളിയ്ക്കുവേ,
ആസന്നമരണനാം ലോകബാന്ധവനെത്തൻ–
ഭാസുരോരസ്സിൽ ചേർത്തു ഭാവുകം പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുവേ,
വിണ്ണളന്നിട്ടും വൃക്ഷവയ്ർതൻ നെടുനിഴൽ
മന്നിന്റെ നീളം കാണാൻ മുന്നോട്ടു കുതിയ്ക്കുവേ,
മിടിച്ച നേരംകൊണ്ട്–– ഞാൻ നോക്കിനില്ക്കുന്നതെന്നെ —
ഉടുത്താൾ പുതുവണ്ണപ്പകിട്ടുള്ളൊരു ചേലം;
മുന്നിൽ നിന്നതുതന്നെ നോക്കിട്ടുമെനിയ്ക്കൊരു
മിന്നാട്ടം കാണിച്ചില്ല മിന്നൽമെയ്യുധന്യൻ ഞാൻ!
പൊന്നഞ്ചും മുലപ്പടം മാർ മറച്ചിട്ടും ബാക്കി
പിന്നെയും തുങ്ങുന്നു തെത്തെന്നലോറുലയുവാൻ.
നേരിയ പൊൻകമ്പിയുമാരക്തപ്പട്ടുനൂലും
സൈരമായിടചേർത്തു നെയ്തൊരു പൂങ്കൗശേയം
തെറ്റെന്നു വാരിച്ചുറ്റി നില്പുവേ––യെന്തോതേണ്ടൂ! —
കറുക്കാർമുടിയാൾക്കു കാന്തിയൊന്നിരട്ടിച്ചു;
വർണ്ണസങ്കരംകൊണ്ടു വൈചിത്ര്യം കൂട്ടും വസ്ത്ര–
മുണ്ണുമെന്നിയേ മാറിച്ചുറ്റുന്നു വീണ്ടും വീണ്ടും!

പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരഭ്രാന്തു നിന്നോളമാക്കും
പാത്തതി,ല്ലിന്നാട്ടകാക്കാ ശാന്തി നീതാനല്ലി?
മറുള്ള-ദിക്സോദരിമാരിതാ നിൻ സംരംഭം
ചെറുനകരിയ്ക്കുവാൻ പാഴ്ശ്രമം ചെയ്തീടുന്നു!

ii

നിർമ്മലസ്രോതസ്സിന്റെ മർമ്മരാരവ,മാഴി–
തന്മെയ്യു പുൽകാൻ പോകുമാറിന്റെ പാദന്യാസം
കേട്ടകേട്ടൊരുദിന 'മാലുവാപ്പുഴ'മണൽ–
ത്തിട്ടിൽ ഞാനിരുന്നു പൊന്നന്തിവിണ്ണറുനോക്കി:
ആക്രമവാൻ സാധിയ്ക്കുമിക്കാഴ്ചയെ വർണ്ണിയ്ക്കുവാൻ,
ആക്രമവാനിതു കണ്ടാലാനന്ദമുണ്ടാകാത്തു!
കണ്ണിനു പുണ്യമുള്ളോർ നോക്കുകൊന്നങ്ങോ;ട്ടതാ
വിണ്ണിന്റെ കതകല്ലി തുറന്നു കിടക്കുന്നു?
കട്ടിപ്പൂ കൂട്ടം കരിങ്കല്ലിന്മേൽ ചെന്നു തട്ടി–
മുട്ടിക്കൊണ്ടൊഴുകുന്ന കാഞ്ചനകല്ലോലിനി,
പച്ചപ്പുൽപ്പുറമ്പിങ്കലച്ചന്നമധുരയായ്
സച്ഛമായൊലിയ്ക്കുന്ന സൂക്ഷ്മിരതരംഗിണി,
ഇന്ദ്രനീലാശ്മകുലഭാസുരാംഗിയായ് രക്ത–
സാന്ദ്രയായ് സ്രവിയ്ക്കുന്ന കുങ്കുമപ്രവാഹിനി,
ആലസ്യമേറുമന്നപ്പെൺകൊടി നിന്തീടുന്നോ–
രാനീലജലപൂർണ്ണമോഹനസരോജിനി!
കാശാവിൻ കുളസുമമഞ്ജരി നിറയുന്ന
പേശലപ്പൂങ്കാവുകൾ, പച്ചക്കൽത്തുരുത്തുകൾ,

ചെങ്കടൽ, കരിങ്കടൽ, ഗംഗകൾ, കാളിന്ദികൾ
പൊൻകലമാൻകിടാങ്ങൾ കളിയ്ക്കും കൈലാസങ്ങൾ
'അന്ധനാ'മിവനെന്തിക്കാണ്മതു ഹരി ഹരി!
സന്ധ്യയോ തവ വിശ്വരൂപമോ തമ്പുരാനേ?
വാരണ്യം തരംഗക്കൈത്തളിരാൽത്തോണ്ടിത്തോണ്ടി–
ത്തീരത്തെ ക്ഷണിയ്ക്കുന്നിതീ രംഗം കാണ്മാൻ നദി.
സപ്തർഷിയുടെ പ്രതിബിംബം തൻ ഹൃദയത്തിൽപ്പേറി
സച്ചന്ദം പ്രാപ്യസ്ഥാനം തേടുമിപ്പെരിയാറും
ഒഴുകാതുണ്ട തങ്ങിനില്ക്കുന്ന സന്ധ്യേ, നിന്നെറ–
യൊഴുകുമഴകു കണ്ടതുതന്നുബ്ധയായി!
ചെമ്പൊളിച്ചിറകാട്ടാതിക്കു കൃഷ്ണപ്പരുന്തിതാ
നിൻ പുതുതേജസ്സിങ്കൽ സ്തംഭിച്ചു തില്ലം വാനിൽ!
ആറുവക്കത്തു നില്ക്കുമായതമിഴമാർത–
ന്നാർദ്രമാം മുടിയിലും പൂഞ്ചേലാഞ്ചലത്തിലും
തന്നെത്താൻ തടയുവാൻ ഒപ്പട്ടെന്നു പിടിപ്പതി–
ത്തെന്നലാപ്പോക്കിലൊന്നു നിന്നെ നോക്കുവാനല്ലി!
വാർമഴവില്ലിൻ പണിശ്ശാലയോ? ഇതു കവി–
ഭാവനാപ്രപഞ്ചത്തിൻ ചിത്രിതസ്വരൂപമോ?
പാരിച്ച രത്നാകരസാമ്രാജ്യസമ്പത്തൊക്കെ–
പ്പാശിതൻ പ്രിയദിക്കിൻ ഭണ്ഡാരമുതലായോ?
നീലിച്ച കടലാസ്സിൽ താരകാക്ഷരം ചാത്തി–
ച്ചേലെഴും മൂന്നു യാമാദ്ധ്യായങ്ങളോട്ടുകൂടി
മോടിയിൽ പൂരത്താവും രാത്രിയാം ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ
മോഹനമുഖചിത്രമല്ലി ഞാൻ മുന്നിൽ കാണ്മൂ?

അമ്പിളിക്കുറികളും താരകത്താർമാലയും
പൂമ്പനിനീരും ചാരുകുരിരുൾക്കസ്തൂരിയും
യാമിനീവിലാസിനിയ്ക്കണിയാനൊരുക്കുന്ന
കോമളസായന്തനസൈരനന്ധ്യറിയല്ലീ നില്പൂ?

ഇതുതാൻ നൈസർഗ്ഗികസൌന്ദര്യക്കലവറ,
പുതുമത്തിരയടങ്ങാത്തൊരു പഴംകടൽ,
വാഴ്ത്തുവിട്ടൊഴിയുന്ന വാസരത്തമ്പുരാനെ
വാഴ്ത്തുവാൻ വിരചിച്ച തങ്കമംഗളപത്രം,
സുപ്രഭാതത്തിന്നുറവു കൊച്ചുപൊന്നനുജത്തി,
സൽക്കാലഗ്രന്ഥത്തിലെപ്പേലവപ്പീലിക്കണ്ണ്,
അഭ്രബിംബിതമാകും ശാന്തിതൻ കളേബര–
മത്ഭുതാനന്ദങ്ങൾക്കു കല്യാണക്കളിപ്പന്തൽ!

ഏതു ശുദ്ധന്നീ വേദം കാണുവാൻ പാടില്ലപോൽ?
ഏതൊരക്ഷരശൂന്യന്നിക്കാവ്യം രസിപ്പീല?
എങ്ങുനിന്നേതേഴയ്ക്കാണീ വിശ്വനാഥക്ഷേത്രം
തുംഗഭക്തിയോടെന്നും ദർശിച്ചുകൂടാത്തതും?

iii

മുന്നിലസ്സനാതനസായാഹ്നസൌഭാഗ്യത്തെ
നിന്നിതാ മുകരുന്നിതുന്മുഖനായിട്ടൊരാൾ.
സോദര, ഭവാനാര്, കവിയോ? ശരി– ദിവ്യ–
മേദൃരാനന്ദമെങ്കിലങ്ങയ്ക്കു സുലഭമായ്;
അന്തിയാവുമ്പോൾ മായും പാഴ്നിറപ്പകിട്ടല്ലി–
തങ്ങയ്ക്കു സാരസ്വതപീയൂഷധാരികയാം!

ഇത്രയും നവനവാലങ്കാരസൌകുമാര്യം,
ഇത്രയും വിചിത്രമാം ചിത്രനിർമ്മാണശില്പം,
ഇത്രയും ബഹുവർണ്ണസങ്കരസുസ്നിഗ്ധത,
ഇത്രയും ഗൌരവാർത്ഥം മറെറങ്ങുമനാസ്വാദ്യം!
വർണ്ണവിഗ്രഹതാനീ ഭാവനാപ്രചോദനി,—
യർണ്ണോജഭവദേവമാനസപ്രിയപുത്രി!!
തൊഴകയ്യോട്ടകൂടി നോക്കുക തോഴ! കാന്തി
വഴിയും തിരുമുഖം നിന്നിമേഷാക്ഷനായി.
അല്ലല്ല, ഭവാനൊരു ചിത്രകൃത്തെങ്കിൽ ഭൂവി—
ലില്ലിതിൻ മീതെ കലാവൈശിഷ്ട്യപ്രദർശനം.
അഥവാ ശന്ധ്യാംബുദം പിഴിഞ്ഞാൽ വിലകൂട്ടം
പുതുവാർണിഷൊട്ടക്കാമെന്നോക്കും ശാസ്ത്രജ്ഞനോ?
ജൃംഭിതധനതൃഷ്ണാബദ്ധചിത്തനോ ഭവാൻ
മുമ്പിലിക്കാണും പുത്തൻകനകപ്പൊടിക്കുന്നിൽ
പൂന്തിയ മിഴികളെപ്പറിയ്ക്കാൻ കഴിയാതെ—
യന്ധനായ് നിഷ്പന്ദനായേവമിങ്ങിരിയ്ക്കുവാൻ?
വാഴത്തെച്ചുരുൾത്തളിർപ്പൊൻമെയ്യുപുല്കാൻ കാത്തു
വാഴമ്പോ,ളൊഴിയാതെ വാരുണിപ്പുമറത്തിൽ
പരിചിൽ പവനൊളിപ്പണ്ടങ്ങൾ കാട്ടിക്കാട്ടി—
പ്പുരുങ്ങും സായാഹ്നത്തെശ്ശപിയ്ക്കും കമിതാവോ?

iv

ബന്ധുരസന്ധ്യാരാഗം മാഞ്ഞുമാഞ്ഞാകാശത്തി—
ലാന്ധ്യത്തിൻ നിഴൽപ്പാട്ട കയറിപ്പരക്കുന്നു;

നിശ്ശബ്ദം പിരിഞ്ഞുപോം സന്ധ്യതന്നന്ത്യദീർഘ–
നിശ്വാസത്തിങ്കൽ വല്ലീവൃന്ദങ്ങളിളകുന്നു;
കൂടെത്താൻ വൈകിപ്പോയതോർത്തോർത്തു പറക്കുന്ന
പാടാനുമിടയില്ലാതഞ്ചാറു വിഹംഗങ്ങൾ;
മന്നാകുമമ്പലത്തിൻ പൊന്നൊളിച്ചുമരിന്മേൽ
കന്നത്തം കുറിയ്ക്കുന്ന രാക്കരിക്കട്ടകൈകൾ
ആയതുകണ്ടോരിന്ദുലേഖയുണ്ടൊളിയ്ക്കുന്ന
ഹ്രീയാർന്ന കാദംബിനിപ്പെണ്ണിന്റെ പിറകിലായ്.

വാരാശിത്തിരയ്ക്കുള്ളിൽ മറഞ്ഞോരാദിത്യനെ–
യാരാഞ്ഞുപോകുന്നിതാ സായാഹ്നലക്ഷ്മീദേവി.
കരിഞ്ഞ കരളുമായ് തിരിഞ്ഞു നിന്നീടാതെ
തിരഞ്ഞു വഴിയെപ്പോയീടുവിൻ മേഘങ്ങളേ!

അങ്ങെങ്ങോ വല്ലം കളിച്ചീടുവാൻ ഗമിച്ച മൽ–
ച്ചങ്ങാതിമാരുണ്ടിതാ പാടിക്കൊണ്ടേട്ടുകുന്നു.
നാളെ ഞാനവക്കെന്റെ സന്ധ്യയെപ്പറഞ്ഞിപ്പാടാൻ
നാലഞ്ചുവരികളെന്നാകിലും നിൽക്കിയ്ക്കുണം.
യാത്ര ചോദിപ്പൂ സന്ധ്യേ! നാളെയും വരാം കണ്ട–
മാത്രയ്ക്കു നമിയ്ക്കുവാൻ മറക്കില്ലിനിമേൽ ഞാൻ.

ഗ്രെയ്സ് ഡാർല്ലിങ്ങ്

[ജീവകാരുണ്യപ്രചോദിതമായ ഒരു വീരകൃത്യംകൊണ്ട് 1836-ൽ സുപ്രസിദ്ധയായിത്തീർന്ന ഒരു സാധാരണക്കാരിയാണ് ഗ്രെയ്സ് ഡാർല്ലിങ്ങ്. നോർത്തംബർലാണ്ടിന്റെ വടക്കുകിഴക്കൻകടലോരത്തിൽ ചിന്നിക്കിടക്കുന്ന കരിമ്പാറത്തുരുത്തുകളിലൊന്നായ ലോങ്ങ്സ്റ്റോണിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു് ഇംഗ്ലണ്ടിനും സ്കോട്ട്ലണ്ടിനും മദ്ധ്യത്തിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന കപ്പലുകൾക്കു് ശരിയായ മാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ദീപസ്തംഭമായിരുന്ന ഗ്രെയ്സ് ഡാർല്ലിങ്ങിന്റെ വസതിയും ആ മഹിതകർമ്മത്തിന്റെ ദൃക്സാക്ഷിയും]

I

തീരത്തെത്തപ്പിത്തമസ്സിലുഴലുന്ന
വാരാശിയെക്കണ്ടൊരുൾക്കനിവാൽ
കോടാനുകോടിയിൽനിന്നു വിണ്ണേകിയ
കോമളമായൊരു താരപോലെ,
ചേണണിയും വാരുണക്കോവിലകത്തിന്റെ
മാണിക്യത്താഴികക്കുംഭംപോലെ,
ഫ്രെണരാജ്യോപാന്തരത്നാകരത്തിങ്കൽ,
വാണിജ്യശ്രീതൻ കളിപ്പൊയ്കയിൽ,
പാവനമാമൊരു ദീപസ്തംഭം മിന്നി
നാവികജ്ഞാനൈകദൃഷ്ടിപോലെ.

ഉപ്പുവെള്ളത്തിന്നടിയിൽ കഠിനമാം
കല്പടപ്പിങ്കൽ മുളച്ചുപൊന്തി,
കല്ലും പറപ്പിയ്ക്കും കാറടിച്ചാൽക്കൂടി
തെല്ലും ചലിയ്ക്കാതെ, സുസ്ഥിരമായ്,
ഉച്ചിയിലൊറ്റപ്പുവിട്ട ലസിച്ചിത-
ക്കറ്റൽക്കുട്ടങ്ങൾക്കു കല്പദ്രുമം!
മേയുന്ന കപ്പൽപ്പൈക്കുട്ടത്തിന്നാപത്തു
മേലാൽബ്ഭവിയ്ക്കുന്നതാത്തവണ്ണം,
അക്കടല്ലുള്ളിൽ പടർത്തിയുയർത്തുമ-
ക്കൽക്കുട്ടക്കാളിയപ്പത്തിയിങ്കൽ
മല്ലക്കാൽകൊണ്ടു ചവിട്ടി നിന്നു ദീപ-
പ്രോല്ലസൽക്കൌസുഭനിസ്സുലാഭൻ.

വിണ്ണിൽ വിളങ്ങുന്ന ശമ്പയാം നത്തകി-
പ്പെണ്ണിനെ നവ്യശാസ്ത്രാശരേശൻ
നിത്യവും ദീപം കൊളുത്തിക്കാണിയ്ക്കുവാൻ
നിത്തിയ കാലത്തിൻ മുമ്പൊരിയ്ക്കൽ
പാരിച്ച ദീപികാഗോപുരം സുസ്നേഹ-
പൂരത്താൽ പാലിച്ചു പോരുവാനായ്
വിസ്തൃതസ്ഥാനഃപത്തനത്തിലൊരു
വൃദ്ധൻ വസിച്ചു വിശുദ്ധവൃത്തൻ.
അന്യനും താനുമിരുളിലുഴന്നാലും
അന്യന്നുപകാരം ചെയ്യാൻമാത്രം
മറ്റൊരു മർത്ത്യനു കൂടിയിരുട്ടത്തു
ചെറുപകാരമാണെന്നു വന്നാൽ
തൻ മുറിച്ചുട്ട കെട്ടത്തുമുലകെങ്ങീ
നിർമ്മലദീപൈകരക്ഷിയെങ്ങോ!

സത്താകൃമത്ഭുതജ്യോതിസ്സിൽ മാന സം–
നിത്തിജ്ജനബാധ വിട്ട ദിക്കിൽ
ആനന്ദംകൊള്ളുമീ വൃദ്ധൻ വിശുദ്ധനാം
വാനപ്രസ്ഥാശ്രമിതന്നെ നൂനം:
തൻ പ്രിയപത്നി ദിവംഗതയായപ്പോ–
ളുപ്പിച്ച സാന്ത്വനദൃശ്യരൂപം,
തൻ ബഹിഃപ്രാണ,നപൂർവ്വാംഗലാവണ്യ–
സമ്പന്നമാമൊരു കന്യാരത്നം,
ഓമനനന്ദിനിയാ വന്ദ്യവൃദ്ധന്നൊ–
രാമയംകൂടാതെ കാത്തുപോന്നു.
ആയവൾക്കായയും തായയും തമ്പിയു–
മാരോമൽത്തോഴിയും ദേശികനും
ആദർശവൃദ്ധനാമച്ഛനൊരാൾമാത്ര–
മാണോമ്മവെച്ചമുരല്ലുതന്നെ.
മുന്നം തൻ ശൈശവകോമളിമാവിനാൽ,
പിന്നെത്തൻ കൌമാരമാധുര്യത്താൽ,
അന്നദ്യത്താരുണ്യനവ്യസൌഭാഗ്യത്താൽ
തന്വി വിളക്കി വിളക്കുമാടം.
പാരീസ്പ്പരിഷ്കാരസൂചിഭ്രമണങ്ങ–
ളാരാഞ്ഞന്നന്നു പഠിച്ചുവാനോ,
പൂരുഷാദ്ധ്യാശ്ലേഷനൃത്തം ച വിട്ടാനോ,
പൌരാവകാശപ്പോരാട്ടവാനോ
ചിന്തയില്ലാതെ വസിച്ചാളടജ്ഞത്തിൽ
സംതൃപ്തതാപസപുത്രിപോലെ.

സാഗരമന്ത്രശ്രുതിയ്ക്കനുസാരമായ്
സാനന്ദം സംഗീതമാധുരിയെ
സായാഹ്നംതോറും പൊഴിപ്പതു ദാശരാം
സാധുക്കൾ കേട്ടിട്ടപ്പെൺകൊടിയെ
ഉ'മാമരപ്പൊത്തിലിരുന്ന പാട്ടന്നൊരു
കുകാമളപ്പെൺതത്ത''യെന്ന വാക്കി.
മേഘ്യാമത്തിൻ നീലപ്പരപ്പില്യ,മാ വിധം
മേഘ്യാമളസിന്ധുത്തിരകളിലും
അചയ്യം ചിരന്തനസഞ്ചാരമോയിപ്പെൺ–
ക്കയ്യിൻ മിഴികൾക്കു മാറു കൂട്ടി?
മർത്ത്യണ്ട താനോക്കാതെ കൊണ്ടുപോയീലയോ
ഭൂകാണ്ടലൊളിവണ്ണൻ തൻ മകളെ?
ഭൂണ്ടലത്തു കണ്ട പൂണ്ടീട്ടമാഴിയി–
ക്കൊണ്ട പെൺകുഞ്ഞിനാലാശ്വസിച്ചു!
ഏതൊരപൂർവ്വചൈതന്യം തനതംഗ–
ച്ചേതോഹരത്വത്തിൽനിന്നു ഭിന്നം,
ചിത്തഭരിതമാം കാരുണ്യസമ്പത്തിൻ
പ്രത്യക്ഷമാം ദിവ്യകാന്തിപൂരം,
കാണ്മോക്കു കൈക്കുപ്പാൻ തോന്നിയ്ക്കും മട്ടില–
പ്പെണ്മണിയിങ്കൽ പരിസ്ഫുരിച്ചു.
ചണ്ഡവാതാഹതിയേറ്റു വൻകപ്പലും
തുണ്ടുതുണ്ടായി നുറുങ്ങുമ്പോഴും,
സ്വാരിധിയ്ക്കുള്ള ഭയങ്കരഗഹ്വര–
വായയ്ക്കകത്തു പതിയ്ക്കുമ്പോഴും,
ഉപ്പുവെള്ളത്തിൽ കിടന്നു പിടയ്ക്കുന്ന
കപ്പൽക്കാക്കെത്തുമത്യാപത്തുകൾ

അച്ഛൻ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമ്പോളാ നീല–
സ്വച്ഛമിഴികൾ നിറഞ്ഞു പാവം,
പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുപോവാറുണ്ടവളൊരു
കുട്ടിയെപ്പോലെയാ പ്രായത്തിലും!

II

അന്നൊരു നാൾ നാകപ്പൊയ്കയിങ്കലര–
യന്നംപോലെയൊരു യാനപാത്രം
ചാരുതരംഗങ്ങളോമനിച്ചോമനി–
ച്ചാഴിയിൽ സ്വച്ഛന്ദം സഞ്ചരിച്ചു.
പായാനുപായങ്ങളായാമിയാം കപ്പൽ–
പ്പായസ്സു ചൊല്ലിക്കൊട്ടുത്തു കാറും.
നാലഞ്ചുകാതമുഴതാൽ മതിയിനി
ചേലേന്തുമാംഗലദ്വീപിലെത്താൻ.
അല്ലല്ലിതെന്തുവാൻ വിണ്ണിൻെറ മൂലയിൽ
തെല്ലു കറുത്തുയരുന്നതാവോ?
അക്കൊട്ടംകാറിൻ കരിന്തലപ്പാവല്ലി
ചക്രവാളത്തിലുയർന്നു കാൺമൂ?
ആപത്തണക്കെട്ട പൊട്ടിച്ചൊഴുകാറായ്;
ആരുണ്ടിതയ്യോ തടുത്തുനിൽത്താൻ?
കൈപ്പടത്തോളം ഭ്രചക്രവാളത്തിങ്കൽ
കപ്പൽക്കാർ കണ്ട കറുത്ത മേഘം
ദുഷ്കാലസർപ്പത്തിൻ കാകോളംപോലെയാ
നിഷ്കളവ്യോമകളേബരത്തിൽ
നീളെപ്പരന്നു; കൊടുങ്കാറിൻ വിത്തെത്ര
വേഗം മുളച്ചു വിളഞ്ഞുപോയി!

ശാന്തമാം സാഗരസാമ്രാജ്യത്തിങ്കല–
ഭ്യന്തരയുദ്ധമൊന്നാരംഭിച്ചു.
ചണ്ഡവാതത്തിൻെറ ചാണക്യവിദ്യയിൽ
ശണ്ഠ തുടങ്ങിയലകൾതമ്മിൽ.
പാട്ടം കിളിയ്ക്കുമിരിയ്ക്കുനിടം കൊട്ട–
ത്തീടാതെ കാക്കും വിൺമാളികയിൽ
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചിടിമിന്നലാൽ കൊഞ്ഞനം–
കാട്ടും കാർമേഘത്തെക്കണ്ടൊരാഴി
ഏത്ര വിശാലഹൃദയനാണെങ്കിലും
ക്ഷുംബ്ധനായ്ത്തീർന്നതിലെന്തത്ഭുതം?
മേല്പോട്ട ചാടിക്കുതിച്ചു തരംഗങ്ങൾ;
കപ്പൽക്കാർ കണ്ടു നടുങ്ങി നിന്നു.
"ഒന്നിച്ചൊരേടത്തു ശക്തി കാണിയ്ക്കുവാൻ
നിന്നെക്കൊണ്ടാവാതിരിയ്ക്കും കാലം
നിൻ പരപ്പിങ്കലൊരമ്പരപ്പില്ലെ"ന്ന–
ന്നംബുദം പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു വീണ്ടും.
വട്ടംതിരിഞ്ഞു പെരുംചുഴിയിൽപ്പെട്ട
നട്ടംതിരിയുന്ന കപ്പലിൻെറ
മട്ടകൾ കണ്ടു രസിയ്ക്കുവാൻ തുമിന്നൽ–
വെട്ടം കൊളുത്തുന്ന കാളമേഘം.
ചാട്ടം കൊണ്ടെത്താതെ വീഴും തിരകളെ–
ക്കാട്ടിക്കൊതിപ്പിപ്പാനെന്ന പോലെ
മിന്നൽപ്പിണർത്തുകവള്ളി പിടിച്ചേറാൻ
മുന്നിലേയ്ക്കിട്ടടൻ പിൻവലിച്ചു.
സിന്ധുവിൻ ഭീമതിരകളിലമ്മാന–
ട്ടന്തിൻ വടിവായിത്തീർന്ന കപ്പൽ

തുംഗതരംഗശൃംഗങ്ങളിൽ കേറിയു,–
മങ്ങെങ്ങും തങ്ങാതധഃപതിച്ചും,
സഞ്ചാരംചെയ്യവേ നാവികന്മാർ പ്രാണ–
സഞ്ചാരംകൊള്ളുവാനാരംഭിച്ചു.
അഞ്ചു നിമിഷത്തിന്നുള്ളിൽ കടലൊരു
പഞ്ചഭ്രതഭ്രാന്തശാലയായി.
കെല്പറ്റ തന്നാഥർ നോക്കിനിന്നീടവേ
കപ്പലിൻ തുവെള്ളപ്പായ് പ്പടവ
ദുസ്സഹമാകുമച്ചണ്ഡമരുത്തിന്റെ
ദുശ്ശാസനത്വം വലിച്ചഴിച്ചു.
കാറിന്റെ ശക്തി തടുക്കാനരുതാതെ
കച്ചിലപോലെ പറന്നുപോകെ
കട്ടികരിമ്പാറയാമൊരു മൈനാക–
ക്കുട്ടിമേലക്കലം തച്ചുടഞ്ഞു.
കാണിനേരത്തിനകത്തൊരുണക്കില–
ത്തോണിയിലഞ്ചെട്ടുനുപോലെ
പൊത്തിപ്പിടിച്ചു കുറച്ചുപേരാ യാന–
പാത്രത്തിൻ ഭിന്നാവശിഷ്ടത്തിന്മേൽ
കേറിയിരുപ്പായിതക്കാറിൽ കാലന്റെ
നേരിയൊരുത്തിനു കാക്കുംപോലെ!
മുങ്ങിമരിപ്പവർ വൈക്കോലിഴമേല്പും
തങ്ങിനിന്നീടുവാൻ നോക്കുമല്ലോ!
ശേഷിച്ച പേരെക്കുറിച്ചിത്തരുണത്തിൽ
ഭാഷിയ്ക്കുവാനില്ലെനിയ്ക്കുത്തമയ്യോ!
വാരുണഗേഹാന്തരംഗംവഴിയ്ക്കുവർ
ദാരുണകാലപുരത്തിലെത്തി.

III

പ്രാണഭീതിയാലന്തന്നാളിക പിളർച്ചം
കേണൊരപ്പാവങ്ങൾതൻ കരുണപ്രണാദങ്ങൾ
അലയും കാറും കോപിച്ചലറിത്തട്ടത്താലു-
മഭയം പ്രാപിച്ചിതദ്ദീപികാപുരത്തിങ്കൽ.
അരനാഴികയോളം ദൂരമാ മൃത്യുഗ്രസ്ത-
നരർതന്നാക്രന്ദനം പറന്ന കാറിൽക്കൂടി.
അന്ത്യയാമത്തിൽ ദീപനാളത്തെത്തെളിയിച്ചു
സന്തതശ്രദ്ധാപൂവ്വം വാഴമാ മനസ്വിനി,
മുൻചൊന്ന ദീപസ്തംഭപാലകസുനന്ദിനി,
സഞ്ചിതസ്നേഹാമൃതസൌഭാഗ്യപ്രകാശിനി,
കേട്ടകം പൊരിഞ്ഞതികരുണം പരിഭ്രാന്തം
കൂട്ടിലെക്കിളിപോലെ പിടഞ്ഞാളയ്യോ പാവം!
അപ്പൊഴം കടലാക്രമധ്വംസമിരുൾക്കയെ;-
മപ്പൊഴം തരംഗങ്ങൾ പ്രധ്വംസപ്രവണങ്ങൾ!
മെരുക്കാനാവില്ലാക്രമിക്കൊട്ടം കട്ടവയെ;-
ത്തളയ്ക്കാനാവില്ലാക്രമീ മത്തമാതംഗത്തെ.
തന്നെത്താൻ തളർന്നെങ്ങാൻ ശാന്തമാവുകിൽ ഭാഗ്യം!
തന്നെത്താൻ തലതാഴ്ത്തിത്തന്നെങ്കിൽ കെട്ടാൻ യോഗ്യം!
അച്ചിറും കാറും പനപ്പൊക്കത്തിലലകള-
മുൾച്ചേരും പ്രക്ഷുബ്ധമാമച്ചിയപ്പെൺകൂട്ടിങ്ങ്
പെട്ടെന്ന കളിപ്പൊയ്യയായെന്നോ? ഹാ! സാഹസ-
പ്പെട്ടവളിറക്കുവാൻ വെമ്പുകയായി തോണി!
സ്നേഹത്തിന്നാശ്ലേഷത്തിൽ, ത്യാഗത്തിന്നാവേശത്തിൽ,
ബാഹ്യമാമവസ്ഥകൾ ബാധകമല്ലാതായി.

ആഴിയിലപ്പോൾ തോണിയിറക്കാൻ തുനിവതു—
മാത്മഹത്യയും തമ്മിൽ കാണില്ലൊരിഷല്ഭേദം.
തട്ടത്താനച്ഛൻ സച്ഛവാത്സല്യപ്രചോദിതൻ;
തൊട്ടത്താനമ്മററീട്ടം ശാസനക്കുരമ്പുകൾ.
വഴിപോൽ വിവരിച്ചൂ വന്നെത്തും വിപദ്രൂപം
മിഴിനീരൊഴുകുന്ന മൊഴിയാൽ പല വട്ടം.
താതന്റെറയകൈതവസ്നേഹത്തിൻ നുള്ളോരോന്നും
വേദനിപ്പിച്ചെങ്കിലും പിന്മാറിയില്ലാ മകൾ.
നിഷ്ഫലം പിതാവിട്ട നക്കരം പൊക്കിനീക്കി
നിശ്ചയദാർഢ്യത്തിന്റെറയജ്ഞാനപ്രകാശത്തിൽ
നിർഭരമാകുമനുകമ്പയാം കുട്ടിത്തോണി
നിർഭയം ചരിയ്ക്കുവാൻ സന്നദ്ധമായി വീണ്ടും!
തരിമ്പും പേടിയ്ക്കാതെ മരിയ്ക്കാൻ കുതിയ്ക്കുമ—
ക്കുറുമ്പപ്പിതാവിനെക്കോൾമയിർകൊള്ളിപ്പിച്ചു.
മകളെക്കൂടാതുള്ള ജീവിതത്തിനേക്കാളും
മകളോടൊന്നിച്ചുള്ള മരണം നന്നെന്നായി.
നിറഞ്ഞ കണ്ണും തുടച്ചാ വൃദ്ധൻ തോണിയ്ക്കുള്ളി—
ലിറങ്ങിയിരുന്നാഞ്ഞു തുഴഞ്ഞു കൃതാത്ഥനായ്!
താമസിയ്ക്കാതേ ചെന്നു രക്ഷിയ്ക്കാനാവില്ലെങ്കിൽ
താണ്ഡവം ചെയ്യും കാറിന്റെ താളത്തിൻ മുറുകലിൽ
താങ്ങിക്കൊണ്ടാട്ടം മരക്കഷ്ണവും കഷ്ടപ്പെട്ട
തുങ്ങിനിന്നീട്ടം നരവീരരും പിരിഞ്ഞുപോം.
ഹിമശീതളമാകുമലയുമനിലനും
സമരം ചെയ്തേ, കപ്പൽത്തുണ്ടിന്മേൽപ്പററിക്കൂടി
കുഴഞ്ഞുമരവിച്ചുകഴിഞ്ഞ കയ്യും കാലും
തുഴഞ്ഞുനിന്നീടുമോ കോപിച്ച സമുദ്രത്തിൽ?

എന്തിനു ബഹുകതി? അന്നത്തുംഗവീചീവാജി-
വൃന്ദങ്ങൾ നര തുപ്പി നേരിട്ട കൃതിസ്സിലും,
കാളിമ വമിസ്സുന്ന ഘന പാളികളിടി-
വാളുകൾ വീശിക്കൊണ്ട വാശിയിലടക്കിലും,
ചക്രവാളത്തെപ്പോലും ചവിട്ടിച്ചിന്തും ഘോര-
ചക്രവാതേഭത്തിന്റെ മസ്തകമിടിസ്സിലും,
അധ്വസാഹസവീരചരിതങ്ങളിലൊന്നാ-
യിതിഹാസങ്ങൾ വാഴ്ത്താൻ വെമ്പുമാറൊരു കർമ്മം
അത്ഭുതം സംഭൃതമാ,യൊരു പെൺകിടാവിന്റെ
ദുർബ്ബലകരങ്ങളന്നൊമ്പതു പേരെക്കാത്തു!
അക്കിനാരംഗമൊന്നു കാണുവാൻ പുറപ്പെട്ടോ,
തല്ലോലം ഭയമപ്പോട്ടോ വിളർത്തു പ്രാചിമുഖം?
മരണപ്പിശാചിന്റെ വായ്പകം കൂട്ടങ്ങിയുൾ-
ക്കരണപ്രവർത്തനം വിരമിച്ചിട്ടംനേരം
ഓലോലം നനഞ്ഞാഞ്ചിക്കിതസ്സുമൊരു ചാരു-
നിലലോചനയുടെ കയ്യവർക്കുതായി!
ആറേഴനാളദ്വീപമന്ദിരമാസ്സുത്രിയായ്-
മാറി,യാ മനസ്വിനി ശ്രുശ്രൂഷാപരയായും.
നാടെങ്ങുമെതിരേറ്റാരിദ്ധീരകൃത്യത്തിന്റെ
നായിക സമാജ്ജിച്ചു സുയശഃപരിവേഷം.
കീർത്തിച്ചു പത്രപംക്തി; യദ്വീപസ്സംഭാലയം
തീർത്ഥമണ്ഡപമാക്കിയേതാനും ധനാഢ്യന്മാർ.
മുഗ്ധമാം യശസ്സിന്റെ മുമ്പിലുൾക്കനം വിട്ട
മുട്ടുകുത്തുന്ന തലതാഴ്ത്താത്ത നേതാക്കളും!
സൽക്കീർത്തിയാലക്കടൽ പാലാഴിയായീടിലു,-
മക്ഷിഷ്ടം രാവോരോന്നും പൌർണ്ണമിയായെന്നാലും,

അവ്യതിചലൽപദധമ്മചാരിണി കമ്മ–
നിർവ്വൃതിയിങ്കൽ കണ്ടീലന്തരമല്പംപോലും!
ലണ്ടനിൽ കലാലക്ഷ്മി ചാഞ്ചൊട്ടമൊരു നാട്യ–
മണ്ഡപത്തിങ്കൽ, കൊച്ചുതോണിയിലെന്നപോലെ,
പങ്കായം പിടിച്ചഞ്ഞു നിമിഷമിരിപ്പുവാൻ
കെഞ്ചിനാർ ചിലർ വന്നു പൊൻപണം നിട്ടിക്കാട്ടി.
ചെമ്പൊന്നിൻ കാന്തിചിന്തും കന്തളം കാറിൽ ചിന്നി–
ച്ചെമ്പനീർക്കവിളിന്മേലായാസത്തുമുത്തേന്തി,
ചെന്തൊണ്ടിച്ചുണ്ടിൽ ജീവകാരുണ്യനിലാവാടി–
ക്കൊണ്ടവൾ തുഴയുമ്പോൾ കയ്യടിയ്ക്കില്ലേ ലോകം?
പുകഴിൻ പൊലിമയെപ്പുണർന്നു പുലരാനോ,
പുതിയ രംഗങ്ങളിലാനന്ദം നുകരാനോ
ആശിച്ചില്ലവൾ; ഹോമപ്പുകയാൽ വിശുദ്ധമാ–
മാശ്രമം വിട്ടു പോകാനോക്കുമോ മുനിപുത്രി?
ഇപ്പുണ്യവതിയേറെജ്ജീവിച്ചില്ല;തൃദ്ധ്യാന–
മേല്പിച്ച തളർച്ചതൻ തീരാത്ത തുടർച്ചയാൽ
ദുർജ്ജയക്ഷയരോഗദുർഭഗമുഷ്ടിയ്ക്കുള്ളിൽ
തജ്ജഡം സമർപ്പിച്ചുകെട്ടിതാ മണിദീപം.

വിരഹവും സമാഗമവും

കാലത്തുമന്തിയ്ക്കുമൊരല്പനേരം
വെണ്മേടയിൽപ്പച്ചെടികൾക്കിടക്കെ
ലാത്തട്ടെ വണ്ടാർകുഴലാളൊരുത്തി:
ഞാനെന്തിനാവോ നെടുവീർപ്പിട്ടന്നു ?

പൂക്കാതെ നില്ക്കും പനിനീർച്ചെടിപ്പൂ-
ഞ്ചില്ലയ്ക്കുമേൽ കൈമലർവിശ്രമിയ്ക്കേ
വിടർന്ന കണ്ണാലതുതന്നെ നോക്കി
ഞാനെന്തിനാവോ നെടുവീർപ്പിട്ടന്നു ?

മാരിക്കരിങ്കാർ ചികുരത്തിലെന്നും
ചൂടുന്ന മല്ലീമലരിൻ സുഗന്ധം
ഇളംകുളിർക്കാറിലണഞ്ഞിടുമ്പോൾ
ഞാനെന്തിനാവോ നെടുവീർപ്പിട്ടന്നു ?

പൊന്നമ്പിളിക്കീറളികത്തിലങ്ങി-
ങ്ങാലോലവാതാച്ചലിതാളകങ്ങൾ
ചിന്നുന്നതപ്പോൾകരതാരൊടുക്കെ
ഞാനെന്തിനാവോ നെടുവീർപ്പിട്ടന്നു ?

നീയാരെനിയ്ക്കി- ? പ്പുതുമന്ദിരത്തിൻ
മേടപ്പുറപ്പൂച്ചെടികൾക്കിടക്കെ
തത്തിക്കളിയ്ക്കുന്നൊരു ചിത്രവണ്ണ-
മമ്പാറേ; ഞാനെന്തിനു നിശ്വസിപ്പൂ ?

2

അന്തിക്കാറുമ്മവെയ്ക്കുംപൊഴ, തഴകിലിളം–
ചെന്തളിർച്ചാത്തനക്കും
മാന്തോപ്പിൻ മദ്ധ്യഭൂവിൽപ്പുതുമലർ വിരിയും
മുല്ലവള്ളിത്തുറയ്ക്കൽ
എന്തോ വായിയ്ക്കുയാണെന്നടവിലഭിനയി–
ച്ചാല്യ,മെന്നെത്തിരഞ്ഞെ,ൻ
ചിന്താസമ്രാജ്ഞി നീൾത്താമരമിഴിമുന നീ–
ട്ടുന്ന നീട്ടുന്ന വീണ്ടും.

പാദന്യാസം ശ്രുവിയ്ക്കുത്തരളമിഴിയട–
ക്കുന്ന നീളുന്ന നോട്ടം,
സ്വാദേറും മുഗ്ധസാരസ്വതമധു നുകരും
ഭൃംഗിയാവുന്ന ശീഘ്ര്യം;
മോദത്തള്ളിച്ചയാൽപ്പൂങ്കവിളിണയണിയും
ചോപ്പുമാ നെഞ്ചിടിപ്പും
സ്വേദാർദ്രം നെറ്റിയും ചൊൽവിതു കിളിമൊഴിത–
ന്നമ്പരപ്പും തുടിപ്പും.

പിന്നിൽച്ചെന്നനുരാഗപൂവ്വമവൾത–
ന്നിന്ദീവരക്കൺകൾ ഞാൻ
മന്ദം പൊത്തി—അതല്ല,യംഗുലികളാ–
ലാനന്ദസംഭ്രാന്തനായ്
അന്നീലാഞ്ജനവേണിതൻ മിഴികളെ–
ച്ചുംബിച്ചു; മൽച്ചുണ്ടുകൾ–
ക്കന്നേരത്തറിയാത്ത ഭാഗ്യമഹിമാ–
വേതീ വിരൽത്തുമ്പുകൾ.

ഹൃത്തിൻ ഭിത്തികളെത്തിരക്കിയലത-
ല്ലീട്ടം വികാരവ്രജം
പൊത്തും മൽഗളനാളമസ്ഥിമിതവാഗ്-
വ്യാപാരമായ്ത്തീന്നുപോയ്;
യത്നാൽ സാധിതമായൊട്ടക്കമവൾതൻ
പേരോതുവാൻ, വേപഥു-
പ്രത്യാഘാതജവിക്ലബസ്വരമതിൻ
ചന്തം കെടുത്തീടില്യം.

"തങ്കം" കണ്ണിനടപ്പിട്ടം കരയുഗം
തട്ടീല, രോമോൽഗമം
തങ്കം തൻ കരവല്ലിതൻ പിടിയിലാ-
യെൻ പാണിയും പ്രാണനും;
സങ്കോചം കരുതാതദമ്യഹൃദയാ-
ദേശാനുസാരം ശിര-
സ്സെൻ കാൽമുട്ടുകൾമേൽ മലർന്ന മുഖമോ-
ടപ്പിച്ചു മൽപ്പെൺകൊടി.

വാരിപ്പൊക്കിയെടുത്തു ഞാൻ കമനിയെ-
ക്കൈത്തണ്ടയിൽ,ച്ചെമ്പനീർ-
ത്താരഞ്ചും ചൊടിയിങ്കലും, കവിളിലും
നിത്താതെ ചുംബിച്ചുവേ
"പോരും സാഹസ" മെന്നിരുന്നി,യുടനെൻ
കണ്ഠം ദൃഢം പുല്കിയ-
സ്സാരംഗാക്ഷി സുദീർഘചുംബനമലർ-
ത്തേൻമാല ചാർത്തീടിനാൾ.

മാന്തോപ്പിൻ പച്ചിലച്ചാഞ്ഞുകൾ കരിമുകിലിൻ
കാന്തി തേടി, ത്രിസന്ധ്യാ-
ബന്ധൂകക്കാട്ട നീലാംബുജനിരവിരിയും
പൊയ്കതൻ ചേലിയന്ത;
ചിന്തീ വാനിന്റെ മുല്ലത്തറയിലമലരാ-
വിൻ മുടിക്കെട്ടിൽനിന്നും
മന്ദാരപ്പൂക്ക,ളെന്നോമനയുടെ കബരി-
ക്കുത്തഴിഞ്ഞെന്നപോലേ.

അംബുജം ഉണർന്നില്ലേ ?

1. പ്രാതസ്ഫുരൽപ്പവിഴരശ്മികളംബുജത്തിൻ
പ്രാതല്ലിനൻ പ്രകൃതിയോതിയമട്ടൊരുക്കി
ജാതത്വരം കിളികളുത്ഥിതതുണ്ഡഘണ്ടാ–
നാദം മുഴക്കി;യല തൊട്ടുവിളിച്ചുനോക്കി.

2. ഉൽക്കണ്ഠയോടരികിലെത്തി മുരണ്ടു വണ്ടു
നില്പായി; ശാന്തപവമാനനനണഞ്ഞു ചെന്നു
അക്കുമ്പൈവലനെടുംകുഴലിൽപ്പിടിച്ചു
പൊക്കുന്നുവോ പരമദുഃഖലർ മീൻകിടാങ്ങൾ!

3. വിൺചുറ്റിയംഗമഖിലം വിളറിത്തളർന്ന
പൂഞ്ചന്ദ്രനങ്ങിനെ കുറച്ചു മിഴിച്ചു നിന്നു.
അഞ്ചാറപൂർവ്വസുഷമാകരതാരകങ്ങൾ
സംജാതകൌതുകമൊതുക്കിയൊളിച്ചുനോക്കി.

4. അക്കല്ലിടുക്കുമണിമച്ചിലൊതുങ്ങിടാതെ
തിക്കിപ്പുറത്തുവഴിയുന്നൊരു രാഗമാല
ദിക്കണ്ണഭഞ്ജനവിശാരദയേകഭേകേ
ചിക്കന്നു നിത്തി, പരിപാടിയപൂർണ്ണമാക്കി.

5. ആസന്നമാമൊരു പരീക്ഷയിലുള്ള നീറി
ശ്വാസം വിടാതെ വിഷയങ്ങളുരുക്കഴിയ്ക്കേ
നീ സംഭ്രമിച്ചു പഠനം മതിയാക്കിയേതോ
പാസിന്നവിശ്രമപരിശ്രമി "ചീട്ട" മന്ദം.

6. ഒന്നാമതെണ്ണ കുറവാണു, വെളിച്ചമില്ല,–
യെന്നാലുമച്ചെറുവിളക്കുകളേന്തിയേന്തി
അന്നാട്ടുമുക്കുകളിൽനിന്നു പറന്നുവന്നു
മിന്നാമിനുങ്ങുകളുദാരവിചാരപൂർവ്വം.

7. ഭീ കാളിയാന്തരവിശേഷമറിഞ്ഞിടാതെ
ശോകാതിരേകപരിതപ്തഹൃദന്തരായി
ഏകാന്തശക്തിയൊടു വാ പൊളിയെക്കരഞ്ഞു
കാകങ്ങളുൽക്കലികയാന്നു വടം വിറച്ചു.

8. യാതൊന്നുമിക്കഥകളങ്ങറിയാതുറങ്ങീ
ശ്രീ താവു'മംബുജ'മനർഘവിചാരശുദ്ധം,
സ്വാതന്ത്ര്യമോടരികിൽനിന്നുണരുംവരെത്തൊ–
വാതം വിവേകനിധി വീശി നിതാന്തമൌനം.

9. തുറന്നു മിഴിയംബുജം, മധുരമായപൂപ്പുഞ്ചിരി–
പ്പിറപ്പിലൊരു ശാന്തിയപ്പരിസരത്തിലുല്പന്നമായ്.
കുറച്ചിട പരിഭ്രമിച്ചവർകളാന്നു വാത്സല്യമോ–
ത്തുറന്നു ഹൃദയത്തിൽനിന്നുടനെ നന്ദിയാം തുമണം.

മൂന്നാം ഭാഗം

മുത്തുകൾ

1. കവിയുടെ സങ്കോചം:

വാടാമാല്യങ്ങളാൽ, മഞ്ജുളമധുമലരിൻ
തൊത്തിനാൽ, ചഞ്ചരീകം
തേടും സൌരഭ്യപൂരം പകലിരവു പര-
ത്തുന്ന സൌഗന്ധികത്താൽ
കൂട്ടംമട്ടംബികേ, നിൻ ചരണനളിനയു-
ഗത്തിലച്ചിച്ചു വിദ്വൽ-
പ്രൌഢന്മാ,രെങ്കിലാട്ടേ; മമ വനസുമവും
ദേവി കൈക്കൊള്ളുമല്ലോ.

2. ഗുരുവായൂർബ്ഭക്തന്റെ ആവലാതി:

വാകച്ചാത്തിനു വല്ലവണ്ണവുമുണ-
ന്നെത്തുമ്പൊഴേയുമ്പലം
മാകന്ദാശ്രമമാനന്ദമഹിളാ-
മാണിക്യമാലാഞ്ചിതം
വാകുപ്പുമ്മുദമെയ്യു മെയ്യിലുരസു-
മ്പോഴെന്റെ ഗോപീജന-
ശ്രീകന്ദസ്തനകുങ്കുമാങ്കിത, മന-
സ്സോട്ടുന്ന വല്ലേടവും!

3. എല്ലാം നീതിതന്നെ, പ്രണയത്തിലും രണത്തിലും:

ചൂളച്ചോട്ടിങ്കൽനിന്നെന്നൊരുവള, പര വൃ-
ന്ദാവനപ്രാന്തമെന്നാൾ;

കാളിന്ദീസ്നാനഘട്ടപ്പടവുകളുടെ നേ–
ക്കന്യ കൈവല്ലി നീട്ടീ;
ലീലാഗോപാലവേണുസ്വരമധുവൊഴുകും
രംഗമേതെന്നു തക്കി–
ച്ചാലും ചൊല്ലാത്ത വല്ലീസദനമതിനുനേ–
ക്കോടിയെല്ലാരുമൊപ്പം.

4. കായൽക്കരയിലെ സിനിമ:

സായംകാലം സമാകൃഷ്ടകകനകഘന–
ശ്രേണിയാൽ ചഞ്ചലിയ്ക്കും
ചരായാചിത്രം ചമപ്പൂ, സലിലനിധി തിര–
പ്പങ്ക വീശുന്ന മന്ദം,
പ്രേയാന്മാരൊത്തു ലാത്തും കുയിൽമൊഴികളൊഴു–
ക്കുന്ന സല്ലാപഗാഥാ–
പീയൂഷം; തോഴ! കായല്പുര സിനിമ, നമു–
ക്കൊന്നു നോക്കാം നടക്കൂ!

5. വിഫലമായ പുഷ്പാപചയസംരംഭം:

തങ്കത്തിങ്കൾത്തളികയുമെടു–
ത്തന്തി വന്നെത്തി, വാന–
ത്തിങ്കൽക്കൊണ്ടൽച്ചെടികളണിയും
താരകപ്പൂവറുക്കാൻ;
ശങ്കിച്ചുൾത്താരലിവില്ലയെ–
പ്പൂവു നുള്ളാനെടുക്കും
തൻ കൈത്താലം ജലധിയിലെറി–
ഞ്ഞോടി ബാഷ്പാവിലാംഗി.

6. ആപ്പീസിൽ അടുത്ത കസേരയിൽ ഇരുന്നു പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്ന വീലാസിനിയിൽ അനുരക്തനായ തോഴനെപ്പറ്റി:

കുന്തൽക്കുരിലുളിൻ ചൂരുൾക്കിടയിൽനി–
ന്നേത്തുന്ന മല്ലീമണം;
തേൻതുവും വചനങ്ങൾ കാതിനു വിരു–
ന്നൂട്ടുന്ന ദൈനംദിനം;
ചിന്താശക്തി നശിപ്പിമാറിടയില–
ക്കൺകോണടിപ്പിക്കുന്നു; മേ–
ലെന്തോഴുന്ന ഭയപ്പെടാനിരുവരുയ്
മാനേജരും മാരനും.

7. ഒരു സൈപരിണിയുടെ സമക്ഷത്തിൽ കാമുകന്റെ നിവേദനം:

ഒക്കുന്നുണ്ട ദിനാന്തദർശനസുഖം
നിത്യം, ചിലപ്പോൾ ജന–
ത്തിക്കില്ലെങ്കിലെനിപ്പു തെല്ലിട വലം–
വെപ്പാനുമെന്നീശ്വരി!
തക്കം കിട്ടുകിൽ നിൻ പ്രസാദമധുരം
ചുണ്ടിൽപ്പ്രതിപ്പിക്കുന്നതു–
ണ്ടെ,ക്യാകാംക്ഷയിലെന്നകം പിടകയാ–
ണെന്നാലുമെന്നോമലേ!

8. ഒരു ഒട്ടിനവർണ്ണന:

നീരന്ധ്രാംബുദമേചകപ്പുടവയാൽ
മെയ് മൂടി നീ സൂര്യനെ–

ത്താരേശപ്രതിബിംബമാക്കി വെറുതേ
പ്രാവൃഡ്ദിനപ്പെൺകൊടി!
വൈരക്കല്ലുകൾ കണ്ണടിയ്ക്കുമസിത–
പ്പുമ്പട്ടത്തെത്തുമാ
നേരില്ലാനിശയായ ചന്ദ്രമുഖിതൻ
ചന്തം കൊതിയ്ക്കുണ്ടെടോ!

9. ഒരു ഗ്രാമീണചിത്രം:

ആട്ടം കാതിലയോട്ട,മാട നനയെ–
ക്കാണും തുടയ്ക്കാഞ്ഞടി–
ച്ചീട്ടം കാർകഴലോട്ട, മഞ്ചിതരസം
ചാട്ടം മുലച്ചെപ്പൊട്ടം
പാടത്തെക്കുളവക്കിലപ്പടവ ത–
ല്ലീട്ടം ചലശ്രോണിയെ–
ക്കൂടക്കൂടെ മറിഞ്ഞുനോക്കി മറയും
മാത്താണ്ഡനും പാന്ഥനും.

10. പിറന്നാൾസ്സമ്മാനം:

കാലം കാമനു കത്തയച്ചു പതിനാ–
ലാം ജന്മനക്ഷത്രമാ
ലോലാംഗിയ്ക്കു തികഞ്ഞുവെന്നു; നവമാ–
മാ വാത്തകേട്ടംഗജൻ
നീലാംഭോജമിഴിയ്ക്കു നല്ല മിഴിവും,
മാറിന്നു പൂങ്കോരക–
ച്ചേലും, മുഗ്ധത പുഞ്ചിരിയ്ക്കു,മഴകെ–
ല്ലാറിന്നുമേറീടിനാൻ.

11. മുഗ്ധയെ എകാന്തസമാഗമത്തിനു ക്ഷണിയ്ക്കുന്ന കാമുകന്റെ ചാട്ടുകൃതി:

പാൽച്ചോറുണ്ണാതുതിക്കും പനിമതിയെ നിശാ–
ദേവിയൊക്കത്തെടുത്തീ–
പ്പാത്തട്ടിൻ നേക്കു നോക്കിപ്പതിവുപടിയുലാ–
ത്തുന്നതുണ്ടാവുമിപ്പോൾ;
പ്രാത്ഥിച്ചീടുന്നുമുണ്ടാം തവമുഖശശിയെ–
ച്ചെറു വെൺമേടയിങ്കൽ–
പ്പാത്താവൂ നിത്യമെന്നാ രജനി; വിജനമാം
മേടയിൽപ്പോകയല്ലീ ?

12. ക്ലാസ്സുമുറിയിലെ പരീക്ഷ:

ഏച്ചഞ്ചലിപ്പു, നെടുവീർപ്പു, വിനിദ്രഭാവം,
വിച്ഛിന്നചിന്തകൾ, വിനോദവിരക്തി, ഭക്തി,
ഇച്ചൊന്നതപ്പടി സതീത്ഥ്യരിലേറ്റിടും നി–
ന്നച്ഛാംഗഭംഗി കമലാക്ഷി! പരീക്ഷതന്നെ.

13. കഥകളി കണ്ട നായികയുടെ വേഷപ്പകർച്ച:

പാടത്താൾത്തിക്കുമൂലം ഘനകചപടലം
ധൂസരപ്രായമായും,
വാടിപ്പാരം വിളർത്തുള്ളൊരു മുഖകമലം
ജാഗരമ്ലാനമായും,
മൂടൽപ്പാഴ്മഞ്ഞിനാൽച്ചെന്തളിരധരപുടം
പൊട്ടിയും, ഹന്ത! മാര–
ക്രീഡാന്തത്തിൽക്കണക്കെക്കഥകളി കഴിയെ–
ക്കണ്ടു ഞാൻ കാന്തയാളെ.

14. നവോഢയെ വിവാഹാനന്തരപ്രഭാതത്തിൽ ഉശിച്ച നായകൻ തോഴനോട് പറയുന്നു:

നിന്നിദ്രപ്രഥമക്ഷപാന്തരവിനോ–
ദത്താൽ തളർന്നും, നെട്ടം–
കന്നൽക്കണ്ണുകളൽത്രപാപരവശം
ഭ്രലക്ഷ്യമായ് കുമ്പിയും,
ഹ്ലന്നാഡീസിരകൾക്കകം പുതിയതാം
പ്രേമത്തുടിപ്പാർന്നും, മ–
ന്നെന്നോമൽപ്രിയജായ ചായയുമെട്ട–
ത്തെത്തീടിനാൾ രാവിലെ.

15. മദനാർത്തനായ നായകന്റെ വിചാരം:

പാടാറുണ്ടവൾ മുന്യമെൻ കരളല–
ഞ്ഞുംമട്ടിതേ കീർത്തനം,
ചൂടാറുണ്ട നെടുംകുഴൽക്കണിയലായ്
മല്ലീമലർത്തൊത്തുകൾ;
ക്ലൂടാറുണ്ട നിശാമുഖത്തിനഴകി
മട്ടെങ്കിലും മന്മനം
തേടാറില്ലിതുപോലെ മന്മഥശര–
വ്യാമർദ്ദജന്യം ജ്വരം.

16. ഒരു ദിവസത്തെ അവധിയിൽ വീട്ടിൽ വന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥസ്നേഹിതനോട്:

കാണുന്നേരം വിഷ്ടപ്പൂങ്കണി ജനകനുമ–
മ്മയ്യും, മങ്ങാത്തമജന്മാ–
ക്കോണം, ചേലുള്ളൊരാർദ്രാശ്രുഭദിവസമിളം–

സോദരിയ്ക്കാദരിയ്ക്കാൻ,
പ്രാണേശിയ്ക്കെൻ സുഹൃത്തേ പുതിയൊരു തിരുനാ-
വായമാമാങ്ക; മേവം
ചേണേറും കേരളീയോത്സവഗണമയി നീ
നേടി നാളൊന്നിനാലേ.

17. നഴ്സിൽ ആസക്തനായ രോഗിയുടെ അന്തർഗതം:

തല്പത്തിന്നരികത്തണഞ്ഞിടുകിലെ-
ന്നുള്ളം തുടിയ്ക്കുന്നു, വൻ-
വീർപ്പേല്പുന്നു, മദീയനാഡി പരിശോ-
ധിയ്ക്കെപ്പനിയ്ക്കുന്നു മേ;
ഇപ്പാഥോജമനോഹരാനന വെറും-
നേഴ്സായിരിയ്ക്കുംവരെ-
ക്കൈപ്പേറുന്ന മരുന്നിനാലൊഴികയി-
ല്ലെന്നാമയം, നിശ്ചയം!

18. കരു ചാട്ടക്കാരി:

നാമന്യോന്യമലങ്കരിപ്പതിലെഴും
സൌഭാഗ്യപൂരം കവി-
സ്തോമം വാഴ്ത്തുവതത്ര കണ്ടറിക നീ-
യെന്നോതിയന്നാളിൽ ഞാൻ
ആമന്ദം മണിദർപ്പണത്തിനരിക-
ത്താനീതയാം ചമ്പക-
പ്പൂമെയ്യാളെയണച്ചു മാറൊടവളോ
കൺചിമ്മി ലജ്ജാഭരാൽ!

19. കവിവാക്യം— വ്രീളാതിരേകത്താൽ രാത്രി വ്യർത്ഥമാക്കിക്കളഞ്ഞ നായികയുടെ വിഷമാവസ്ഥ:

നീവീമോചനയാചകാനുകനെയാ
വ്രീളാഭിരാമാംഗി കൈ—
പ്പൂവാലൊട്ട തടുത്തുവെങ്കിലു, മല—
ച്ചേറുന്ന കാമാത്തിയാൽ
രാവൊട്ടക്കുമുറക്കൊഴിച്ചു മദന—
പ്പോരാടി സാങ്കല്പികം;
പാവം, രാവിലെയസ്സഖീജനപരി—
ഹാസത്തിനും പാത്രമായ്!

20. സ്നേഹിതന്റെ അനുരാഗപാത്രമായ മേരിയെപ്പറ്റി:

തുമിന്നൽക്കളി കോല്മുല്ലമിഴി—
ക്കോണേറു, വാർകുന്തള—
ക്കാർമേഘദ്യുതി, മഞ്ജുമന്ദഹസിത—
ത്തേൻചാറ,ലമ്മട്ടിതാ
ഹാ മൽത്തോഴഹൃദന്തചാതകതൃഷാ—
സംഹർത്രിയാം "മാരി"യാ—
യാ മുഗ്ധാംഗി ലസിപ്പു മേടയിലുലാ—
ത്തിക്കൊണ്ടു ദൈനംദിനം!

21. രാവിലെ സഖീജനങ്ങളുടെ 'ക്ലോസ്സിൽ' ഉത്തരം പറയാൻ കഴിയാതെ നായികയുടെ അവസ്ഥ:

"എന്നിട്ടെല്ലാവരും പോയറയിലിരുവരയ്
ഞാനുമദ്ദേഹവും" "ചൊ,—
ല്ലെന്നിട്ടെ"—"ൻ തോഴിമാരേ, ദയിതനൊടൊരുമി—
ച്ചത്ര ഞാൻ പോയ്ക്കിടന്നു"

"എന്നിട്ടെ" "ന്നിട്ട തേങ്ങാക്കുല;" "പറയു സഖീ"
യെന്ന നിബ്ബന്ധമായി–
ച്ചൊന്നപ്പോളുൾത്തുപാബന്ധുരമുഖകമലം
പൊത്തിയസ്സാധു കേണാൾ!

22. അഭിസാരിക:

അന്തിച്ചോപ്പൊളി മങ്ങിയെങ്കിലൊരില–
ച്ചീന്തിന്നാപോലും ഗ്രഹോ–
പാന്തം വിട്ടിടുവാൻ ഭയന്നൊഴിയുമാ
മാൻകണ്ണി രാപ്പാതിയിൽ
ധ്വാന്താക്രാന്തദുരന്തദുർഗ്ഗമപഥം
പിന്നിട്ടിടുന്നു—സ്മര
ഭ്രാന്തേ, നിന്നതിരെങ്ങു?—നിശ്ചിതരഹ–
സ്സങ്കേതമെത്തീടുവാൻ.

23. പ്രൌഢയായ നായിക സഖിയോട്:

ചുളിഞ്ഞ മൃദുമെത്തമേൽ
മുടിയഴിഞ്ഞു, ചിനാംശുകം
കിഴിഞ്ഞു മിഴി ചിമ്മി വേ–
ട്ടുണിയലാൻ, താന്താംഗിയായ്
കഴിഞ്ഞ രതിയോത്തുകൊ–
ണ്ടമേയുമെന്നെ വിണ്ടും പ്രിയൻ
പുണർന്നു, കിളിവാതിലിൽ–
പുലരിയെത്തിനോക്കുംവരെ!

24. ക്ലാസ്സിലെ വിരോധാഭാസം:

മാൻപേടക്കണ്ണു, മീനദ്ധ്വജവിജയപതാ–
കായിതം നീലകേശം,
പൊൻപൂ മങ്ങുന്നൊരംഗപ്രഭ, മദനമദോ–
ത്തുംഗകും ഭസ്തനങ്ങൾ,
വെമ്പിപ്പോം ശൈശവത്തിൻ മധുരിമയവശേ–
ഷിച്ച മുഗ്ധാസ്യ,മിപ്പെൺ–
പൂൺപെത്തുമ്പോൾ വിചിത്രം വിഷയവിമുഖ,രെ–
ല്ലാരുമാ ക്ലാസിലൊപ്പം.

25. ആത്മാർത്ഥത ഇല്ലാത്ത കാമുകനെപ്പറ്റി വഞ്ചിതയായ നായികയോട് സഖി:

പ്രേമോൽഫുല്ലവിലോചനാഞ്ചലവിലാ–
സത്താൽ തുറക്കുന്നതാ–
ക്കോമൽക്കോമളമാനസാലയകവാ–
ടം നീ സമുൽക്കണ്ഠയായ്
ആ മാന്യൻ തനതംഗകാന്തിയെ, നിലാ–
പ്പൂമന്ദഹാസത്തെ,യ–
ക്ഷാമം നൽകുവതുണ്ടയൽപ്രമദകൾ–
ക്കൌദായ്വുവാരാകരം!

26. ധൂർത്തനായ ചന്ദ്രന് ഒരു മുന്നറിയിപ്പ്:

നീഹാരശീതളവിഭാവരിയിൽ പ്രസന്ന–
താരാവലിസഹിതനായി വിനിദ്രനായി,

ഇന്നോ, ഭവാനുലകു ചുറ്റുകിലോ ചിരാഭി-
സംപീഡയാൽ ക്ഷയമനുക്രമമായ് പെരുക്കാ.

27. ബാല്യസഖി യൌവനയുക്തയായപ്പോൾ:

അക്ഷിദ്വന്ദ്വമനംഗസുന്ദരവിലാ-
സത്താൽ വിളങ്ങീടവേ,
വക്ഷോജങ്ങൾ വളർന്നയർന്നരുളവേ,
നാണം സ്ഫുരിച്ചീടവേ,
അക്ഷാമാംബുദകുന്തളം ഗുരുനിതം-
ബാലംബിയാകെ, ദ്ദയാ-
നിക്ഷേപം മമ കൊച്ചുതങ്കമലിവി-
ല്ലാപ്പെൺമുടിത്തങ്കമായ്!

28. പെണ്ണിന്റെ കണ്ണീരിന്റെ മുമ്പിൽ:

നീലക്കണ്ണു നിറച്ചു പൂങ്കവിളിനെ-
പ്പാടേ നനയ്ക്കും, തളിർ-
ച്ചേലേന്തും ചൊടി സങ്കടസ്ഫുരണമാ-
യയ്യോ! വിറപ്പിച്ചിടും,
മാലേറുംപടി വീർപ്പയച്ചു കരണം
നോക്കും, മനശ്ശക്തിയു-
ള്ളാളാണെങ്കിലുമെന്തു?—പെണ്ണഴല കാ-
ണിച്ചാൽ പതുങ്ങും പുമാൻ!

29. കായ്മയിട്ടൊന്നുമില്ല:

നേരം പത്തരയായിടുമ്പൊളവളം
ഞാനും പുഴയ്ക്കേത്തിടും;

മാരത്തിച്ചുട്ടകണ്ണുകൊണ്ടിരുവരും
നോക്കും കുളിയ്ക്കും വിധൌ;
പോരെങ്കിൽ ചില മന്ദഹാസമിടയിൽ—
ക്കൈമാറു; മല്ലാതെക—
ന്നോ രമ്യാംഗിയുമായെനിയ്ക്കൊരിടപാ—
ടില്ലേതുമെൻ തോഴരേ!

30. കുളപ്പുരയിൽവെച്ച്:

ഞാനൊറ്റയ്ക്കു കുളപ്പുരയ്ക്കകമിരു—
ന്നന്നെണ്ണ തേയ്ക്കുന്നതാ—
മേനം നോക്കിയകത്തു വന്ന മടിവി-
ട്ടദ്ദേഹമെൻ ദൈവമേ!
സ്നാനോപക്രമവേഷയാമിവളെയ-
ങ്ങാലിംഗനം ചെയ്കയെൻ
മാനം കാത്ത തുവത്തുവസ്തുമറിയാ-
തേകണ്ടഴിഞ്ഞു സഖി!

31. കാമുകന്റെ ശപഥം:

ചെന്താരഞ്ചും ചൊടിയ്ക്കുള്ളൊരു സുഷമ കെടാം,
കാഞ്ചവക്കുള്ളിളക്കും
നിൻ താരുണ്യം നശിയ്ക്കാം, തവ കഠിനകുച—
ച്ചെപ്പുലഞ്ഞാടിയേയ്ക്കാം;
സന്താപക്കാറിലോമൽപ്പനിമതികിരണ-
സ്ഫോരവും മാഞ്ഞുപോകാ;—
മെന്തായാലും നശിയ്ക്കില്ലനുപമസുഹൃണേ!
മാമകോൽകൃഷ്ടരാഗം.

32. ആദ്യസമാഗമസ്മരണ:

നിന്നാദ്യസ്മിത,മാദ്യചുംബന,മനാ-
സൃതസ്ഫുരന്മാധുരീ-
മന്ദാക്ഷം, പുളകാഞ്ചിതസ്തനയുഗം,
പ്രേമാഭിരാമാനനം,
കുന്ദാസ്രോത്സവചഞ്ചലൽപ്പുനിതം-
ബശ്രീ, സമാശ്ലേഷസം-
പന്നാനന്ദ—മഹോ! മനോഹരി, മരി-
പ്പിങ്കം സ്മരിപ്പിച്ചു നീ.

33. കാമദേവന്റെ ചതി:

തന്തോഴൻ മധുമാസമിങ്ങണകയു-
ണ്ടായീല; തദ്വാസിത-
പ്പൂന്തെന്നൽപ്പുതുതേരുമീ,ല്ലകമുല-
ച്ചിട്ടം നിലാവില്ലഹോ!
മാന്താരമ്പനധാമ്മികൻ പരിജനം
കൂടാതെഴുന്നള്ളിയെൻ
കാന്തൻ ദൂരഗനെന്നറി,ഞ്ഞുയിരെട്ട-
ക്കാൻമാത്രമീ രാത്രിയിൽ!

34. മുഗ്ധയായ നായകിയെപ്പറ്റി:

"മാരപ്പോരിനു മാറു കാട്ടി മുറിയേ-
റോക്കുള്ളൊരാസ്ത്രിയി-
ങ്ങാരാൽ തീക്കണ"മെന്നു തന്റെ സഖിമാ-
രോതിച്ചിരിപ്പിടവേ,

റാരഞ്ഛം സുരതോത്സവപ്രണിതമാ-
മംഗങ്ങളെക്കൈപ്പെടു-
ത്താരാൽ മൂടി മുഖം കുനിച്ചു നടകൊ
ണ്ടാളാ പ്രവാളാധരി.

35. വൈരൂധ്യം:

തണ്ണീർത്തുള്ളികൾ കത്തെഴുത്തുകടലാ-
സ്സിങ്കൽത്തെറിപ്പിച്ചു തൻ
കണ്ണീർമുത്തുകളെന്നു കാന്തനനുമാനി-
ച്ചുട്ടെയെന്നോത്തവൾ
കുണ്ണാൽ, താൻ തുടരുന്നൊരത്തൊഴിലിനെ
ശ്ലാഘിച്ചിട്ടം ദാസിതൻ
കണ്ണത്തിൽപ്പറയുന്നു ജാരനു മന-
സ്സന്തോഷസന്ദേശകം.

36. പ്രഭാതത്തിൽ:

ചെമ്പൊൽത്തളിക്കുംബളമൊന്നിലന്നു
പൊന്നുണ്ണി മാത്താണ്ഡനണഞ്ഞിരുന്നു;
തിരക്കരംകൊണ്ടു ഞൊടിച്ചിതാഴി,
കൊഞ്ചിച്ചിരിപ്പിച്ചു കിളിക്കിടാങ്ങൾ.

37. കാമിയ്ക്കുണ്ടെ ചില ദിവസങ്ങൾ:

രാമൻ ജാനകിയെ,പ്പിനാകിയുമയെ,—
ദ്ദാമോദരൻ ഭാമയെ,—
ക്കാമൻ ശ്രീരതിയേ, വലാരി ശചിയെ,—
ച്ചെന്താർമകൻ വാണിയെ,

കാമം വേട്ടനവദ്യസൌഖ്യനിചയം
പൂരിപ്പിക്കുമാറാക്കിയോ–
രാ മംഗല്യമുഹൂർത്തമുഖ്യദിവസ–
ങ്ങൾക്കായ് നമിപ്പൻ സഖേ!

38. നേരം പോയി, എന്നിട്ടും:

ദുശ്ശോദ്യൻമുദുഹാസമഞ്ജുളനതാ
വെൺതിങ്കളെത്തി, നിശാ-
സ്ത്രീശ്ശോരോജവിരാജമാനതിമിര-
ക്ഷൌമത്തെ വേറാക്കുവാൻ;
ദിഗ്വാരസ്തനകുംഭകുങ്കുമമണി-
ഞ്ഞാദിത്യനും യാത്രയായ്;
മുഗ്ധേ, നിന്റെ മുലപ്പടം തോട്ടകയും
ചെയ്തീല ഞാനിന്നിയും!

39. മൂന്നു കാവ്യങ്ങൾ:

ലാവണ്യൈകനിധാനമായ മഴവി–
ല്ലുണ്ടാക്കുവാൻ വാഷ്പിക-
ശ്രീയും സന്ധ്യ രചിപ്പുവാൻ തപനനും
ക്ലേശം സഹിപ്പീലയോ ?
രാവാകും കവയിത്രിയെത്ര സമയം
കുത്തിക്കുറിച്ചാണുഷഃ–
കാവ്യം തീർപ്പതു? ഭാവുകക്കവ രസം
നല്കീടിലെന്തത്ഭുതം?

40. കാത്തിരിപ്പിന്റെ സങ്കടം:

ആ മംഗല്യദിനം വിദൂരമധുമാ-
സാന്ത്യത്തിലേയ്ക്കൽക്കട-
പ്രേമത്തിൻ കഥയറ ബന്ധുനിവഹം
നീട്ടുന്നു നിഷ്കാരണം;
സൌമുഖ്യത്തൊടടുത്തിരുന്ന മലർമെ-
യ്യാളോ കൊട്ടംപ്പിളയാൽ
പൂമച്ചിന്നണിവാതിലിന്റെ പിറകിൽ—
ച്ചൂളുന്നു; മാപാപി ഞാൻ!

41. ഒപ്പം മുളച്ചിടിനവല്ലി പൂത്തു:

കണ്ടിട്ടാളെയറിഞ്ഞതില്ലിവളിളം—
കൈക്കുഞ്ഞു പ,ണ്ടിന്നു പൂ-
ത്തണ്ടാർസായകവൈജയന്തി തരുണാ—
ഹങ്കാരവിദ്ധ്വംസിനി;
മുണ്ടില്ലാ,തിറയത്തു വീതി കുറയും
ക്ഷുമ്പാളകക്കോണകം—
കൊണ്ടാ നഗ്നത തീർത്തുനിന്ന ശിശുവോ,—
യീ വിശ്വസമ്മോഹിനി?

42. കാമുകന്റെ വിഷുക്കണി:

വൈമല്യപ്രണയപ്രസന്നമധുര—
ഗ്രന്ഥം തദീയാനനം,
സോമാംശുസ്മിതമല്ലി വെള്ളരി, മണി—
ക്കണ്ണാടി ഗണ്ഡസ്ഥലം,

പ്രേമപ്പൊൽക്കതിർ വിന്നിട്ടും മിഴി കെടാ–
ദ്ദീപം, കണിപ്പൂവുതാ.
നീമെയ്യ്,മ്മിണി! ഹാ, വിഷുക്കണിയൊരു–
ക്കാൻ നീ മെനക്കെട്ടുവോ?

43. ഒരു സന്ധ്യാവർണ്ണനം:

അന്നത്തെദ്വിസേവശ്വരൻ വരുണദിക്–
പ്പെൺതയ്യലിൻ തയ്യലിൻ
സൌന്ദര്യം വെളിവാക്കിടുന്ന ശയനാ–
ഗാരത്തിലെത്തീടവേ
മന്ദം രാഗിണിയാ വധൂമണി മരു–
ത്തെത്തഴാലവൃന്തം ത്രപാ–
ഖിന്നം പീശി; യിരുട്ടുണ്ണിച്ചികുരബ–
ന്ധം കെട്ടഴിഞ്ഞു സ്വയം.

44. ജന്മാന്തരങ്ങൾ:

ശ്യാമാനന്തവിയൽപഥത്തിനഴകി–
ല്ലെന്നോർത്തു ശില്പജ്ഞയാം
ശ്രീമൽസന്ധ്യ സുവർണ്ണവർണ്ണമഷിയാൽ
ചിത്രം വരച്ചീടവേ,
വാമം ഹാ, വിധി, ദുർമ്മതിയ്ക്കുടിയിലായ്;
വീണ്ടും ജനിപ്പ കലാ–
പ്രേമത്താൽ മുഴമിയ്ക്കുവാൻ പുലരിയായ്
പ്രാച്യന്തരേ ശോചയായ്.

45. സാപേക്ഷതാസിദ്ധാന്തത്തിനൊരു തെളിവു്:

എന്നാത്മപ്രിയനായകൻ പിരിയവേ
ദുഃഖം സഹിയ്ക്കായ്കയാൽ
നിന്നെന്നോ ഘടികാര,മാളി! സമയം
സ്തംഭിച്ചു നില്പായിതോ?
മന്ദൻ ഹാ, രവി; യല്ല, ഞാൻ മൃതിയട–
ഞ്ഞാ ബ്രഹ്മലോകാന്തരേ
വന്നെന്നോ, ചുമരിൽകടപ്പതു വിധേ,
നിൻ നാട്ടപഞ്ചാംഗമോ?

46. കവി സൂര്യനിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെ കാണുന്നു:

കാവിച്ചേല, തുടുത്ത സാരി, രജത–
പ്പാവാട, നീലാംബരം
പൂവമ്പും പുടവത്തരങ്ങൾ പലതും
സന്ധ്യയ്ക്കു തുക്കീ ഹരി;
ആവിർമ്മോദവിഹംഗനാദമുരളീ–
ഗാനം പൊഴിയ്ക്കുന്നു, പ്രിയം
താവുംമട്ടു നിരന്നുകൂപ്പിയടിയിൽ–
പ്പൊൽത്താമരക്കയ്യുകൾ.

47. തോട്ടത്തിൽ ഒരു വിരഹി:

വാടിയ്ക്കുള്ളിലിതാ കുളിത്ത തളിരെ–
ന്നുള്ളം തളയ്ക്കുന്നു, മാൻ–
പേടക്കണ്ണി പിരിഞ്ഞശേഷമലരെൻ
കണ്ണിന്നു ഹാ, പാറലാ;

പാടേ ശീതളമാതളച്ചെടിനിഴൽ–
പ്പാടാന്ന മാരപ്പട–
പ്പാഠം തൻ പിടകൾക്കു നൽകിട്ടമരി–
പ്രാവെന്നരിപ്രാവുതാൻ!

48. നിങ്ങാത്ത സമയം കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ സിനിമാശാലയിലെത്തിയ കാമുകനും പറഞ്ഞ പറഞ്ഞ്:

പൂവിന്നമ്മ കൊടുത്തു മൂളമളികയ–
പ്പാത്താത്തനായന്ന പൂ–
ങ്കാവിൻ രമ്യതലം വെടിഞ്ഞൊരു ചല–
ച്ചിത്രാലയം പൂകവേ
ദൈവത്തിൻ ചതി! യങ്ങു കാമിനികളെ–
ച്ചുംബിച്ചുചുംബി, ച്ചലം–
ഭാവം വിട്ട ലയിപ്പുയാണു പലരും
ചിത്രത്തിലും ചുറ്റിലും!

9. പൂജയും സമാധിയും:

അച്ചുണ്ടിന്മേൽ കരിമ്പുവളമിഴിയിണമേൽ
നെറ്റിമേൽ നിന്നരോജ–
ച്ചെണ്ടിന്മേൽ നറുംപിച്ചകമലരണിയും
കാർകുഴൽപ്പിലിയിന്മേൽ,
അച്ചിച്ചാവു മനോഹാരിണി, മദനരസാ–
പൂർണ്ണമാം ചുംബനം ഞാൻ,
മൂർച്ചിച്ചാവു നിതാന്തം രതിമധുരസമാ–
ധിയ്ക്കുകം മാത്രനേരം!

50. സപ്ലം പലക്കം പലപ്പോഴുമൊക്കാറില്ല:

കണ്ടേനിന്നലെ ഞാൻ വിടർന്ന കമല–
ച്ചേലുള്ള നിന്നാനനം,
പൂണ്ടേൻ പൂവിതളൊത്ത പൊന്നുടലുടൻ
മാറോടണച്ചോമനേ!
ഉണ്ടായോരിഹലോകദുർല്ലഭസമാ–
ഹ്ലാദത്തിൽ നിൻ ചെന്തളിർ–
ച്ചുണ്ടത്തുമ്മ തരാൻ കുനിഞ്ഞു, കനിവി–
ല്ലയ്യോ കിനാവിന്നുമേ!

51. പ്രൌഢയായ നായിക സഖിയോട്:

ചാട്ടകുതിയ്ക്കിടമെങ്ങു? വീടിക തെറു–
ത്തീടാനുമൊത്തില്ല, ഞാൻ
ക്രീഡാതല്പമലങ്കരിയ്ക്കുമളവു–
ണ്ടദ്ദേഹമെന്നന്തികേ;
താടിയ്ക്കൊന്നു പിടിച്ചുയത്തിയധരം
ചുംബിയ്ക്കയെമ്പാട്ടമെൻ
നാഡിക്കെട്ടു തുടിച്ചു മൽസഖി; വിള–
ക്കുതാനുമോത്തല ഞാൻ.

52, കാമുകൻ ഒമ്പകറ്റം അയച്ചിരിക്കുന്നു:

ദൂരത്തേയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കുവാൻ മുതിരവേ,
നീറിത്തുടിയ്ക്കുന്നൊരെൻ
മാറിൽച്ചേർന്നു കരങ്ങളാൽ ഗളതലം
കെട്ടിപ്പിടി,ച്ചോമലേ,

ധൈര്യം വിട്ട ജലം നിറഞ്ഞ മിഴിയാ–
ലെന്നാസ്യമീക്ഷിച്ചു തേൻ
ചോരും വാഴ്ത്തലർ തന്ന നീ ദ്ധതരം
പുൽകുന്നതോമ്മിപ്പു ഞാൻ.

53. കണ്ണാസ്യത്തിപ്പടിയ്ക്കൽ:

ഒറക്കണ്ണ് പൊത്തി, മറേറ മിഴിയുടെ മുനായാ–
ലാഞ്ഞടിയ്ക്കാനൊരുങ്ങി–
ച്ചുറ്റും നോക്കുന്നിതിപ്പെൺമണി നയനചികി–
ത്സാലയദ്വാരഭൂവിൽ;
ഒറക്കൈക്കെട്ടി മാറേറക്കരപരിഘമുയ–
ത്തിത്തരക്കാരനില്ലാ–
ത്തുറ്റം കാണാച്ചു കയ്യാങ്കളിവിരുതനൊരു–
മ്പെട്ടനില്ക്കുന്നപോലെ.

54. പ്രണയവഞ്ചിതയായ പാവം:

താരുണ്യാങ്കുരണാഭിരമ്യതമദീ–
യാംഗങ്ങളിൽക്കണ്ട നാ–
ളാരമ്യാംഗനൊരാശ തോന്നി;യനുരാ–
ഗം താനതെന്നോത്തു ഞാൻ;
പാരിയ്ക്കും പ്രണയപ്രസക്തിയിതൊളി–
പ്പിച്ചില്ലയന്നൊന്നു;മി–
ന്നേരം ഹാ! കുചരിത്ര ഞാൻ; പുരുഷന–
ദ്ദേഹം മഹാമാന്യനും!

55. ഇതും സിനിമാത്തിയറ്ററിലെ സംഭവംതന്നെ:

താരുണ്യത്തിൻ തിളപ്പേ മതി തല തിരിയാൻ;
കാമബാണം തൊട്ടക്കും
നാരിപ്പൂൺപൊന്നടത്തെന്നടലിലുരസിയും–
കൊണ്ടി:– രുട്ടണ്ട ചുറ്റും;
പാരം പ്രേമക്കൊഴപ്പുള്ളൊരു കഥ സിനിമ–
ച്ചിത്ര; മെന്തിത്ര ചിത്രം!
കൈ രണ്ടും ചുണ്ടമപ്പെൺമണി കനിയുകയാൽ
സ്വർഗ്ഗസൌഖ്യം ഭുജിച്ചൂ!

56. സഹതാപാർഹയായ ഒരു കാമിനി:

പൊട്ടിപ്പെണ്ണൊന്ന മാതാ, വരിയ സഹജരെൻ
പ്രേമനിഷ്ഠയ്ക്ക പേർ ത–
ന്നിഷ്ടക്കുത്തെന്നു, പാഴായിവളുടെയഴകെ–
ന്നാറ തോഴീജനങ്ങൾ,
തുഷ്ട്യാ ചേരോട്ട ചേർന്ന ലളിതലതികയൊ–
ന്നെന്ന കാവ്യങ്ങൾ, നാട്ടാർ;
കഷ്ടം പ്രേമപ്രഭാവപ്രകൃതിയറിയുവാൻ
ഭുവിലാളില്ലയെന്നോ!

57. ദൂരയാത്രാവസരത്തിലെ വിചാരം:

പൂവഷ്ശ്രീ പൊഴിയുമമല–
ത്തുനിലാവിൽക്കളിപ്പൂ–
ങ്കാവിൽ, പൂവ്വസ്മരണ മധുരി–
പ്പിയ്ക്കുമേകാന്തദിക്കിൽ

ലാവും നേരം പുതിയ പുളകം
പൂണ്ട നിന്നെയ്, വിദൂരം
പോവും ഞാനെന്നിനിയൊരു ദിനം
കാണുമെൻ പ്രാണനാഥേ!

58. പ്രണയിനിയായ നായിക സഖിയോട് സാധൂകരിക്കുന്നു:

പാവം ഞാനഴകില്ലെനിയ്ക്കൊരറിവി,-
ല്ലെന്നിട്ടുമാശിപ്പു ഞാ-
നാവിത്തേശനെ, യംഗജോപമനെ,യാ
ജ്ഞാനപ്രദീപത്തിനെ:
കൈവല്യത്തിനു സാധുമത്യനഖില-
ബ്രഹ്മാണ്ഡനാഥന്റെ കാൽ-
പ്പൂവോക്കുന്നതസാദ്ധ്യമായ 'ദൂര'യെ-
ന്നോതുന്നതുണ്ടോ ജനം?

59. തിരുവാതിരക്കാലത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷത:

പൂവമ്പപ്പുതുവമ്പുപോൽ പരിമളം
ചിന്നിസ്ഫുടിയ്ക്കുന്ന മാ-
മ്പൂവാൽ മാധവമശ്വരത്തമലമാ-
മിന്ദുപ്രകാശത്തിനാൽ,
താവും തൈക്കുളിർകാറ്റിനാൽ ശിശിര,മീ
മട്ടേകകാലത്തു വിൺ-
ശ്രീ വാഴും തിരുവാതിരയ്ക്കു മലയാ-
ളം ഹാ, മനോമോഹനം!

60. വിശുദ്ധിയും ദൈവവിശ്വാസവും താൻപോരിമയും പരോപകാരപരതയും എല്ലാം ആശ്രയദോഷം മൂലം കളഞ്ഞു കുളിച്ച ഒരാളോട്:

തൃത്താവിൻ പരിശുദ്ധി, വിണ്ണു മുകരും
മൂദ്ധാവു, ദിക്കെട്ടിലും
കുത്താൻ നീളമെഴുന്ന കൊമ്പുക,ളിള–
ങ്ങേകും തണൽപ്പാട്ടകൾ,
ഇതഥം സർവ്വമഹത്വവും തികയുമെ–
ന്നാലേ! ഭവാനിപ്പുന–
പ്പൊത്തിൽക്കുടിയമൂലമെത്ര കൃശനായ്,
നിസ്തേജനായ്, നിന്ദ്യനായ്.

61. അല്പം ഉശിരുള്ള ഒരു നായിക:

ശങ്കിയ്ക്കാം പതി, നാണമറ്റ വധുവെ,–
ന്നാവട്ടെ; മീനാങ്കനോ–
ടങ്കം വെട്ടി നിലം പതിയ്ക്കുമൊരുവൾ–
ക്കെങ്ങുണ്ട മാനക്ഷയം?
ശൃംഗാരത്തികവിന്നുവേണ്ടി വദനം
താഴ്ത്താനു,മാദ്യം പരി–
ഷ്വംഗത്തിൽപ്പിടയാനുമാട കിഴിയെ–
ക്കേഴാനുമാളല്ല ഞാൻ!

62. സന്ധ്യയും രാത്രിയുടെ പകുതിയും ക്ലബ്ബിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുക പതിവാക്കിയ നായകനോട് നായിക:

അബ്ജസ്മേരമനോജ്ഞമുന്തിരിരസം
നല്ലും നുകർന്നിട്ടുവാൻ;

റബ്ബപ്പുകൾ കഞ്ഞുകത്തിനടിയിൽ–
ത്തിങ്ങുന്ന മദ്ദിയ്യുവാൻ;
നിബ്ബാധം പുതുനമ്മവാക്കുകളൊഴ–
ക്കീടുന്ന നിത്യം; ഭവൽ–
ക്കുബ്ബാകുന്ന സപത്നി പുണ്യവതി; ഹാ,
പാഴായി മജ്ജീവിതം.

63. ഒരു അന്യപദേശം ആശയാനുവാദം:

ശ്രീയെക്കൈവശമാക്കിനാൻ ഹരി, ഹരൻ
പൊന്നമ്പിളിക്കീറിനെ,–
പ്പീയൂഷത്തെ നിലിമ്പരുമ്പർപതിയ–
ച്ചിന്താമണിക്കല്ലിനെ;
ഏവം താൻ മുതലാകെയായിയലിവോ–
ടേകീടിലും, കൈവിരൽ–
പ്രായൻ കുംഭജനാചമിയ്യെയരുതെ–
ന്നോരിലൊരാളെങ്കിലും!

64. കാമുകനെ കുറ്റം പറഞ്ഞിട്ടെന്താണ്? യഥാർത്ഥശത്രു കാമയാണ്:

കണ്ണേറും, കരളുമാറ്റയരുമാ
മാറും മഴക്കാർ കരി–
ങ്കണ്ണോളം മുടിയും, തുടുത്ത ചൊടിയും,
മന്ദസ്മിതപ്രൌഢിയും,
കണ്ണാടിക്കവിളും, നുണക്കുഴികളും
കാണിച്ചു, കാണിച്ചകം
പുണ്ണാക്കും സ്മരണയ്ക്കു നേരു വരണം:
പാവം സ്മരൻ തോഴരേ!

65. നായികയുടെ പക്ഷത്തിൽ, പക്ഷേ, കാമൻതന്നെയാണപരാധി:

തെൻകാററാം തേരിലാണത്തിരുവടിയെഴുന-
ള്ളുന്നതുരൊക്കെ വെല്ലാൻ,
തണ്ടാർ, മാമ്പൂവ,ശോകപ്പൂതുമല,രവിടേ-
ന്നുള്ള ബാണങ്ങൾ തോഴി!
കൊണ്ടാട്ടം തോഴനുണ്ടൊക്ക,ഖിലജനമനോ-
ഹാരിയാകും വസന്തം,
മിണ്ടേണ്ടാ ശേഷമയ്യോ! കഠിനനു വിരഹി-
പ്രാണനാണ്ണുണ്ണ നിത്യം

66. വഞ്ചിതയായ നായികയുടെ വിലാപം:

നോട്ടം, പുഞ്ചിരി, പുസ്തകം, സ്തബക,മുൽ-
ക്കണ്ണാകുലം ലേഖനം,
ഫോട്ടോ, നിഷ്കൃടകോടിയിൽസ്സഖി!
രഹസ്സന്ദർശനം, ചുംബനം,
ഒട്ടും വിട്ടുകൊടുത്തിടാതിരുവരും
കൈമാറി; യദ്ദേഹമ-
ക്ലിഷ്ടം ഗർഭമെനിക്കു തന്നു പകരം
വാങ്ങാതെ പോയാൻ മഹാൻ!

67. കുമുദസന്ധ്യാവർണ്ണന:

നൈശാകാശവിശാലദീർഘികയിലേ-
ക്കുന്തിക്കുളിയ്ക്കുത്തി സോ-
ല്ലാസോദ്ധ്യപ്രമദാജനങ്ങളഴകിൻ
സൌവർണ്ണസമ്മുദ്രകൾ;

സാശം തദ്വയിതാവലോകനനിശ്ച-
ഡേച്ഛാകുലൻ ചന്ദ്രമ-
സ്സാശാകീർണ്ണമുകിൽപ്പടപ്പിനിടയിൽ-
പ്പങ്ങിപ്പിളങ്ങുന്നിതാ!

68. ആദ്യസന്ദർശനം:

പൂരക്കാലത്തു കാലത്തൊരു ശുഭദിവസം;
പാരമേക്കാവിലന്നെൻ
സ്ഫാരാനന്ദത്തിടമ്പാമൊരു ചെറുവനിതാ-
മുത്തിനെക്കണ്ടിതാദ്യം;
പൂരിയ്ക്കുന്നുത്സവത്തിന്നിടയിലെവിടെയോ
മാഞ്ഞു മാത്രയ്ക്കകം, നീ-
ദ്ധാരയ്ക്കുള്ളിൽക്കുടുങ്ങീടിന നറുകുസുമം-
പോലെയാപ്പേലവാംഗി!

69. വിരഹിണിയുടെ ചിത്രം:

കണ്ണാടിക്കവിളിൽപ്പൊഴിഞ്ഞ മിഴിനീർ-
മുത്തൊപ്പിയും, കത്തെട്ട-
ത്തന്നെത്തന്നെ നിനച്ചു മാറിനണിയായ്
ചുംബിച്ചുവെച്ചും ചിരം,
എന്നാശാമലർവല്ലിയമ്മിണിയിതാ
നിദ്രാവിയോഗജ്വര-
സ്പിന്നക്ഷീണകളേബരത്തൊട്ട ദിനം
പോക്കുന്നതായ് കാണ്മൂ ഞാൻ.

70. കണ്ണു കിട്ടാൻ വൈകിയപ്പോൾ:

ഓമൽപ്രാവിന്റെ വെള്ളിച്ചിറകിലപരമാം
തൂവൊളിത്തൂവലായും,
കൈമാറും ഗ്രന്ഥപംക്തിയ്ക്കിടയിലണിയലാം
പൊന്മയിൽപ്പീലിയായും
പൂമാലയ്ക്കുള്ളിലോമന്മധുപവടിവിലും,
പ്രേമപത്രങ്ങളെങ്ങും
സാമോദം സഞ്ചരിപ്പൂ; മുറുപടി തരുവാ-
നെന്തു വൈകിച്ചതെന്തോ?

71. സ്വപ്നബാധയെ തുടർന്ന് അപസ്മാരബാധയും:

നിശ്വാസം നിന്നതില്ലിന്നിയു,മലഘുവിയ-
പ്പാറിയീ,ലെൻ ലലാടം
നിശ്ലേഷം ശൂന്യ,മുദ്യദ്രതിരചിതനഖ-
പ്പാട്ട മായില്ല വേഗം;
വിശ്വാസക്കേടുതൻ കൂടൊരു കണവനെനി-
യ്ക്കുള്ളതിങ്ങെത്തി;യെന്തോ-
ന്നിശ്ശ്വാപഗ്രസ്ത ചെയ്യും? മദനസമ, നടി-
യ്ക്കാമപസ്മാരഗോഷ്ഠി.

72. കടൽപ്പുറത്തെ വിശേഷം:

മയ്യാദക്കേട്ട നോക്കാ,തിമയണ്ണുമിള-
ക്കാതെ സർവ്വം മറന്നാ
മയ്യേലുംകണ്ണിയാൾതന്നവയവസുഷമാ-
പൂരമസ്സന്ധ്യതോറും

അയ്യമ്പാവേശകമ്പാശയമൊട്ട നകരാ–
താ വഴിയ്ക്കെന്നുമാരും
ചെയ്യാറില്ലാ പ്രയാണം, ചട്ടലമിഴി കടൽ–
ക്കാറു കൊള്ളുന്ന നേരം.

73. കവിതാ വനിതാ ചൈവ:

വൃത്തോത്തുംഗകുചങ്ങ,ളഗ്ഗുരുനിതം–
ബം, കാകളീമാധുരീ–
സത്താം ശബ്ദസുഖം, പ്രസാദ,മുചിതാ–
ലങ്കാരസമ്പന്നത,
ഇത്ഥം കോമളിമാവിണങ്ങുമവളെ–
ക്കാണുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ–
ക്കത്യന്തം കവിതയ്ക്കു ശക്തിയുളവാ–
കാഞ്ഞാലതാണത്ഭുതം!

74, കാമുകന്റെ അഭംഗോവം:

ആറിന്റെ വക്കിലൊരു കൊച്ചുഗൃഹം, കുളിത്ത
കാറത്തുലഞ്ഞിടുമിലഞ്ഞിയെഴുന്ന മുറ്റം,
കൊറിന്നു വേണ്ട വക, പുസ്തകപംക്തി, തങ്ക–
മാറുള്ള നീയരികി,ലന്നലകെന്റെ നാകം.

75. നായിക ഊഞ്ഞാലാടുന്നതെന്തിനു് എന്നു്:

പ്രാതസ്സന്ധ്യയിലാതിരക്കുളി കഴി–
ഞ്ഞച്ഛാംബരാഡംബരോ–
പേതം നീ കുളിർകുങ്കുമക്കുറിയുമി–
ട്ടൂഞ്ഞാലിലേറി പ്രിയേ!

വാതോച്ചാലിതകേശമൊത്തഴകൊടാ–
ഞ്ഞാട്ടുന്നത,ച്ചിത്രകൃ–
ന്നേതാവാം രവിവമ്മയെപ്പരിഹസി–
പ്പാനെന്നു തോന്നുന്നു മേ!

76. കാലാന്തരാക്ഷമയായ കാമിനിയുടെ വിലാപം:

അച്ഛിന്നപ്രേമവാങ്മാധുരിയൊഴുകുമെഴു–
ത്തെന്തിനാ,ണെന്തിനാവോ
തച്ഛായാചിത്രമാത്രപ്രതിഫലിതമനോ–
ജന്മസൌന്ദര്യവാഞ്ഛം
സച്ഛന്ദം മച്ഛരത്യുത്സവമദനമണി–
ക്കോവിലാക്കേണ്ട ചൈത്ര–
സച്ഛജ്യോത്സ്നാപ്രകാശപ്പൊലിമയിലുയിർ വ–
റുമ്പൊഴെ,ന്നിഷ്ടതോഴി!

77. സ്വർഗ്ഗം ഭൂമിയിൽത്തന്നെ:

ഇപ്പാരിങ്കലലഭ്യമാമമൃതൊഴു–
ക്കും ചുണ്ടു ചുണ്ടത്തു, വിൺ–
തോപ്പിൻ വാർമണമാന്ന നിശ്വസിതമെൻ
ചുറ്റും ശ്വസിച്ചീടുവാൻ,
സപ്രേമാപ്തിതബാഹുകല്പലതയെൻ
കണ്ഠത്തി,ലെന്തിന്നു ഞാ–
നപ്പോർ കേട്ട വിദൂരനാകസുഖമാ–
ശിഷ്യുന്നു നീ വാഴ്കവേ!

78. എല്ലാ ഉപായങ്ങളും വ്യർത്ഥമായെന്ന് നായിക:

നീളം കൂടിയ നിലനേത്രയുഗളം—
കൊണ്ടെന്തു സാധിപ്പു,മി—
ന്നോളം നോക്കിയതൊന്നുമേ സഖി ഫലി—
ച്ചീ,ലെന്റെ സംഗീതവും;
ആളില്ലാതൊരിടത്തിരുന്നിരുവരും
ശാകുന്തളം നോക്കി;യെ—
ന്നാളദ്ദേഹം; അനങ്ങിയീ, ല്ലൊരു കുല—
സ്ത്രീയെന്തു ചെയ്യാമിനി?

79. അരസികേഷു കവിത്വനിവേദനം:

കണ്ടാൽ കോമളനാ,ണപൂർവ്വധിഷണാ—
സാമർത്ഥ്യമുണ്ടെ,ങ്കിലും
കൊണ്ടാടാൻ മടി കാമുകന്റെ നിലയിൽ;
പ്രാഗല്ഭ്യമില്ലല്പവും:
രണ്ടാൾ ഞങ്ങൾ തനിച്ചിരിപ്പുമളവാ—
വിദ്യുൽപ്രദീപം കെടാ—
തുണ്ടായോരു നിമിത്തമോർത്തു സമയം
പാഴാക്കിയായാൾ സഖി!

80. അനുജനിയും ജ്യേഷ്ഠനും:

തേരോടിപ്പിക്കുടക്കൺമുന കണവനില—
ച്ചിച്ചതേയുള്ള ധീരം
പോരാടിപ്പിപ്പുവാൻ തൻസ്വജനമഹിതമായ്—
ക്കണ്ട നേരം സുഭദ്ര;

തേരോടിയ്ക്കുകിരീടിയ്ക്കുഖിലപതി മിന–
ക്കെട്ട വേദാന്തചിന്താ–
സാരം ചൊല്ലേണ്ടിവന്നു; കമനിയുടെ കട–
ക്കണ്ണു ഗീതയ്ക്കു മീതെ!

81. പ്രണയകുപിതയായ നായികയോട് സഖി:

പേരാൽ, മെയ്യൊളിയാൽ, നരന്റെ ഹൃദയം
കക്കും മിടുക്കാല,ല–
ങ്കാരത്താൽ, പരിശുദ്ധിയാൽ, പദവിയാൽ
നീ തങ്കമെൻ തങ്കമേ!
പോരാഞ്ഞക്കറിനതാവും ഘനവുമാ–
ന്നപ്പേരു നേരാക്കുവാ–
നാരംഭിയ്ക്കുകയോ, വഹിപ്പതതി–
നോ, നാഥകുലീഷ്യാഭരം?

82. ക്ഷേത്രസന്നിധിയിലെ കലഹം:

കൺകോണാലുഴറുള്ളിളക്കി, ഗജയാ–
നത്താൽ നിരത്തി,ത്തനി–
ത്തങ്കപ്പുന്തനുകാന്തിയാലതനുവി–
ത്താരാൽ വിതച്ചു,ശ്രമം
ശൃംഗാരസ്മിതമായ പാൽമഴ പൊഴി–
ച്ചീ ക്ഷേത്രവാടാന്തരേ
തങ്കം സുന്ദരിയായ മാന്മഥകൃഷി–
ക്കാരത്തിയാരാണവൾ?

83. വിരഹിയായ നായകൻ നായികയോട്:

മൌനം പൂണ്ട മനം കലങ്ങി മിഴിനീർ
തുകിക്കിടക്കാതെ നീ,
ഞാനില്ലെന്നു നിനച്ചു മെത്തനടവിൽ
സ്വച്ഛന്ദമായോമനേ!
നാന്യരിൽക്കുറയാതെ നാഴിക നട്ട–
ക്കുണ്ടെങ്കിലെന്ത,തുതം!
ഞാനിന്നും തവ കോസറിപ്പകൃതിമേൽ–
ത്തന്നേ നയിപ്പു നിശാം.

84. അഭിലാഷവിപ്രലംഭം:

മാനും താമരയും തൊഴുന്ന നയനം,
കാറിന്നകം കാറിടം
കാൽനക്കും മുടി, ചക്രവാകമിഥുനം–
പോലുള്ള പോർക്കൊങ്കകൾ,
മാനം മാനസഹംസപാളി കളയും
യാനം – മനോരമ്യയാ–
മേനാം പൂന്തിനേനമെന്നണയുമെ–
ന്നാൽക്കണ്ടു തേടുന്നു ഞാൻ.

85. ശൈലകളിൽ പോകുന്ന ഒരു മദ്ധ്യമയെ കണ്ടിട്ട്:

താണുന്നുന്ന നിതംബസഞ്ചലനവും,
വിസ്രസ്തധമ്മില്ലവും,
ക്ഷീണിച്ചുള്ള കിതപ്പു,മാശ്രമജലാ–
സിക്താസ്യവും കാണുകിൽ

ക്ഷണപ്പൊൺമണിയീ വിലാസിനി സഖേ,
സൈക്കിൾപ്രയാണച്ചുലാൽ
കാണിപ്പു പുരുഷായിതാഞ്ചിതരതി–
പ്രാഗല്ഭ്യമെന്നോർത്തുപോം.

86. കാമുകന്റെ "അപ്പോട്ടിമേറനം":

"ചൂടേറിത്തല കാഞ്ഞുപോം,യുടൽ മെലി–
ഞ്ഞിയ്യാൾ ശവപ്രായമായ്,
പാടാണങ്ങൊരു പെണ്ണിനായന്നുദിനം
പാഠാലയപ്പാതയിൽ,"
നാണംകെപ്പറയുന്നൊരീ സ്ഥിതിയെനി–
യ്ക്കുണ്ടെങ്കിലെൻ പ്രേമമ–
പ്പാടേ തള്ളുകിലെന്റെ ഭാവിയെ നിന–
ച്ചുൽക്കണ്ഠ വേണ്ടോമലേ!

87. പട്ട നല്ലതാണെന്നു്:

വ്യാമോഹപ്രദമായ്, സദാചരണബോ–
ധത്തെക്കെട്ടുകുന്നതായ്,
കാമോന്മാദമണപ്പതായ്, പുരജനം
വീക്ഷിയ്ക്കുയത്തനവിയെ
ഓമ്മിച്ചാരഭിനന്ദനീയമുലകിൻ
ശ്ലോഷ്യാംഗനാരീതി, മേൽ
ക്ഷോമം ബാലികമാക്കു പാഠനിലയം
പ്രത്യേകമെന്നും തദാ.

88. ദീനബന്ധു സി. എഫ്. ആൻഡ്രൂസ് മരിച്ചപ്പോൾ:

ദീനസ്നേഹാനുകമ്പാമൃതമധുരസര–
സ്സാണു തച്ചിത്തമാത്മ–
ജ്ഞാനംകൊണ്ടാഷ്ടഭുവിൻ സമുചിതസുതനാ,–
ണൽപ്രിയംകൊണ്ടുമൊപ്പം;
താനാക്കും സൌഹൃദത്തേൻ നിറയുമലരണി–
ത്തൊത്തു; നിഗ്രഹാർത്ഥസേവാ–
ലീനൻ ക്രിസ്തുപ്പിതാന്തഃകരണനുലകുപേ–
ക്ഷിച്ചിതാൻഡ്രൂസ്മഹർഷി!

89. ഒരു പ്രഭാതവർണ്ണനം:

രാവാകെത്തിമിരച്ചുടക്കുളിരണി–
പ്പൂമച്ചകത്താ, രഹ–
സ്യാവശ്യം നിറവേറിയോരു രവിയെ–
ക്കാകാരവം കേൾക്കവേ,
നിവിപ്പട്ടൊരുമട്ടത്തു പുലരി–
പ്പെണ്ണാൾ കിഴക്കേപ്പുറ–
ക്കൈവാതിൽപ്പൊളിമാഴ്ക്കുമായിത വെളി–
സ്സാക്കുന്നു നിശ്ശബ്ദമായ്!

90. ഒരു ഗ്രാമീണസന്ധ്യാവർണ്ണനം:

ചെന്നീരാളപ്പുതപ്പിട്ടരിയ വരുണദിക്–
പ്പെണ്ണൊടൊത്തുമ്മറത്തു–
ല്ലന്നാമോദം പതുക്കെപ്പികകളുമുടനാ–
ദത്തിൽ നാമം ജപിച്ചു്,

മുന്നിൽ കാദംബരിപ്പെണ്ണരിമയൊട്ടു കളി–
പ്പിച്ചിട്ടന്നിന്ദുലേഖ–
പ്പൊന്നോമൽക്കുഞ്ഞിനെപ്പാത്തലാലുകുകിയായ്
സാന്ധ്യസൂര്യൻ വസിപ്പൂ!

91. വിഡ്ഢികം, വിഡ്ഢികം:

ആദിയുള്ളതുമാണതാനുമഴകു–
ള്ളൊരാമയും ഞാനുമാ–
മോദിച്ചു കുസുമായുധന്റെ കഥയേ
മിണ്ടാതെ രണ്ടാഴ്ചകൾ;
സാധിയ്ക്കാത്തതിലാശവെച്ചു ഹൃദയം
പുണ്ണാക്കിയെന്നിങ്ങിവൻ,
ചോദിയ്ക്കാതനുകൂലയെന്നു പറവാൻ
ശങ്കിച്ചുകൊണ്ടങ്ങവൾ.

92. ധൈര്യം എത്രത്തോളമാവാം എന്നു്:

കൈ തട്ടാം മെയ്തൊട്ടുമ്പോൾ, കിതവനു വദനം
ചുംബനത്തിന്നായച്ചീ–
ടാതെ വെട്ടിത്തിരിയ്ക്കാം, വിഗതകരുണമായ്
പോകുവാൻ ഞാൻ കഥിയ്ക്കാം,
വിതായാസം കരഞ്ഞസ്സുമുഖനടി പിടി–
"ച്ചോമനേ, നീ ക്ഷമിയ്ക്കു"–
ന്നോതിടുമ്പോൾ മനസ്സിൽ കഠിനത നിലനിൽ–
ക്കുന്നതില്ലെന്റെ തോഴീ!

93. കളിച്ചുവരുന്ന ഒരു യുവതിയെ കണ്ടിട്ട്:

പിന്നിൽ കെട്ടിയ വാർമുടിയ്ക്കിടയിലെ–
ത്തുത്താവലത്തുണ്ടിലും
നിന്നാച്ഛാദിതമാമലസ്തനയുഗ–
ദ്വന്ദ്വക്കണ്ണിണത്തുമ്പിലും
ധന്യേ! നിൻ ഗതിയിൽ കുറച്ചിളകിട്ടും
നാസാമണിത്തെല്ലിലും
മിന്നുന്ന സരസീരുഹാസ്ത്രകവിത–
ന്നുദ്യൽപദപ്രാഭവം.

94. വഴിയിലെ ആപത്ത്:

ഭ്രരിസ്സാരമദം നിറഞ്ഞുവഴിയും
നൽത്താമരത്താർമിഴി–
ക്കുരമ്പാൽ കുറി നോക്കിയെയ്യു തരുണ–
സ്വാന്തം തുളയ്ക്കും കളി
കാരുണ്യക്കുളിരറ്റൊരംഗനയതാ
വീട്ടിന്റെ മുറ്റത്തു നി–
ന്നാരംഭിച്ചിതു പാന്ഥ, നീ വഴി വള–
ഞ്ഞാലും മടങ്ങീടുക!

95. ഓമ്മയിൽനിന്നൊരു രംഗം:

നിൻ ചാരത്തു നിതംബിനീതിലകമേ!
സൌരഭ്യതൈലത്തിനാൽ
പൂഞ്ചായൽക്കു മിനുക്കുവേല തുടരും
തോഴീജനം നില്ക്കവേ

ചഞ്ചൽക്കണ്ണുകൾ മാളികമുറ്റത്തെ-
യ്യെന്നെക്കടാക്ഷിയ്ക്കുവാൻ
തഞ്ചത്തിൽക്കിളരും മനസ്സു കവരും
രംഗം മറക്കില്ല ഞാൻ.

96. കാമുകന്റെ പ്രാർത്ഥന:

താഴംപൂവുടൽ പോർമുലച്ചുമടിനാ-
ലാനമ്രമായ് വിൺപുഴ-
പ്പൂഴിപ്പാടിലിളംമരാളവധുവെ-
പ്പോലേ നടന്നോമലാൾ
ആഴിപ്പൊൻമണലിൽദ്വിനാന്തസുഖസ-
ഞ്ചാരത്തിനെത്തുമ്പൊഴ-
ക്കേഴക്കൺമുന ചെറുനേരമിവനിൽ-
ച്ചേരാവു ചെതോഹരം!

97. മറക്കാത്ത ഒരു രംഗം:

ശ്യാമച്ഛായാനിബിഡതരുമൂ-
ലത്തിൽ നീഹാരബിന്ദും-
സ്തോമക്കുന്നസ്ഥലിയിലിമ വെ-
ട്ടാതെ വീപ്പൊട്ടടക്കി
ഓമൽക്കയ്യാൽക്കതകവൾ തുറ-
ക്കുന്നതും പാത്തു രാവിൻ
യാമം പോക്കും സ്മരണ മരണ-
ത്തോളവും നിണ്ട നില്ക്കും.

98. സൂര്യനയിലുള്ള മറൊരു ചിത്രം:

വീരാളിപ്പുത പുല്ലുപായയിലിടം–
കൈത്തണ്ട താങ്ങും മുഖ–
ത്തൊരൊന്നല്പമുയത്തിയബ്ജമിഴിയാൽ
സുസ്വാഗതം ചൊല്ലിയും
സൈരം കാറടിയിൽപ്പറന്ന തുകിലിൻ
ദുശ്ചേഷ്ടിതത്തെക്കുറി–
ച്ചോരാതേയുമവൾക്കെഴുന്നൊരു കിട–
പ്പുള്ളിൽക്കിടപ്പുണ്ടു മേ.

99. യാത്രോദ്യുക്തനായ കാമുകൻ:

പോയാലെന്നെ നിനച്ചുകൊണ്ടു ചില നാൾ
കണ്ണീർ പൊഴിയ്ക്കും, ക്രമാൽ
സ്ഥായിപ്പെട്ടിടുമന്യനോ,ടിവനെയെൻ
തങ്കം മറക്കും ദുഢം:
ശ്രീയാളും മലർവല്ലിയെത്ര നിമിഷം
തന്നോമനപ്പൂങ്കിളി–
പ്പേയാൻ പോവുകിൽ നിന്നുഴന്ന തലത–
ല്ലിട്ടം നികുഞ്ജാന്തരേ?

100. ഒരു സന്ധ്യാവർണ്ണനം:

നീരാവിച്ചുടയാൽപ്പുതച്ചു ജലജ–
ക്കണ്ണ് മൂടി നിദ്രയ്ക്കു ത–
യ്യാറാം പത്മിനിയെ പ്രസന്നഹസിതം
സാകൂതമീക്ഷിച്ചിതാ,

താരേശൻ നിജരാത്രിയോടണയുവാൻ
പോകും വഴിയ്ക്കു,ത്ത ധി–
ക്കാരം, ഹൈമകരം പ്രലോഭനകരം
നീട്ടുന്ന നിർല്ലജ്ജനായ്!

101. ബ്രഹ്മസന്താനഭീരുവിന്റെ സമാധാനം:

പൊന്തിപ്പൊന്തിയനന്തവിഷ്ണുപദസ–
മ്പക്കം പുലർത്തീടുമീ–
ത്തന്തപ്പൂവിനുമുണ്ടരയ്ക്കു പിടിക്കു–
ടാൻ നല്ലിളംചക്കകൾ
ഏറ്റുന്നുണ്ടതുപോലെയച്ചുമലിലും
"പ്രാരബ്ധ"മെന്നാലുമി–
ല്ലുന്തസ്സിന്നു കുലുക്ക,മിത്തരു തരും
പാഠം പഠിയ്ക്കുമെടോ!

102. കരു വിലാസിനിയെക്കണ്ടിട്ട്:

മീൻതുള്ളും ചന്തമേന്തും മിഴിയുടെ മുനയാ–
ലംഗജക്കമ്പി വിട്ടും
പൂന്തേനിൽപ്പൂന്തിട്ടും വാക്കുകളകമലരിൽ–
ച്ചെന്നു നള്ളാനയച്ചും
കാന്തത്തിൽക്കാരിരുമ്പിൻ പൊടിയടരരോ–
യൊട്ടിടുംപോലെ യൂനാം
സ്വാന്തം തന്നോടു ചേർക്കും മൃദുഹസിതമുതി–
ർത്തും നടക്കുന്ന നിയാർ?

103. ആനന്ദം ഇന്നും:

ഈറൻ മാറാനകത്തെത്തിയ സമയമുറ–
ക്കം നടിയ്ക്കുന്നൊരെന്നെ–
ത്തീരെത്തോല്പിച്ചു നീ,യോവറയതിലഭയം
തേടിയോരാദ്യകാലം
സൈരം വിസ്രബ്ധമാരോത്സവലളിതകലാ–
ഭിന്നശൈലീവിശേഷോ–
ദാരാനന്ദം സദയിപ്പൂ സ്മരണയിലുയരു–
ന്നുണ്ടെനിയ്ക്കിന്നു കാന്തേ!

104. ഉപസംഹരിയ്ക്കപ്പെട്ട പ്രശ്നം:

ഹൃദ്യാഹംകൊണ്ടു പൊള്ളും മമ തനു വിരിമാ–
റിങ്കലപ്പിയ്ക്കയോ, ഞാ–
നദ്ദേഹത്തിൻെറയാത്മാർത്ഥ സഖി! പരിശോ–
ധിയ്ക്കയോ വേണ്ടതാദ്യം?
ബുദ്ധിയ്ക്കും മദ്വികാരോത്തരളിതഹൃദയ–
ത്തിന്നുമുണ്ടായ തക്കം
ശ്രദ്ധിയ്ക്കാതെന്നെയസ്സാഹസി—ചലിതലതാ–
കുഞ്ജമോതട്ടെ ശേഷം.

105. സത്യം മറപ്പിയ്ക്കുന്ന സമാഗമം:

പുല്ലാനിക്കാട്ട, ചെങ്കൽക്കുഴിക.ളിടവിടാ–
തുള്ള പേമാരി, കൂപ്പി–
ച്ചില്ലോടൊക്കും ചരൽക്കല്ലുക,ളിരു,ളുരസൽ–
പ്പാറ, ക്രൂരമുള്ളുവേലി

കല്യേ! പിന്നിട്ടതെല്ലാം തവ കരവലയാ–
സ്പഷ്ടനികപാണപൂവ്വം
മെല്ലേ മെല്ലേ തുറക്കും കതകിനകമണ–
ഞ്ഞപ്പൊഴേയ്ക്കും മറന്നേൻ.

106 നാടകം തുടങ്ങി:

മന്ദം വന്നെത്തി സന്ധ്യാനടി ദിനകരനാം
സൂത്രധാരൻ വിളിയ്ക്കേ;–
പ്പൊന്നാരപ്പൂങ്കിളിത്തുമൊഴിയിലിരുവരും
പാടി വാസന്തകീർത്തി;
മന്നൻ താരാവലീനായകനുചിതരസ–
സ്ഫൂർത്തി ദീക്ഷിച്ചരങ്ങ–
ത്തിന്നും പ്രത്യക്ഷനായീ സഭികജനമനഃ–
കൈരവാനന്ദമൂർത്തി.

107. ഒരു വിലാസിനിയുടെ ശ്ലിഷ്ടതരമായ ഡിസ്പോസൽ ഓഫ് ഫയൽസ്:

അ"പ്പെൺക്ലാക്കിന്റെ" ലോലാംഗുലികളിലമരും
പെൻമുനയുന്നമായി–
ട്ടേല്പിയ്ക്കപ്പെട്ട കായ്വാലയലിഖിതശതം
കാത്തു മുന്നിൽക്കിടക്കെ
അപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ടു ചുറ്റും മറുപടികൾ മനോ–
ജന്മസങ്കല്പവേഗം
കല്പിയ്ക്കുംപോലെ കൂട്ടിപ്പരലുകളിടയും
കൺമുനത്തെല്ലിനാലേ.

103. ടെലഫോൺഗേളിൽ അനുരക്തനായ തോഴന്റെ അഭിലാഷം:

വണ്ടാവാൻ കൊതിപൂണ്ടുപോലൊരരചൻ,
തൻ 'കാതലി'ക്കൈമലർ–
ച്ചെണ്ടാവാനപരൻ, പുതച്ച കസവിൻ–
മുണ്ടാകുവാൻ മറെറാരാൾ,
ചുണ്ടത്തേത്തുണയാനുമസ്സുമുഖിത–
ന്നുച്ഛ്വസസൌരഭ്യമുൾ–
ക്കൊണ്ടീടാനുമനർഘഭാഗ്യമിയലും
'ഫോണാ'കുവാൻ തോഴനും!

109. അനുരാഗതീവ്രതയിൽ സാധാരണ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാവുള്ള കണ്മറിമുഖത യിൽ കാണാത്തതിന്റെ കാരണത്തെ നേരേ മുൻഭാഗത്തുള്ള സീറ്റിൽ ഇരിക്കുന്ന പ്രേമപാത്രത്തിനോട് നായകൻ പറയുന്നു:

ചിത്തം നീ ചൂഴ്ന്നെടുക്കാം മിഴിമുനകളയ–
ച്ചെങ്കിലും നേക്കിരുന്നാൽ
ചിത്രം! ഞാൻ നല്ല കൈവേഗത കലരുമൊരാ–
ഫീസറായ്ത്തീർന്നുപോകും!
അത്രത്രയ്ക്കു മേശയ്ക്കുപരി കുമിയുമീ
ഫൈലൊ * ഴിയ്ക്കാതിരുന്നാൽ
പ്രത്യക്ഷം നിൻ മനോമോഹനമുഖകമലം
കാണുവാൻ സാദ്ധ്യമാമോ?

110. ആഫീസിലുണ്ടായ പുതിയ പരിവർത്തനങ്ങൾ:

നിത്യക്ഷൌരകലാഭിരാമചിബുകം
വെൺപൌഡറാർന്നു; ചലൽ–

* Files

ചിത്രം നോക്കി വരച്ചു മീശ പലരും:
മാനേജർ 'ബുഷ്ക്കോട്ടി'ലായ്;
പുത്തൻസംസ്കൃതി വാക്കിലും നടയിലും
പ്രത്യക്ഷമായ്. ലേഡിമാ–
രുദ്യോഗത്തിനു വന്നമൂലമുളവാ–
യാഫീസിനന്തസ്സുകൾ.

111. ടെലിഫോൺക്ലാക്കായി ഒരു കളകണ്ഠിയെ നിയമിച്ചപ്പോൾ:

മുമ്പെന്നും പരുഷസ്വരത്തിനുറവാം
ഫോണിങ്കൽ വീണസ്വരം
കുമ്പിട്ടീടിന വാക്കു കേട്ട നഗരം
മൊത്തത്തിലസ്വസ്ഥമായ്:
ഇമ്പത്തോട്ടു,രുകൊതുകത്തൊട്ടു,ടലിൽ–
ക്കോരിത്തരിപ്പോട,ക–
ക്കമ്പത്തോട്ട നുകർന്നു 'കായ്യ്'മനുരാ–
ഗാലാപനംപോലവർ!

112. മഹനാട്ടിലെരു വീരഹീ:

തുലാമാസാന്ത്യത്തിൽത്തുഹിനകിരണൻ തുകിടുമിളം–
നിലാവാം പാലാലിയുലകമഖിലം വെണ്മയണിയേ
തെളുങ്കത്തിപ്പെണ്ണേ! *പികമധുരസംഗിതമധുവാ–
ലുലയ്ക്കുന്നെൻ ചിത്തം; മദനനുദയൻ ഞാൻ വീര
ഹിയും!

* പട്ടണത്തിന്റെ നടുക്കു് ഉദ്ദീപനവിഭാവത്തിനു സഹകരിയ്ക്കുവാൻ രാക്കയിലുകഠം കൂട്ടാക്കാത്തതുകൊണ്ടു് അയൽവീട്ടിലെ തെലുങ്കത്തിയെ സഹായത്തിനു വിളിയ്ക്കേണ്ടിവന്നതാണു്.

ശുദ്ധിപത്രം

പേജ്	വരി	സുബദ്ധം
15	2	വേലപ്പെണ്ണടി
21	4	ണ്ടിപ്പൊഴം
24	5	വലയിലൊരു
25	9	ലീലാശുക
31	9	ആയവക്കൊന്നും
32	13	പൊടിമണ്ണിൻ
32	19	ധരിച്ചിട്ടും
35	5	യിട്ടതു
36	6	പൂമച്ചിൻ
37	8	പൂണ്ണയായി
41	8	വിദ്യാത്ഥികൾ
42	20	നിറഞ്ഞിരിപ്പു
45	3	യിളംനിലാ
58	16	ജെക്കിൾ
68	15	പിടഞ്ഞിട്ടും
70	17	ശക്തി
76	3	ക്ഷന്തർ
79	6	മിസ്രം
83	10	ഭടരെ
92	13	മിഴിമാർ
111	19	ഡീ
116	3	തൊട്ടക്കം
122	1	വരായ്
129	4	തൊട്ടകയും
131	1	ദ്വിവസേശ്വരൻ
132	4	കിടപ്പതു
134	4	മോത്തീല
135	3	യാലൊളി
136	3	കാവ്യജ്ഞർ
139	4	മരണം
140	3	നങ്ങോക്ക
150	3	കാദംബിനി

5177